

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

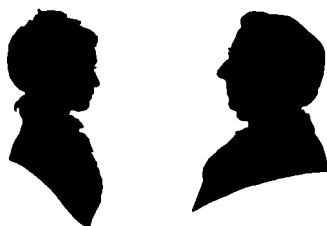
EGGERTINE LEHMANN

F. EGEBECK

LIVSERINDRINGER

M. M.

SAMLET OG UDGIVET AF
JUL. LEHMANN · INGENIØR

K Ø B E N H A V N

TRYKT SOM MANUSKRIFT I 75 EKSEMPLARER

MCMXXVII

FORORD

EFTER I VINTEREN 1925–26 at have sat mig fuldstændig ind i min Faders og Farfaders store Brevveksling og udarbejdet et Udtog deraf i to Bind, tog jeg mig sidste Vinter for at gaa til Bunds i de af min Moder nedskrevne Livserindringer og Noter, hendes Brevveksling med Slægten og hendes mange Vers og Sange.

Disse efterladte Papirer kaster et klart Lys over mine Forældres Liv og Livsforhold, og jeg fandt deri, ligesom i Faders Breve, en rig Kilde til personlig Glæde. Saa stiltfærdigt deres Liv formede sig, uden store ydre Begivenheder, staar det for mig i et Skær af Idyl og Poesi, virkende som en sand Lise i denne Nutid, hvis Stræben og Veje jeg mangler Forstaelse for og Samfølelse med.

Selv har jeg i mine unge Aar savnet dybere Kendskab til mange af min Slægt, der var forud for mig selv, og det har derfor ligget mig paa Hjerte, til dem der kommer efter mig at samle de Oplysninger om mine Forældre og deres Slægt, som fremgaar af deres efterladte Papirer, Billeder m. m. Og blandt Moders Vers og Sange med deres ægte danske Sæmmenspil mellem Lune og Vemod findes der smaa Perler, som jeg gerne vil se bevarede som det smukke og levende Billede, de er, af Moders dybt følsomme Personlighed.

Ud fra disse Tilskyndelser er denne MINDEBOG bleven til, og jeg overgiver den hermed til mine Børn og Slægtninge som en Gave, det har været mig en dyb Glæde at kunne vie mine Kræfter, til Ære for mine Forældres og deres Slægts Minde.

De vanskelige Tider, vi gennemlever, vilde ikke have tilladt mig allerede nu at følge min Tilskyndelse hertil, hvis ikke Moders i Januar i Aar afdøde Søsterdatter INGEBORG LÜTZEN uformodet havde efterladt mig en Sum, der viste sig at kunne bestride Omkostningerne ved Bogens Trykning, Klicheernes Fremstilling m. m. Da nu denne — af mig ufortjente — lille Arv helt og holdent hidrørte fra Moders Slægt, fandt jeg, ikke at kunne give den en bedre og mere velvalgt Anvendelse end til Rejsning af dette Minde for dem alle.

DET ANVENDTE BILLEDmateriale

er mindre righoldigt, end jeg kunde ønsket, men har alligevel voldet mig uanede Vanskeligheder. Mange Fotografier var saa afblegede og forfaldne, at de krævede Omfotografering til større Format og derefter omstændelig Gennearbejdning med Pensel og Farve. Billedet af Moder som gammel har jeg egentlig selv malet fra Grunden efter et ganske lille Fotografi, under samtidig Benyttelse af andre Fotografier fra de gamle Aar. Andre Billeder, som jeg selv har fotograferet, var for moderne og maatte føres tilbage til Fortiden, f. Eks. ved Fjernelse af elektriske Ledningsmaster, Cykler og Automobiler, Arbejde som jeg personlig har udført. Enkelte Billeder foretrak jeg at lade en ung Maler, HØLSTJØRGENSEN, tegne i Blyant efter gamle Fotografier, og han har ogsaa i Perspektiv tegnet Billedet af Faders og Moders forlængst nedrevne første fælles Hjem i Dannebrogsgade; dette er gjort efter en Konstruktionstegning af Huset, som jeg fandt i Københavns Bygningskommissions Arkiv, og under Indtegning af Nabohusene efter Naturen. Andre Billeder er tegnede af JENNY WESTRING efter gamle Fotografier.

Jo større Vanskelighederne har været, desto mere har det imidlertid glædet mig at løse dem paa en, som jeg synes, værdig Maade.

Vedbæk i Juli 1927.

JUL. LEHMANN

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord af JUL. LEHMANN

Eggertine Lehmann: LIVSERINDRINGER

f. Egebeck

Brev til Jul. Lehmann	11
Indledning	13
Bandholm 1838—1845	15
Nykjøbing 1845—1863	29
Kjøbenhavn 1863—1900	71
Efterskrift	99
Min Moders Slægt: Hellemann	103
Min Moders Dragter i Bandholm	105
Mine smaa Træskotøfler	106
Petresch's i Frederiksberg Allé	107
TALE ved Sofie Nikoline Hellemann's Baare, 5. November 1852	109
TALE ved Toldforvalter N. Egebeck's Baare, 23. Marts 1892	111
BREVVEKSLING mellem Eggertine Lehmann, f. Egebeck, hendes Fader og Søstre, samt Rich. B. Lehmann, i Uddrag ved Jul. Lehmann	115
Eggertine Lehmann, f. Egebeck: Sange og Vers i Udvalg ved Jul. Lehmann	171

EGGERTINE LEHMANN'S
f. Egebeck
LIVSERINDRINGER
nedskrevne i Foraaret
1908

Kjære Jus!

Nu sender jeg Dig dette idag den 17. Maj
1908, Din Daabsdag.

Vogt det godt, og hold det i Ære, thi Din
Moders Hjerter ligger i hver Linie, og det kan
Du aldrig faa erstattet.

I den gode gamle Salmedigter Boyes Pintse-
salme staaer:

Til Kraft og Haab jeg fik min Daab,
Guds Aand! Du var tilstede!

Din Moder.

Hastig, hastig ruller Tiden
lig en rastløs Strøm,
og det svundne synes siden
kun en stakket Drøm.
Timer, Dage, Aar henrinde
og i Glemsels Hav forsvinde,
aldrig vende mer tilbage
de henrundne Dage.

Dog jo! i Erindringen!

Nu vil de Døde tale med deres milde Stemmer, mens gamle
Sange vil slynge sig om Mindernes Forglemmigejskrands.

Hjemmet i Allégade No. 26. Aar 1901—24.

INDLEDNING

Alene i Dagligstuen den stille Husfrue sad
og nynnede gamle Sange, dem kunde hun udenad.

Alderens Rynker tegnede sig vel om Pande og Mund,
dog var det med Smil i Øjet hun sad der i denne Stund.

Thi Dage, forlængst henrundne, forbi hendes Øje gled,
hun tænkte paa Barndomslivet i Landsbyens stille Fred.

Erindringens Bog laa aaben, hun læste den Blad for Blad,
og fulgte de gamle Stier, som fordum hun vandred ad.

Sin Barndoms blomstrende Drømme, dem drømte hun om igen,
hun glemte, at Tiden var svunden, gav helt sig til Minder hen.

Og disse brogede Minder vilde hun forme i Ord
til dem, hun elskede saa saare, som var hendes Alt paa Jord,

For at de ret skulde kunne den lille Skikkelse se,
og følge hende paa Vandring i Livets Glæde og Ve.

Kort over Bandholm. Maalt 1839 af Generalstaben, velvilligt udlaant mig. J. L.

*Nu Mindets hulde Blomster smaa
skal i forklaret Glands opstaa,
saa dufterige, søde.*

BANDHOLM

PAA LOLLANDS NORDKYST, umiddelbart ved Stranden, ligger en ganske lille By Bandholm eller Banholm; der fødtes jeg den 26. December 1838 som mine Forældres fjerde og sidste Barn. Bandholm havde dengang ingen Kirke og fik det

Østofte Kirke.

først mange Aar efter. Byen hørte under Østofte Kirke, hvor mine Sødskende og jeg derfor blev døbt, og hvor ogsaa mine Forældre vare blevne konfirmerede, og i Sommeren 1834 viede.

Min Fader, Niels Christian Egebeck, var Søn af Forpagter og Landinspektør Ole Christian Egebeck, og var født paa Proprietærgaarden Binnitze paa Lolland, mellem Maribo og Rødby, den 12. December 1806. Senere boede Farfader, i vist ret smaa Kaar, paa Vaarskovgaard nær ved Bandholm, og da min Fader henad fjorten Aar gammel blev anbragt paa Toldkontoret i Bandholm hos Toldforvalter Wellejus, lagdes Grunden til hans Bekjendtskab med min Moder.

Hun var nemlig Datter af Gæstgiveren — eller som man dengang sagde: Kromanden — Povel Hellemann i Bandholm og var født den 20. Februar 1807; hendes Navn var Nielsmine

Amalie Hellemann,*) Mine Forældre var saaledes hinanden meget nær i Alder, og gik til Præsten sammen, hvilket i de Tider varede et helt Aar, og da de havde det meste af en Mil at gaa til Kirken og hjem, ialfald om Vinteren naar Bivejen ikke kunde benyttes, saa syntes de efterhaanden saa godt om dette stadige Følgeskab, at de besluttede, det skulde vare hele deres Liv.

Charlotte Henrichsen.

Mine Bedstefædre har jeg aldrig seet; Oldeforældre ved jeg kun Navn paa. Derimod staar begge mine Bedstemødre aldeles tydeligt for min Erindring; de døde begge medens jeg var Barn, og de vare meget gamle i Forhold til mig, idet baade min Fader og Moder hørte til de aller- yngste af mange Sødskende. Der- imod boede paa Kroen hos min Mor- moder to Brødre til hendes afdøde

Mand: Farbroder Eggert og Farbroder Johan, og jeg har det, maaske urigtige, Indtryk at de intet tog sig for, men blot havde deres Tilhold der. Gamle Folk boede dengang ikke alene, men hos en eller anden af Slægten.

Min Farmoder, Anne Elisabeth Egebeck, var født Hansen, og Kusine til den gamle Krigsminister Hansen, en i min Barn- dom meget omtalt Mand. Hun havde været gift med en Lassen, der var Slotsforvalter paa Fredensborg Slot; i det Ægteskab var der flere Børn, nemlig Anton, Forpagter paa Svanevig Mølle ved Bandholm og gift med Ingeborg Plesner, »gamle Tante Ingeborg«; Sofie, gift med Kjøbmand Krogh i Slangerup; — og Charlotte, gift med Kjøbmand Henrichsen i Maribo, Tante Lotte, som vi kaldte hende. Hun og Fader lignede hinanden, og da jeg lignede dem begge, maa jeg altsaa have haft mit Ydre fra Faders mødrene Slægt. Min Farmoders Moder, Madam Hansen, var Ejer af den endnu eksisterende »Storekro« i Fre- densborg. Efter Lassens Død i 1804 ægtede Farmoder Egebeck. Hun havde et fint alvorligt Ansigt, var meget tunghør og sad

*) I Brev af 13. September 1862 skriver Fader til sin Fader, at Moders Søster Oline Lützen paa Pederstrup var kommen til at ligne Moderen Nielsmine »i en paaafaldende Grad.« Dette giver da en Forestilling om Mormoders Udseende. J. L.

altid stille med sit Strikketøj; jeg husker, at hun gav mig en Rixdaler (2 Kroner) til min 7 Aars Fødselsdag, og at hun havde lagt den blanke Mønt i en Æske af lyseblaat Glandspapir og stillet denne i et Hul af Fødselsdagskringlen. Hun døde 1848, da jeg var 9 Aar.

Min Mormoder, Sofie Nikoline Hellemann, f. Boye, Datter af Forpagter Boye paa Brahetrolleborg, var blind i sejsten Aar, og saa gigtvag, at hun altid sad i en Lænestol lige ved Siden af Sengen; men trods denne haarde Skæbne var hun veltilfreds og livlig at tale med, saa Folk kom gjerne og besøgte hende. Gæstfri var hun i høj Grad, »gamle Madam Hellemann« var en velkendt Skikkelse i vid Omkreds. Hos hende boede en ugift Datter Lotte, der havde en snurrig lille Handel med forskellige Kolonialvarer, hvilke Skipperne bragte hende fra Holland i deres smaa Jagter; hun havde et Privilegium dertil fra sin Fader, Kromandens, Tid. Skipperne bragte ogsaa besynderlige Skaale og Kander af Fajence med lilla Billeder og Navne paa Hollandsk; de forbavsede mig meget, fordi jeg troede, det skulde være Dansk, men at de ikke kunde stave rigtigt.

De Fiskere, der havde slaet sig ned i Bandholm, stammede mest fra Marstal, og de talte med en ejendommelig Accent, som jeg genkendte mangfoldige Aar efter min Barndomstid, da jeg traf sammen med Herredsfoged Petersen fra Løve Herred. Jeg spurgte ham, om han var fra Ærø, og han indrømmede det, forbavset over at jeg kunde høre det. Fiskernes Koner og Døtre gik alle klædt i blaat Tøj med hvide Prikker.

Stor var Glæden, naar vi om Søndagen vandrede ned til »Huset«, saaledes benævned Alle det lille Sted, hvor min Mormoder fik Bolig efter hendes Mands Død. Haven laa lige ud til Stranden, og var skærmet af et meget højt Gjærde, som altid var fuldt af Tang, og bevoxet med de store Snerler med de dejlige hvide Blomster, »Jomfru Mariæ Særkeærmer«. Store Spanske Kirsebær, blegrøde Ribs, Augustæbler, Reinetter og meget lange Pærer var der Overflod af, og der var Vindruer paa Muren, og fuldt af Blomster og Kyllinger, som min Tante altid selv passede og ikke tillod Andre at tilsee eller slagte, for hun var altfor bange for, at det ikke skulde blive lettet saa godt som muligt for de smaa Dyr. Forlængst er dette Sted, som vi elskede, og denne frodige Plet, hvor vi legede og vare saa sorgløse og lykkelige, forsvunden, det er nu Havneplads; intetsomhelst anty-

der, hvor vore smaa lette Fødder traadte. Men min Mormoders Minde lever endnu dernede omkring; hun kaldtes »Bandholms Bedstemoder«!

Min Fader havde dengang kun en lille Stilling som underordnet Toldembedsmand, saa Indtægterne var meget smaa, men det følte vi Børn ikke, vi fandt alting dejligt. Fader var meget musikalsk; han havde lært at spille Klaver og tjente lidt om Søndagen, naar han ikke havde Toldforretninger, ved at under-

Hjemmet i Bandholm.

viser i Musik i Maribo, en Mil hjemmefra. Vort Hus tilhørte Grev Knuth, vi gav kun 12 Rixdaler (24 Kroner) i Leje om Helaaret.

Som Toldembedsmand havde Fader det brydsomme Hverv at skulle passe paa Smuglerne ved Kysten. Han laante da en Hest hos sin Halvbroder Anton Lassen paa Svanevig Mølle og red langs Stranden til Ravnsby eller Ravnsborg Bakke vesterpaa ved Nordkysten; der satte han Hesten ind hos en kjendt ærlig Bondemand og listede saa ganske stille afsted for at komme bag paa Smuglerne, mens de søgte at faa deres Sager bragt i Sikkerhed fra Baaden til deres Skjulested. Naar Fader var ude paa de Expeditioner, var vi aldrig rigtigt rolige før vi havde ham hjemme igen; men han kom da aldrig noget til, det jeg veed.

Vor Have var stor, og Moder var glad ved at kunne sælge for nogle faa Skilling Urter til Søfolkene, som altid kogte Suppe

om Søndagen nede paa deres Skibe. Gule Blommer, Syltekirsebær, store modne grønne Stikkelsbær, vældige Pærer og Grævenstener, bengalske Pærer op ad Muren, lyslilla dobbelte Primula og en tyk Kant af dobbelte Violer, — alt dette staar levende for mig. Haven stødte op til en Mark med Hvidkløver, og ad en smal Sti langs den kom vi til »Skovhaven«, en ganske lille Egeskov med Smaakrat i Udkanten. Endnu kan Duften af Hvidkløver røre mit Hjerte inderlig, jeg seer da det hele for mig, det er som løb jeg igjen hen ad Stien til min Barndoms Skov, hvor de smaabitte røde Nelliker groede hos Tjørnebuskene. Haven eksisterer endnu, om end i forandret Skikkelse, men vort Hus er jævnet med Jorden, vor »Skovhave« fældet, paa ganske enkelte ældgamle Træer nær, der nu staa i den Del af Knuthenborg Park, der er helt nær Bandholm. Ogsaa en Lind, Fader plantede i vor Have, er endnu ilive. En eneste Ko havde vi, den græssede temmelig langt borte, man skulde gennem hele Landsbyen og endnu et Stykke længere til en Skov »Søndereng«. Hele den Vej maatte vor Pige Karen gaa for at malke, hun bar da Malkespanden, og senere Spanden med Mælk, paa Hovedet og saa strikkede hun og passiarede med mig. Mellem disse Erindringer blander sig en lille Sang, jeg havde lært, og som jeg syntes passede saa godt, naar vi paa vor Vandring saa Børnene lege:

»De Smaabørn lege i Aftensol med bare Ben og med Tiggerkjol, de kjende til Verdens Sorg og Nød saa lidt som til Klinten i deres Brød. Velsignet er Barnets Time!«

Karen var os saa trofast hengiven, at hun fulgte med os til Nykjøbing, da Fader senere blev forflyttet dertil, og hos os blev hun til sit Ægteskab med en Tømrer Jensen; ofte kom hun senere til os med sine to Smaapiger Signe og Bolette, ligesom jeg altid besøgte hende under mine senere Ophold i Nykjøbing som gift.

Niels Chr. Egebeck's Lind i Bandholm.

Ogsaa »Søndereng« er forsvunden som Skov betragtet, idet kun enkelte Træer ere indlemmede i den store Knuthenborg Park; denne er ganske vist vidt berømt og smagfuldt anlagt, og de store gamle Træer ere smukt benyttede, men min Barndoms Idyl er borte.

En Del af den nuværende Park var den gamle »Dyrehave«, som vi Børn elskede at komme ind i for fra »Hunshøj« at nyde den prægtige Udsigt ud over Stranden til Oreby, dengang et gammelt Slot uden det Taarn og de Tinder, det nu har. Dyrehaven var ellers et sandt Morads baade Sommer og Vinter, thi de meget høje Træer med deres mørke, tætte Løvtag tog alt Lys bort. Men det var jo vor Hjemstavn, og naar vi senere hen fra Nykjøbing besøgte Bandholm, gik Vejen altid gennem Dyrehaven, hvor vi standsede ved »Mariesminde« hos vore kjære Venner, Godsforvalter Thannings, og hos Justitsraad Petersens, der alle kom stormende ud til Vognen. Petersens eneste Barn, Frederik, spillede som Dreng Klaver hos Fader, altid klædt i Bluse, som det var Skik for Drengene ligetil de næsten var Voxne.

Et andet af vore nærliggende Udflugtssteder var »Norden« bjerg«. Dette imponerende Navn, — der maaske skriver sig fra at en eller anden Konge fra de Tider, da Lolland havde sin egen, er jordet der —, betegnede en kratbevokset Bakke paa en Mark tæt ved Bandholm. Den er nu, som alt andet smukt, indlemmet i Parken og ligger tilhøjre og et lille Stykke indenfor den berømte Smedejærnsport med den smukke lille Portnerbolig; man seer den derfra. Dengang førte en lille Sti hen til den fra »Skibevejen«, Vejen der forbandt og endnu forbinder Bandholm med Hovedlandevejen fra Nakskov til Sundby ved Guldborgsund ligeoverfor Nykjøbing. Bakken var alt andet end et Bjerg, dog løb der en Sneglegang et Par Gange rundt om den, før man naaede dens flade Top. At bære vor rare Aftensmad, bestaaende af Fedtebrød med groft Salt, eller undertiden tykke Pandekager med mørkt Puddersukker, hen paa Norden« bjerg, det var en sand Fest, ja en dejlig Skovtur for os alle. Medens Nattergal, Drossel og Bogfinke sang deres glade Sommersange, løb vi Børn op og ned ad Sneglegangen, — og det ikke med Sneglefart, men strygende. En lille Pige, Vilhelmine Knudsen, yngre end jeg, vilde altid saa gjerne være med og sagde til sin Moder: »Aah la' mig dog! Børnenes Fedtebrød

smager saa godt.« Hun blev senere Frue paa Hotellet i Maribo, og der har hun vel faaet Fedt nok.

Overfor vort Hus, paa den anden Side af Gaden — »Skibevejen« — laa Toldkontrollørboligen. Smukt, men mørkt, laa den tæt op til det store Kornmagasin og strakte sig vinkelret paa Vejen, inde i en dejlig Have langs med Gaden og kun skilt fra denne ved en Tjørnehæk og en Rendesten. Om Sommeren var Huset næsten ikke til at skimte ude fra, saa tæt var Løvet paa de mange Træer. Nu er dette Sted revet ned, og den nye Bygning ligger i Solhav lige ud til Gaden, i Linie med den og i Havens modsatte Side.

Engang var jeg som ganske lille med min Fader inde i denne Have hos Toldkontrollør Christensen, der venlig viste os alle Herligheder, hvoriblandt blomstrende Espaliers. Saa sagde han til mig: »Vent til Høsten, saa skal Du smage Frugterne.« Og han glemte det ikke, men bragte os en Kurv smukke og store Aprikoser, en Frugt jeg aldrig havde set. Snart efter døde han, og hans forrykte Enke ødelagde forskjelligt i Haven, fordi hun ikke undte Andre det, hun nødsagedes til at forlade. Og over Indgangsdøren skrev hun: »Her bliver Ingen lykkelig!« I dette Hus har jeg besøgt mange Familier ved Toldvæsenet.

Da Fader kom paa Toldkontoret i 1820, boede Toldforvalteren, Wellejus, i dette vort senere Gjenbohus. Han var Fader til vor kjære Sofie Wellejus, der var lige saa god, som hun var grim. Naar jeg senere som gift var hjemme til Faders Fødselsdag, og han spillede Tyrolervals mens Sofie og jeg dandsede til, maatte de andre holde sig paa Maven af Latter. Fru Wellejus var Gudmoder til Oline, min Søster, og det er efter hende at jeg fik mit rædsomme Navn. Da min Mand og jeg i 1875 sad paa en Udsigtshøj ved Silkeborg, kom nogle Damer hen og sagde: »Undskyld, men vi blev saa forbavsede ved at høre Dem kalde ved et Navn, som vi troede, en Tante af os var eneste Indehaver af.« — »Maaske Fru Toldforvalter Wellejus?«

Sofie Wellejus.

Stor Forundring, for de var hendes Niecer. Vi fulgtes ad Resten af Dagen.

Blandt senere Beboere af Huset var Lindemanns, hvis Søn, den smukke Johan Lindemann, blev Læge i Jylland og Fader til Skuespillerinde Fru Anna Bloch ved det kgl. Theater. Og Brandts, Forældre til Kirstine Brandt, min og min Mands mangeaarige Veninde i Kjøbenhavn, som en Tid lang var Lærerinde i Jylland. Endelig Zimmers, hvor Fruen Mine, f. Meilby, var

Bandholm gamle Kro. Tilhøjre: Toldforvalterboligen.

Datter af den Mand, der havde lært min Fader at spille. Mine var som ung Pige i Huset hos min Farmoder i Bandholm og passede og plejede den døve Gamle til hendes Død. Kjærlig og trofast var hun ogsaa mod os Børnebørn. Efter Farmoders Død, da jeg var 9 Aar, var Mine i Huset hos min Gudmoder Madam Plesner paa Bandholm Kro til sit Bryllup. Af Mine Zimmers tre Børn boede Elisabeth paa sine gamle Dage paa Platanvej her paa Frederiksberg i Villaen No. 13, som hun havde arvet efter en Farbroder.

Bandholms Toldforvalter boede en Tid i dette Hus, jeg her har skrevet om, men fik senere Bolig nede ved Stranden, umiddelbart ved Kroen. Ogsaa der kom jeg meget, hos min Gud-

fader Holst og hans hjertelige Hustru, f. Matzen, fra Kjøbenhavn. Der var rigtig Munterhed derhenne i Sommerferien, naar hendes Søsterbørn — Søsteren var gift med en Læge, Etatsraad Larsen — var der i Besøg. Dette Sted er nu helt forsvundet sammen med den gamle gulkalkede Kro, formodentlig da denne blev afløst af den nuværende Bygning af røde Mursten; en Del af Toldforvalternes tidligere, smukke Have hører nu til Kroen — eller Hotellet som den nu hedder.

Holst's flyttede paa deres gamle Dage til Kjøbenhavn og døde begge paa Sct. Knudsvej No. 5. Hun var med til vort Sølvbryllup, og kom af og til hos os til en Whist; hun døde i Februar 1889.

Allerede som ganske lille kom jeg meget paa Vaarskovgaard, eller »Vaarskov« som vi altid sagde, en Fjerdingvej fra mit Hjem; det var hos Forpagter Wesenbergs, der vare særdeles kjærlige mod mig og ofte beholdt mig i flere Dage, hvilke dog ikke forløb uden at jeg led stærkt af Hjemve, hvorfor jeg sang efterfølgende lille Vers: Gjerne vil jeg fare op til Vaarskov hen, naar jeg kommer bare til Far og Mor igjen. Vejen fra Bandholm op til Gaarden gik for Størstedelen gennem »Strædeskovsven«, og jeg kan endnu føle, hvordan mit Hjerte udvidedes af Livsglæde, naar jeg senere som Voxen vandrede ene gennem den kjære Skov til det Sted, hvor jeg var saa inderlig velkommen til enhver Tid.

Meget vanskelig var Vejen at passere om Vinteren, især ved Aftentide, og jeg forstaa saamænd ikke, at jeg turde gaa den ganske ene, som jeg ofte har gjort; for jeg maatte forbi Tegloven, hvor mange Arbejdere var beskæftigede, de kaldte den »Tilovnen«. Men der skete mig da intet ondt, skjønt mit kjære Lolland var temmelig berygtet. For Tyre var jeg dog altid angst, og det kom vel af at en Tyr paa Vaarskov havde væltet en Mand, Anders Vixnæs, omkuld og revet ham en Flænge i Maveven, saa han var syg i lange Tider. Og ham var det, som senere slog Røgteren paa Vaarskov, Jens Mathiesen, ihjel, med hvem vi Børn saa ofte havde løbet ud paa Marken. Og det var blot, fordi Morderen havde faaet at vide, at Røgteren var i Besiddelse af 16 Rixdaler!

Dette Mord var det første af alle dem, som den frygtede »Handskemagerbande« forøvede en Tid lang paa Lolland, og som gjorde det berygtet for sin Usikkerhed. Denne afskyelige

Røverbande af sex Deltagere myrdede og stak Ild paa Gaarde snart her, snart der, paa Lolland, uden at det i lang Tid lykkedes at opdage, hvem det var. Vi Børn havde faaet en saadan Skræk i Blodet, at vi saae en Røver i hver fredelig vejfarende Mand, vi mødte paa Landevejen, naar vi skulde løbe en lille Tur før Mørket faldt paa. Og Fremmede kastede mistænksomme Blikke paa os uskyldige smaa Lolliker, naar de hørte, at vi var fra Lolland: »den Røverrede, ih fy for en Ulykke!« Endelig fik man dog Ram paa dem. To af dem blev halshuggede,

Fru Wesenberg.

andre døde i Fængslet, hvoriblandt Hovedmanden, Hans Jacob Mortensen, kaldet Handskemageren, som hængte sig. Røgterens Morder var endda nygift, kun 26 Aar gammel, og han fik Fængsel paa Livstid; men da han var bleven gammel og svag, tog hans trofaste Kone, Trine, ind til Kongen og fik ham fri, for at hun kunde pleje ham til hans Død; hun blev Kirkekone ved Bandholm Kirke, da den blev bygget, og min Mand og jeg talte med hende dernede i 1892, da vi besøgte min Fødeby.

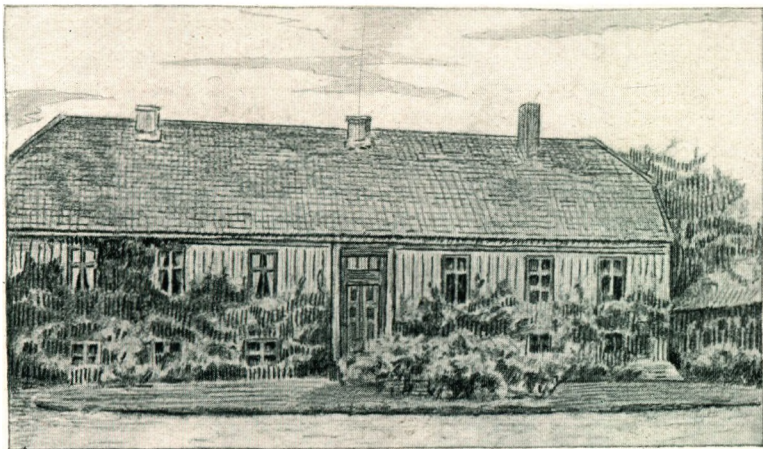
Som et sandt Eldorado i gylden Glands staar det kjære Vaarskov for mig; de vilde have beholdt mig deroppe som Plejebarn, men det lod sig ikke gjøre; for hvor meget jeg end holdt af Wesenbergs, hvor godt de end sørgede for mig, og det baade hvad Kjærlighed og god Pleje angik, led jeg dog altid meget stærkt af Hjemvé efter mit eget Hjem i Bandholm. Endnu kan jeg føle Taarerne trille ned ad mine Kinder, saa snart det lakkede ad Aften og det blev mig klart, at jeg ikke kunde komme hjem.

Forpagterens unge Broder, Emanuel Christian, led under en stor Hjertesorg, hvorfor han opholdt sig der i lang Tid; han sendte de tit ned til Bandholm efter mig. Vi vandrede da sammen gennem Strædeskoven, mens han trofast holdt mig i Haanden den hele lange Vej, og han lærte mig Smaahistorier og Vers, og glædede sig over min Lærvillighed. Senere blev han min Lærer i Skolen i Nykjøbing, og i et Brev til Fader, da jeg først længst var gift, bad han hilse mig og sige, at jeg stod i hans

Erindring som hans i enhver Henseende bedste og flinkeste Elev.

Skjønt Fru Wesenberg var meget syg — hun døde Aaret efter — da jeg som forlovet i 1863 besøgte hende for at tage Afsked med Slægt og Venner, lod hun dog væve to Dusin smukke Haandklæder som Brudegave til mig hos Væver Hermansen i Maribo.

Gaarden blev bygget helt om, medens jeg var Barn, men den gamle Bygning staaer dog fuldstændig tydelig for mig, lang

Vaarskov Hovedbygning.

smal, lav og straatækt; Værelserne vilde jeg kunne tegne. I en stor Sal med Vinduer til begge Sider saae jeg for første Gang i mit Liv Komedie, nemlig »Intrigerne«, og en anden Gang »Gjensboerne«. Mine Tanker dvæle ofte paa dette Sted, som jeg gjensaae i 1892, efter ikke at have været der i næsten 30 Aar; med vemodig Glæde gik jeg da om og spejdede efter alt det gamle kjendte, thi ogsaa paa den nye Gaard kom jeg i en lang Aarrække, og havde mangfoldige Glæder der. De døde først efterat jeg var bleven gift, men i deres senere Livsaar var det fordums muntre Liv forstummet, thi Svaghed og smaa Kaar var traadt i Stedet for Livsglæde og Gæstfrihed. I 1907 saae jeg Gaarden og Haven igjen sammen med min Christian, og vi sad under det samme Kastanietræ, hvor jeg halvtreds Aar tidligere havde læst »Improvvisatoren« højt for Familien med Gæster fra Kjøbenhavn, General Thestrups Døttre.

Nu er Vejen fra Bandholm til Vaarskov lagt helt om, men min Søn Christian fandt, da vi var der sammen i 1907, den kjære gamle, aflagte Vej og førte mig ad den; og derfra tog han blaa Anemoner med til min Mands Grav.

Min næstældste Søster Ingeborg (Sofie Nicoline)*) var efter min Fødsel kommen til min Faders gode Halvbroder Anton Lassen paa Svanevig Mølle nær ved Bandholm, efter hvis Hustru Ingeborg Severine f. Plesner hun var opkaldt; hun fandt i dem de kjærligste Plejeforældre, men maatte allerede i 8 Aars Alderen

Svanevig Mølle.

(1844) miste sin Plejefader. Hans Kone sørgede ubeskrivelig, det kom saa brat, og de havde været saa lykkelige. Hun, som mine Børn kaldte »gamle Tante Ingeborg«, var Datter af en Præst, som døde ung fra ti umyndige Børn,

der blev tagne som Plejebørn af forskellige Familier, hun selv af en Familie Holm i Nakskov. En Søster, Trine, vor elskelige »Tante Trine« kom til Godsejer Hillerup, hvor hun blev regnet for Datter under Navnet »Sine«. Hun boede senere hos Søsteren Ingeborg paa Svanevig Mølle og flyttede med hende og min Søster Ingeborg i 1845 derfra ind i vort gamle Hus i Bandholm, hvor de to gamle blev lige til de i 1863 kom til Nykjøbing, og altid førte et hyggeligt Samliv. Tante Trine døde næsten blind i Nykjøbing Kloster, 65 Aar gammel. En anden Søster var vor »Tante Sine«, der som Barn var Plejedatter hos Schebys paa Bøllesminde. Ogsaa hun boede som gammel i Klostret i Nykjøbing, hvor hun ved vore Besøg altid trakteredede med Blommer fra Kraghave — Kræger, eller »Krajer« som de kaldtes paa Falster — som hun selv syltede. Endnu en Søster, Mine Klomp, Enke efter en Militær, vor glade gamle »Tante Mine«, kom som gammel i Nykjøbing Kloster efter længe at have styret Hus for en ugift Broder Philip.

*) f. 30. Maj 1836 ifølge Østoftes Kirkebog. J. L.

Mit allerførste Indtryk fra Bandholm, som jeg endnu mindes ganske tydeligt, er et mægtigt Guldregntræ — eller som man dengang kaldte det: en Cytisus — skraas overfor vore Vinduer. Jeg husker tydeligt, at da det sprang ud i 1841, hvor jeg altsaa kun var halvtredje Aar gammel, tog Pigen mig paa Armen for at jeg skulde røre ved de skønne Blomster; og jeg havde en lille grøn Silkehue paa, syet af en Stump af Moders Festskrud. Træet er forlængst borte, gaaet samme Vej som saa mange andre skønne Træer, men det store Kornmagazin, ved hvis Hjørne det stod, fandtes endnu paa samme Plet, da Christian og jeg i 1907 besøgte mit uforglemmelige Bandholm.

Et andet tidligt Barndomsminde er Kong Christian den 8des og Dronning Caroline Amalies Besøg i Bandholm i September 1842, hvor jeg var knap fire Aar. Der var jo kun ganske faa Beboere, nogle Fiskere og Skippere foruden Toldpersonalet, men de var enige om at smykke Byen paa det bedste, og de gamle, prægtige Egetræer i Nærheden maatte levere Materialet. Et af de store Kornmagasiner blev Værksted, og dér sad da alle og bandt lange, tykke Guirlander til Dekoration. Jeg var med til det hele, da jeg, saa lille jeg var, ikke kunde være ene. Sørgeligt fandt jeg det at se de vældige Bunker af dejlige Grene ligge paa Gulvet bestemte til at visne i Løbet af et Par Dage, og denne Følelse har jeg beholdt gennem hele Livet; thi jeg har aldrig kunnet taale at se den skønne Skov slæbt ind til Byen, og ej heller at se Børn rive Blomster af massevis, ofte kun for at kaste dem igjen. Kan en Syg glædes med lidt af det friske grønne, ja da er det en anden Sag; men som oftest er det kun Menneskers hensynsløse Begjærlighed, der bringer dem til at rive alt det til sig, som de hverken kan bære eller vogte.

I mit syvende Aar indtraadte der en stor Forandring i vort Liv, idet min Fader fik Embede i Nykjøbing paa Falster med Toldinspektør Lehmann fra Kjøbenhavn som Overordnet, og følgelig skulde han og Moder nu rykke op fra det Sted, som de vare knyttede saa inderlig til. At det har været meget svært for dem, navnlig for Moder, har jeg først langt senere forstaaet; dengang fandt vi Børn det i høj Grad fornøjeligt, at vi skulde over til den store Stad, ud at se den vide Verden; og skjønt vi saae Fader og Moder græde bitterlig, da vi sidst i September 1844 rullede bort fra deres Barndoms og Ungdoms

lille By, gnavede vi dog trøstigt de Æbler og Pærer samt andre Herligheder, som Slægt og Venner havde givet os med paa Rejsen. Jeg var da henad syv Aar, min ældste Søster Oline (Frederikke Elisabeth*) halvellevte og min Broder (Povel Anthon) Julius**) otte et kvart.

*) f. 19. April 1835,

**) f. 26. Juni 1837 ifølge Østofte Kirkebog. J. L.

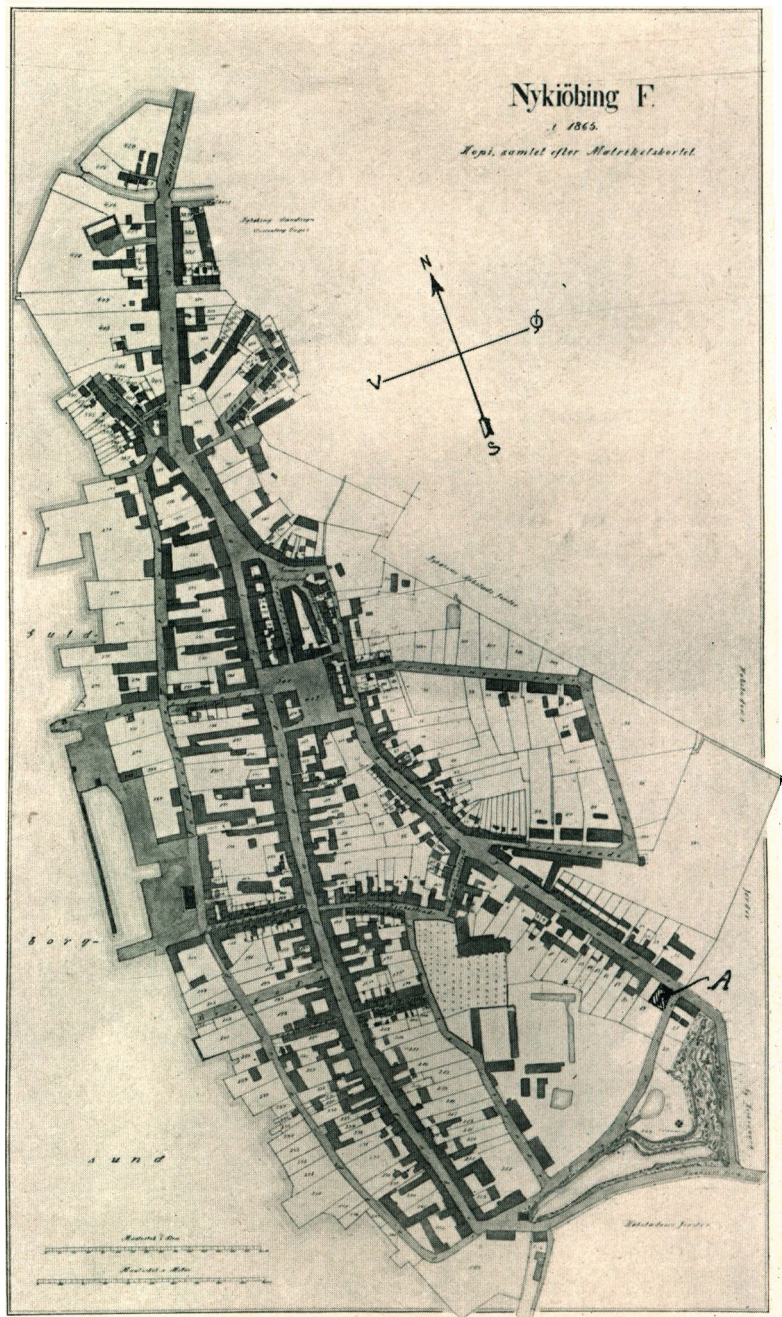
Nykjøbing Havn 1875. Anlagt 1835 og i 1846 udvidet mod Nord til det paa Billedet viste Omfang. Den lyse Bygning tilhøre er Toldboden.

NYKJØBING

VOR ANKOMST til Nykjøbing, Sejlturen over Guldborgsund, hvor vi saa Byen ligge foran os med alle sine røde Tage, og det lille Hus vi flyttede ind i, staar lyslevende for mig! Vor Vært var den rare Overlærer Blicher ved Latinskolen. Han var saa afholdt som Lærer, at min Mand senere mellem Blichers tidligere Elever fik dannet det Legat, der bærer hans Navn.

Istedetfor den store dejlige Have, vi vare vante til, fik vi nu et lille bitte Stykke Jord, ikke stort større end en almindelig Stue, men i det ene Hjørne blev strax plantet hurtigvoxende Bukketjørn, saa vi snart havde et lille Lysthus, og vore Blomster vare saa frodige og velpassede, at Folk stode stille udenfor det lille Stakit og beundrede det hele, ligesom over tredsindstve Aar senere hos min Julius paa Kochsvej Nr. 8; det var virkelig ogsaa fornøjeligt at see de røde og hvidspragledede Pralbønner slynge sig ud og ind over hele Stakittet. Men baade Hus og Have er forlængst ødelagte, er nu kun Stenbro i en Kjøbmandsgaard, der hvor Strandgaden (Vestergade) og Hovedgaden mødes for at løbe i Samling ud ad »Slotsporten«.

Vi fik nu snart Legekammerater nok, de allerførste hed Dan og Ella, og vor nærmeste Nabo hed Bau. Vi elskede at færdes

Nykjøbing By 1865. »A« betegner Egebecks Hus 1876–92 paa Hjørnet af Nygade og Voldgade.

ved Ruinerne af Nykjøbing Slot, hvor vi traf paa de smaa lilla Strandasters, som vi kjendte fra Bandholm Strand; denne simple Blomst har altid øvet en stærk Tiltrækning paa mig, og jeg sætter Pris paa den i alle dens Afarter fra den største og smukkeste til den tarveligste. Hvad Ruinerne angaar, da var der rigtignok ikke meget tilbage, men vor Fantasi udfyldte det manglende. Med stor Beundring betragtede jeg de lange Alléer af kuplede Rønnebærtræer langs Landevejene med deres Fylde af røde Bær; det var jo til October vi kom. Og langs Fortougene, helt ind til Latinskolen, sad Grønthandlerne med Grønt og Frugt, Rødløg og Svedskeblommer i Massevis i Efteraars-solen. Jeg fandt det var en dejlig By, vi var faldne ned i; og det blev det ogsaa, for der fandt jeg jo ham, der blev Livet for mig.

Nogle faa Dage efter vor Ankomst til Byen var jeg med min Fader henne hos Enken efter en Præst Claussen i Hørs-lunde tæt ved Pederstrup paa Lolland, Broder til Fru Wesens-berg paa Vaarskov. Hans Enke var flyttet til Nykjøbing, fordi hun havde en Søn, der skulde paa Latinskolen. Hun var født Grønnegaard, og Fader havde lovet sin Ven fra Ungdommen, hendes Broder, at hjælpe hende til Rette i den fremmede By. Da vi kom derhen, sagde en sød lille Pige, Maria, Goddag, og da Moderen fortalte hende, at jeg ofte vilde komme at lege med hende, tog hun mig om Halsen og kyssede mig. Dette var Oprindelsen til vort inderlige Venskab, der aldrig havde Mislyd, men blev afbrudt ved hendes Død af Brystsyege i 1857, da hun var 17 Aar. Hendes Broder var den senere Præst i Idestrup ved Nykjøbing, Magnus Claussen, gift med Augusta, født Vestergaard, og Fader til Anna.

Vi kom nu i Skole, og da det blev Jul, droge vi alle frydefulde til Bandholm, hvor vi bleve modtagne med aabne Arme. For min blinde Mormoder udkrammede jeg med Stolthed al min Viden, og stor var hendes Forbauselse over, at jeg allerede kunde helt udenad det halve af det gamle Testamente i Thous-boes Bibelhistorie. Jeg fyldte da syv Aar, og kom ikke til Bandholm nogen Jul igjen før jeg et Fjerdingaar efter min Konfir-mation fyldte sejsten Aar.

Julen 1846—47, hvor jeg blev otte Aar, havde vi tre Sød-skende Skarlagensfeber, men kom godt over den. Med stor Tydelighed mindes jeg min Glæde over et lille blaåt og hvidt

ternet Silketørklæde, et Stykke Pandesukker samt en ganske lille Versebog, hvor jeg strax lærte udenad en sørgelig Sang, der begynder saaledes: »I Juras skønne Dale ved Bjergets Kæmpesod, dér viser man en Klippe, den er besprængt med Blod«. Sygdommen kom meget utilpas, for vi havde alle gaaet til Dands og moret os dejligt dermed, og vi glædede os til Afdandsningsballet lige før Jul. Men det blev vi altsaa narret for. Under Sygdommen sparede jeg sammen til en lille Muffe, som jeg skulde have med, naar jeg skulde ud første Gang. Det kom sig saadan, at jeg var bange for en bitter Febermedicin, jeg skulde have, og derfor puttede Moder en Firskilling i en Æske hver Dag og sagde: »For det køber vi en Muffe, det bliver rigtignok en Fornøjelse for Dig!« Det blev en lille sort Muffe med Shirtingsfoer, og jeg fandt den yndig.

Mine ældre Sødskende rejste altid i Julen over til Bandholm, og vare meget lykkelige ved at slippe afsted til Mor moder. Til deres Røes maa jeg dog sige, at de forinden Afrejsen afstod villig til mig forskellige af deres Ejendele, f. Ex. smaa Stykker kulørt Papir, lidt Uldgarn at sy med, og andre Ting der skaffede mig Adspredelse nok, da jeg jo ogsaa havde min elskede Maria i Nærheden.

Meget ofte, baade ved Juletid og andre Tider, blev jeg ogsaa sammen med mine Forældre eller alene buden til Faders Overordnede, Toldinspektør Lehmann's, hvor der var to Smaa børn Daniel og Helene, og to store Drengene, Richard og Julius, Sønner af den afdøde første Hustru Helene. De laante mig Bøger, f. Ex. Ingemanns Romaner, som optog mig meget stærkt, men var en usund Læsning for et fantastisk og følsomt Barn som jeg. Ganske bange for mig selv kunde jeg blive, naar jeg saa min Skygge i Skjæret fra Kakkellovnen. Fruen, Erasmine, Søster til den afdøde Hustru, var rolig for den lille Helene, naar jeg var hos hende; men naar hun var kommen iseng, maatte jeg forlade hende, da hun skulde vænnes til at ligge alene. Jeg sad da hos de to store Drengene, der havde et Klapbord til Arbejdsbord, det mine egne Drengene senere havde i hele deres Barndom; dette Bord har jeg jo endnu og i god Stand*). Naar nu Richard bandt Bøger ind — hans kjæreste Beskæftigelse i Fritiden — sad jeg ved Bordet hos ham, og i sin Godhed mod den lille Pige lod han, som om jeg var ham

*) Det er nu i istandsat Skikkelse min Søns. J. L.

til stor Nytte, og han kunde da sige: »Hvor er Du flink, saadan som Du kan hjælpe mig.« I sit sidste Skoleaar før Studentereksamen kom han meget hos os i Nygade og sang sammen med Fader. Og naar Lehmann's toge Vogn til en længere Kjøretur, var jeg ofte med, for jeg fyldte jo ingenting, var kun en lille Spirrevip.

Men saa blev han jo Student og kom til Kjøbenhavn, og dermed var de Glæder forbi. Altid blev han dog ved at være mig kjær, og naar vi om Julen spillede om Æbler og Nødder, delte han med mig og gav mig det bedste af sit eget, hvis jeg ikke vandt. Hans kjærlige Sindelag fornægtede sig aldrig. Hvad Under da, at mine Forældre blev henrykte over vor Forlovelse en god halv Snes Aar senere.

Lehmann's viste os i det hele taget overordentlig megen Godhed ikke alene i de Aaringer, men gennem hele Livet, og min Faders stilfærdige og paalidelige Arbejde blev altid paaskjønnet af denne hans Foresatte, der aldrig lod ham føle den underordnede Stilling. Ja, da Lehmann i 1853 blev

Rich. B. Lehmann, 1850, 18½ Aar.
Efter Daguerreotypi.

befordret til et større Embede i Odense, gav hans aldrig svigtende Omhu for min Fader, hvis store Dygtighed han erkjendte, sig et smukt Udslag deri, at han sørgede for at faa Fader konstitueret i sit gamle Embede, hvilket Fader da en Aarrække senere (1861) fik, og beholdt indtil han tog sin Afsked i 1882. Heller ikke afbrødes Forbindelsen mellem dem, idet de stadig korresponderede gennem hele deres lange Liv. Og Venskabet førte da ogsaa videre endnu, da Lehmann's ældste Søn blev mig en trofast og kjærlig Husbond.

Jeg omtalte før, at jeg saa godt som aldrig kom til Bandholm i Juleferien; hvad derimod Sommerferierne angaaer, var jeg i Regelen med de andre derovre og nød Livet hos min gamle Mormoder, og efter hendes Død i 1851 eller 52 hos min Tante Lotte Hellemann og Søster Ingeborg, undertiden ogsaa hos min Gudmoder Henriette Plesner, gift med den nye Gæstgiver paa Kroen, som var Broder til Tante Ingeborg Lassen

fra Møllen, og hvor der var flere Smaabørn, som jeg holdt meget af; af dem lever Dorthea, Anton og Marie, men Ludvig og Nikolaj ere døde. Desuden havde jeg jo det kjære Vaarskov, der altid staar i Straaleglands i min Erindring.

I Sommeren 1850, da Koleraen var i Bandholm, men ikke andre Steder i Landet, vare vi Børn som sædvanlig derude og forbleve der hele Tiden; jeg husker saa godt, hvordan Folk døde rundt om os, men med Børns forunderlige Sorgløshed

Kroforpagter Plesner.

Fru Henriette Plesner.

gjorde vi os ingen Tanke om, at Sygdommen ogsaa kunde naa os, hvad den heller ikke gjorde. Der døde dog en Bekjendt af os, en ung Kone, og saa fik Folk den forrykte Idé, at alle vi Smaapiger, klædte i Hvidt og med Blomsterkurve paa Armen overtrukne med Hvidt, skulde følge den Døde til Østofte Kirkegaard. Solen brændte, Vejen var uden Skygge, og paa Hovedet havde vi kun et lille Slør. Noget af Vejen kørte vi i langsomt Tempo, men ellers gik vi adstadige og alvorsfulde efter Kisten, strørende vore Blomster; men da Begravelsen var overstaet, gæve vi Koleraen en god Dag og vare glade igjen. Vi naaede da ogsaa velbeholdne hjem til Nykjøbing og begyndte vor Skole paany, undrende os over, at vore Kammeraters Forældre var bange for deres Børn. Dengang blev der udvist megen Ligegyldighed med Smitte, nu gaaer det til den modsatte Yderlighed! Professor Paasnum fra Kjøbenhavn var som ung Kandidat, otte og tyve Aar tror jeg, nede i Bandholm for at hjælpe Lærerne og studere

Sygdommen og han blev ikke smittet; derimod blev min senere Svoger Julius Lehmann det, da Koleraen nogle Aar efter var i Jylland; fra den Tid skrev sig hos ham en svag Mave og Hypokondri.

Denne Koleratid i Bandholm vakte stor Bestyrtelse alle Steder, da Koleraen i mange Aar havde været ukjendt her i Landet. Flere Familier døde bort fra deres Børn, saaledes en Fuld­mægtig Lund, hvor baade Mand og Kone og Pige døde fra tre Smaadrenge. Min kjære Tante Trine, der boede hos sin Søster Lotte i vort gamle Hus, tog sig af Drengene, som Ingen andre vilde have af Frygt for Smitte, — og det skjønt hun slet ikke kjendte Familien. Naar nogen vilde rose hende derfor, svarede hun blot: »Det faldt jo af sig selv, at jeg gjorde det, for jeg har jo mistet baade min Mand og mit Barn for længe siden.«

Fra begge mine Forældre havde jeg arvet en stor Kjærlighed til Dyr, en Følelse, som har skaffet mig mange Sorger, thi den gladeste Dag kunde forspildes mig, dersom jeg saa Nogen være ond mod et hvilket som helst Dyr; og jeg sørgede dybt, naar jeg mistede dem jeg selv ejede, derfor advarer jeg altid Folk mod at holde Husdyr, dersom det kan undgaaes. Hver Dag, naar jeg havde hjulpet Moder med Opvadsken — vi holdt ingen Pige — sagde hun til mig: »Kan Du saa tage Affaldet og bringe det over til de stakkels sultne Dyr, der sidder derude i Gaarden og kigger længselsfulde efter Dig.« Det var Rotterne.

Da jeg var tolv Aar gammel, tilbragte jeg Sommerferien sammen med Marie Plesner og hendes Moder hos dennes Broder paa Paarupgaard nær ved Maribo. Jeg havde glædet mig ubeskrivelig til denne Rejse, og Marie var ligesom jeg jublende glad, da vi i dejligt Sommergejr kjørte den halvfjerde Mil lange Tur, afhentede af vor Vært. Men min Glæde fik en brat Ende, da jeg ved Indtrædelsen paa Gaarden fik Øje paa Billedet af en anskudt Hjort, som fæstede sine sørgmodige Øjne lige paa Beskueren; jeg kunde ikke lade være at græde, og Ingen kunde forstaa Grunden. Jeg troer dog, at jeg under det lange Ophold paa Gaarden vænnede mig til at see til en anden Side hver Gang jeg nødsagedes til at passere det triste Sted, saa jeg dog havde adskilligt Udbytte af Rejsen. Men aldrig har jeg villet eje et Jagtbillede, var det end det største Mesterværk. Først mange Aar efter kom jeg igjen der paa Gaarden i Besøg hos min Gudmoder, da Sønnen havde faaet Forpagtningen, som han

beholdt i en Aarrække. Efter hans Giftermaal flyttede Moderen og Søstrene over til Nykjøbing, og købte sig der netop det lille Sted i Nygade, hvor mine Forældre boede fra jeg var ni Aar til jeg var fire og tyve. Moderen døde der, men Søstrene Dorthea og Marie eje det endnu, og disse kjære Venner er det mig altid en Glæde at besøge, naar jeg kommer derover til Byen. Jeg seer da det altsammen efter, og mange Erindringer strømmer ind paa mig; her levede jeg en stor Del af min Barns

Hjemmets i Nygade.

dom og hele min ugifte Ungdom; og hver eneste Krog er fuld af Minder, baade lyse og mørke, som Minder jo maa være det.

Vi boede altsaa kun nogle Aar i vor første Bolig i Nykjøbing, Lejligheden var nemlig saa indskrænket, at Moder havde ondt ved at klare sig, da vi nu voxede til. Og da der saa viste sig Udsigt til at faa en bedre Bolig med større Have for en forholdsvis billig Leje, 80 Rixdaler om Aaret, saa flyttede vi ned i Gartnerstræde, hvor Stadthauptmand Sidenius i en stor Have, han havde arvet efter Niels Brock — en Have, der indtog hele den ene Side af det ingenlunde korte Stræde — havde ladet opføre en lang Række sammenbyggede Huse, lige store og ens, een Étage med Kvist, som staae der endnu. En Del af hans Have kaldtes »Paradiset«, og der var baade Volde og Grave hidrørende fra den Tid Byen var befæstet. I den dejlige Have elskede vi at komme, men det gik kun sjældent paa; thi

en meget høj, aflaaet Stakitport lukkede for Herligheden og vi maatte derfor bede vor Vært om Lov. Denne dejlige Have blev senere til den grimme Jernbanegade. Først adskillige Aar efter blev Strædet brolagt, og fik nu Navn af »Nygade«.

Vi havde nu bestandig fremmede Dreng i Huset, for at hjælpe lidt paa de knappe Indtægter; fra først af fik vi kun 140 Rixdaler om Aaret for dem; om det senere blev mere, skal jeg lade være usagt, kun veed jeg, at Moder var mod disse Børn ganske som mod sine egne, og sørgede for dem paa alle Maader, ligesom der ogsaa altid var stor Rift om at faa Drengene til os. En af disse døde hos os i Begyndelsen af 50erne, han hed Jacob Nielsen Møller og var eneste Søn af Postmesteren i Maribo. Moder havde nær taget sin Død af Sorg derover — han døde af Hjertesygdom efter Skarlagensfeber. Det lille Skind kunde ikke faa Vejret; jeg seer ham saa tydeligt oplede hver Solskinsplet og sætte sig i den. Og jeg seer for mig Moder, som hun vankede hvileløs om efter hans Død, og den Sorg varede længe. Det var sidst i Maj, og Sommeren derefter besøgte vi hans Grav i Maribo, og jeg bandt til min lille Legekammerat en Krands af Forglemmigej og Hjertergræs, som vi plukkede paa Vejen ud til den lille Lysemosekov, langs med Søen. Hans Forældre købte sex svære Sølv-Spiseskeer, lod grave dem paa dem: Erindring om I. N. M. og forærede mine Forældre dem af Taknemmelighed for deres Kjærlighed imod ham. Disse Skeer ere i min ældste Søns Eje. Jeg taler undertiden med en Søster til ham, hun er Enke efter en Postmester Petersen, og ligner ham aldeles, skjøndt han kun var elve Aar, da han døde; hun har hans kjære milde Øjne, og hele Udtrykket om Munden, saa jeg seer ham for mig, naar jeg taler med hende.

Samtidig med Jacob Møller var Immanuel Thanning hos os, en livlig, vilter Dreng, eneste Barn af Faders og Moders Venner, Godsforvalteren paa Knuthenborg. Han og jeg bestod sammen en Brydekamp, men var strax Venner igen; nu er han Læge paa Landet ved Kallundborg, jeg træffer ham engang imellem, han har et vældigt hvidt Haar og Skæg. Hans Forældre tilbragte deres sidste Leveaar i Kjøbenhavn, boende paa Vesterbrogade Nr. 112; de vare altid meget kjærlige mod os og vore Børn, og havde engang Juletræ for dem med de dejligste Peberødder.

I Tingsted tæt ved Nykjøbing var den gamle Bibeloversætter

Lindberg Præst, og en af hans Sønner blev ogsaa sat i Huset hos os; en Søndag bleve vi alle hentede derud med Præstens Vogn; jeg fandt, at det var en stor Begivenhed, og glædede mig over alle de Herligheder, Rejsen bød paa. Det er baade første og sidste Gang jeg har været i Tingsted. Sønnen opgav Studeringerne, tog fat paa anden Beskæftigelse og døde ganske ung. Faderen ligger paa Kirkegaarden her ved Fasanvejen, og jeg seer ofte til hans Grav.

Ogsaa Faders Søstersøn, Theodor Henrichsen fra Maribo, var i Huset hos os; han døde ret ung og lignede sin Søster Laura, der ogsaa døde ung, og sindssyg.

Saa havde vi Julius Lunddahl, ogsaa en Kjøbmandssøn fra Maribo, han var meget begavet og smuk, blev tidlig Student — hos os — og tog baade theologisk og juridisk Embedsexamen, uden egentlig at benytte nogen af dem, var en Tid i Amerika, senere Adjunkt i Sorø, og døde som en ældre Mand i Kjøbenhavn. Han besøgte os paa Sct. Knudsvej, men han saae og hørte daarlig, hvorfor han ikke tog Del i nogen Art af Selskabelighed; men mødte vi ham paa gamle Kongevej eller hvor han færdedes, saa kom der et varmt Udtryk i hans mørke Øjne, og han hilste os da saa hjertelig. Jeg kan tydelig see ham omfavne og kysse min Moder af Taknemmelighed for hendes Omhu for ham — nu vilde sligt tage sig underligt ud — man er mere nøgtern! og meget mindre kjærlig! Ude i vor Gaard vilde han absolut dandse med mig; men, da den var brolagt, kunde det undertiden knibe lidt.

Drengene og jeg morede os meget med at skære Skyggebilder, vi kunde sidde saa længe og saa rolig ved det Arbejde; nu seer man aldrig den Slags, nu skal Børn have ganske anderledes vidtløftige Fornøjelser; jeg vilde ønske, jeg endnu havde en lille Levning af de Barne-Arbejder, for at mine Børnebørn kunde have seet dem, men de er vel sagtens forærede bort en eller anden Gang. Der fandtes dengang en egen Slags, der hed: Ormonds Phantasmer, og det var kun med stor Udholdenhed, at det lykkedes os at skære dem smukt ud, men saa vare de ogsaa vidunderlige, og vi begejstrede over vort Værk!

Af vore Naboer i Nygade mindes jeg Overlærer Torup, en smuk og begavet Mand, som var gift med en Søster til den senere kgl. Operasanger Niels Juel Simonsen. De kom hos os, og havde det endnu meget mere smaat med alting end vi; ja,

da en Svoger til Torup, Fader til de to senere Sangere Schmedes, kom paa Besøg hos dem, maatte de ind til os og laane en Tallerken til ham.

Til den anden Side boede en Præsteenke, Madam Rosen, som havde sex Sønner og to Døtre. Af Sønnerne blev een Snedker, og han lavede mit brede Klædeskab, som jeg har faaet i Arv efter min Broder Julius, der fik det til sin Konfirmation; en anden, Christian Heilmann, blev Præst, en tredje var Lægen John Collet Rosen i Storehedinge. Saa var der David, som var bosat i Rusland; Thomas Reutze, der var Landmand, og Carl Gustav, gift med sin Kusine, Præstedatteren Rose Fog; han faldt i Krigen 1864. Af Døtrene blev den ene, Theodora, gift med Borgmester Pontoppidan i Ribe, senere i Nykjøbing. Den ældste af deres Børn, Erik Peter, blev Ingeniør og var i lange Tider Bestyrer af Holmegaard Glasværk ved Næstved, hvor jeg besøgte ham sammen med mine Sønner paa Christians 40-Aars Fødselsdag. Den yngste Datter, Mariane, døde ugift, som en meget munter ung Pige, der var yndet af alle og flink til at spille Komædie.

Naar Pontoppidans Børn kom paa Besøg hos Bedstemoderen, vor Naboerske, legede de i vor Have lige saa meget som i hendes og følte sig ganske hjemme hos os ligesom hun. Hun kunde nemlig slet ikke undvære os i sin Ensomhed og lod derfor sætte Dør i Muren mellem vore Gaarde, og Stakitlaage i Muren mellem vore Haver bag Gaarden. Ja vi holdt endda Pige sammen og det gik helt godt. Ofte drak hun sin Aftenthee hos os, men Fader kunde jo nok af og til blive træt af disse evige Besøg, for han havde ikke eget Værelse at trække sig tilbage i; dog lod han sig ikke mærke dermed, godmodig og venesæl som han alle Dage var; og han hjalp hende tilrette med alt muligt, skjønt hun havde sex Sønner til at hjælpe sig. Af disse boede dog kun Snedkeren hos hende, i et Kvistværelse. Naar han ikke kunde se mere om Aftenen, satte han sig til at blæse paa Fløjte og dermed gik Aftenen godt for det rare unge Menneske.

En af de sex Sønner var forlovet med en Johanne Kroyer fra Lolland, og naar hun besøgte Svigermoderen løb hun ogsaa ind til os og spillede og sang muntre Sange; af disse mindes jeg nu een ganske pludselig: »Du har saa ofte sagt mig, Du elsked Skoven klædt i Sne; det Ønske har jeg lagt mig paa

Hjerte, skal Du se.. Hør Klokkespillet klinger, hør, alt holder Kanen for Din Dør, en splinterny og himmelblaa, med gyldne Stjerner paa. Og Hesten staar og damper, med Svejfer nok saa pyntelig, den utaalmodig stamper, den venter jo paa Dig. Stig ind, saa spænder jeg i Hast Bjørneskindstæppet om Dig fast, og frygt kun ej, Kusine, husk, jeg er en sikker Kudsk. Se Vejen,

Toldcontrolleur Niels Chr. Egebeck,
ca. 1855.

hvor forandret fra sidste Aar, jeg mindes just, fra Skoven hjem vi vandred en Aften i August. Saa grøn var Engen, Markengul, Fuglene sang i Skovens Skjul, Du havde det med Hede slemt, det har Du vist ej glemt. Dog bort med Fortids Minder, naar Nutid er saa lys og smuk, oprigtig talt jeg finder dem ikke værd et Suk. Paa Vejen langs med Grøften staar Busken med tykt og pudret Haar, med tusinde Diamanters Pragt er hver en Gren belagt. Fra Hveen Fyret blinker, og se den Fugleflok, hvor kry; og ude nu os vinker

det skønne Bellevue. Der venter os et Kompagni, Folk der vil more sig som vi, en god Diner, en Dands inat er alt bestilt, min Skat!«

Kun to Huse fra os boede Madam Bokelmann i et smukt Hus, hun selv ejede, med alle Vinduer fulde af Potteplanter. Tidlig Enke paa en Gaard ad Rødbykanten til, fik hun med stor Dygtighed Gaarden sat paa Fode og fordelagtig afhændet, hvorefter hun flyttede til Nykjøbing med sine flinke Børn, Fritz

og Sofie. Moder var meget nervesvag og en Dag særlig elendigt; hun bad da mig løbe ind til Madam Bokelmann og spørge, »om hun ikke skulde have en Smule Kjødssuppe til Din syge Moder.« Jeg sprang afsted med en Kande, og Madammen tog imod mig med et: »Jo, mit søde Barn, jeg har Suppe, nu fyld der jeg Din Kande.« Moder blev glad og jeg har aldrig glemt Madam Bokelmann hendes Hjælpsomhed.

Skraas overfor vort Hus havde Byens eneste Apotheker, Dyrslund, en dejlig Have paa Gadens anden Side. Ofte stod jeg senere hen Sommeraftener i mit Kvistvindue uden at kunne bekvemme mig til at gaa i Seng for at høre den lille Nattergal slaa sine Triller. I denne Have blev der senere bygget flere Huse, sammenbyggede som de andre, med Have til hvert. Saaledes kom Landinspektør Blangstrup, Fader til Berlingske Tidendes senere Redaktør, og Olivarius, Kordegn Olsen og andre til at bo der. Ved Hjørnестedet, som Fader paa sine gamle Dage købte, udgik Voldgaden, som førte forbi Resterne af de gamle Fæstningsværker med Møllen og Mølle-dammen hen til de mange »Klostre«, som var byggede der som Asyl for gamle Kvinder fra Lolland og Falster.

Jeg maa her ogsaa mindes andre af Faders Slægtninge, nemlig Færgeforpagteren Junior i Sundbye Færgetrok ved Laalands Amtvejens Ende ligeoverfor Nykjøbing, Broen kom jo først i 1867. Naar de kom i Selskab hos os, førte de Smykkerne med sig i Lommerne, og saa tømte de disse for Masser af røde Æsker og behængte sig med alle de fine Ting. En Søn derfra blev den bekendte Nykjøbingbager Junior, og en Søn af ham var den som ret ung afdøde cand. jur. Hans Junior.

Da min Søster Ingeborg var tolv Aar gammel, kom hun hjem til Nykjøbing, for at gaa i Skole sammen med os; lærenem og begavet var hun, men ikke let at omgaaes, fordi hun jo var vant til at være ene Barn hos Tante Lotte i Bandholm. Hendes Plejemoder savnede hende jo nu saa umaadeligt, og tilbragte derfor lange Tider hos os, og paa saadanne Tider var der ingen Seng til mig, jeg laa da paa Sofaen inde i den lille Dagligstue, hvor de Voxne læste højt i flere Timer efter at jeg var kommen til Ro; saaledes husker jeg at have hørt H. C. Andersens Romaner, af hvilke »De to Baronesser« optog mig mest; ligeledes Walter Scotts »Ivanhoe«, »Gamle Minder« af Carl Bernhard, og »Krøniker fra Christian den Andens Tid«. Tilsidst slumrede

jeg vel nok ind midt i Begivenhederne — i min interimistiske Seng.

Mine Søstre blev konfirmerede sammen i April 1851, og Ingeborg tog da tilbage hos Tante Lotte; senere oprettede hun der en Skole, som blev meget søgt og anerkjendt. Hun kom da med Tanterne hjem hos os i Ferierne, og vi kom til at holde hjertelig af hinanden.

I April 1852 blev min Broder konfirmeret, og fik i Sommerferien Lov at rejse til Kjøbenhavn paa Besøg hos Slægtninge af os, Urtekræmmer Søllings paa lille Kjøbmagergade overfor Rundetaarn, hvorfra han skrev de snurrigste Breve hjem, han var altid tør komisk. Han gik paa Latinskolen, havde fri Skolegang og Stipendier ovenikjøbet; disse skulde ifølge Bestemmelser henstaa indtil han blev Student, men det blev han aldrig, han døde Efteraaret 1853, i en Alder af sejsten et kvart Aar, efter at have taget en udmærket 1ste Del af Artium.

Han var kun syg et Døgn af en pludselig Mavebetændelse, og hans Død var selvfølgelig et forfærdeligt Slag for mine Forældre; endnu saa mange Aar efter ryster det mig at tænke paa deres dybe Sorg. For mig var det jo ogsaa en gribende og sørgelig Begivenhed, og et stort Tab i alle Henseender. Jeg sad og læste mine Lektier hos ham den Aften han blev saa syg; han skrev paa sin latinske Stil, og vilde absolut gjøre den færdig, skjøndt han led store Smerter. Hvor heroisk! Hvor var det dog frygteligt! Dette var Torsdag Aften, Natten mellem Fredag og Lørdag døde han; jeg hører min Fader sige: »Ren som et lille Barn gik Du ind til Din Gud!« Saa trykkede han sin Drengs Øjne til. Dette Aar 1853 var Koleraen igjen i Landet og var meget ondartet baade i Kjøbenhavn og Nykjøbing; jeg husker, at jeg fandt det yderst kedsommeligt, at vi ikke maatte smage et eneste af de store, indbydende gule Hindbær i vor Have; men det var os strengt forbudt. Det var just som vi glædede os over, at den var hørt op uden at have berøvet os nogen af vore Kjære, at Sorgen kom over os med min Broders Død. Under Koleraen flyttede Lehmann's i August til Odense, hvorhen Toldinspektøren nogle Maaneder tidligere var flyttet alene for at overtage sit nye Embede der.

Allerede om Sommeren var det bleven bestemt, at Søster Oline, som nu var atten Aar, skulde som Lærerinde over til Godsinspektør Lützens paa Pederstrup paa Lolland. Pladsen

skulde tiltrædes til November, og saasomt min Broder var begravet, maatte hun rejse. Jeg blev saaledes ene tilbage, istedet for at vi lige forinden vare tre Sødskende i Hjemmet, og Oline havde nu altid været saadan en uegennyttig Søster, saa det var haardt for mig at miste hende ogsaa. Nu synes jeg jo, at jeg kunde have været mere for mine sørgende Forældre, men Børn ere Børn og ville vel altid være det.

Imidlertid passede jeg omhyggeligt mit Skolearbejde, og det var ikke saa ganske lidt, da jeg nu gik i en stor Skole, hvor jeg allerede efter to Maaneders Forløb blev Nr. 1, hvilken Plads jeg beholdt bestandig, uden Spor af Jalousi fra Kammeraternes Side, dem jeg er Perlevenner med den Dag idag. Vi havde omhyggelige Lærere, og jeg kom meget sammen med de andre Børn, især kom jeg ofte i Stiftsfysikus Købkes Hus, hvorfra jeg har de venligste Minder. Min jævnaldrende Veninde Juliane blev gift med Godsejer Hillerup paa Gammel Kirstineberg, en kvart Mil fra Nykjøbing. Ogsaa hos Ellen Smidth, der spillede Klaver aldeles mesterligt, og som var i Huset hos sin ugifte Faster paa Asylet, kom jeg og glædede mig med hende over Havens ret mærkelige Buske og Blomster. Hendes Forældre vare Skuespillerne Anton og Betty Smidth, og hun blev senere gift med en Officer Bölck.

En anden af mine Kammerater var Andrea Schrøder, en af ti Søskende, hvis Fader var Skipper og sejlede Havregryn, holdstensk Ost og røget Kjød hjem med sin Jagt fra Sønderjylland for saa at sælge Varerne nede ved Bolværket. Hun blev gift med Boghandler Engelsen i Kjøbenhavn.

Ja, vi Skolekammerater havde mange glade Dage sammen, og naar vi nu som Gamle træffe hinanden, er vi Dus som i Barndommens gyldne Tid. Hvad der ogsaa staaer for mig i Straaleglands er, da vi Børn lærte at dandse; det var som et Hav af Lyksalighed, skjøndt Dandsesalen kun var oplyst af et Par Tællelys, og Musiken den meste Tid kun bestod i Dandselærerens Sang. En meget sjælden Gang kom vi ogsaa til et lille Børnebal med skaaret Smørrebrød, hjemmebagte Smaakager og afbrændt Rødvind, det var dengang et brillant Traktement, og lykkelige var vi! Selv havde vi aldrig noget Bal, dertil var vor Lejlighed altfor lille, og vi havde heller ikke Raad til det. Men om Sommeren havde vi dog gjerne en lille Skovtur til »Bangsebro« eller »Kohave« og havde saa Veninderne med.

Hvert Foraar kom ogsaa Skuespillerselskabet »Steiner«, samtidig med den dejlige lyse Aarstid, hvor vi kunde drikke Aften-
thee ved Dagslys, og hvor de friske, nyrøgede Sild kom paa
Bordet, som man i sin beskedne Nøjsomhed glædede sig ved.
Og saa kom Byens Faktotum, Fack, ind ad Døren hos os med
Theaterplakat og sit »Værsgod, Plakat!« Billetten kostede 24
Skilling for Børn og 3 Mark (en Krone) for Voksne. »Gjen-
boerne«, »Intrigerne«, »En Spurv i Tranedands«, »Capriciosa«,
»Slottet i Poitou« og mange andre Stykker opførtes, og saa
meget er vist, at jeg aldrig i Kjøbenhavn har moret mig i Thea-
tret som i Nykjøbing. Theatersalen laa ovenover Apotheket,
og man maatte langs Skranken gennem dette og dets Apothe-
kerduft for at naa derop. Fra da af er denne Duft for mig al-
tid knyttet til Theater. Ogsaa »Søstrene paa Kinnakullen« spil-
lede Selskabet engang, og jeg havde den største Lyst til at se
det og havde virkelig faaet sparet de 24 Skilling sammen, som
det kostede, og lykkelig var jeg. Men det blev der nu ikke
noget af, for Moder sagde: »Din egen Forstand maa kunne sige
Dig, at man ikke giver Penge ud til saadan noget, naar man
trænger til alt muligt.« Det var mig en stor Skuffelse, og for at
trøste mig gik jeg en lang Tur ud ad Slotsporten. Til min store
Glæde mødte jeg der min kjære Lærer Emanuel Wesenberg, og
min Sorg slukkedes, for vi fulgtes ad og han beundrede min
tærnedede Bomuldskjole, der ogsaa var nydelig.

Hver September skulde Fader til Gjedser for at inspicere, og
vi havde da altid et Par andre med paa Vognen, der Kl. 8 holdt
for Døren. Vi havde Mad med for hele Dagen, vældige Rund-
tenommer, fik Kaffe paa Frisenfeldt, og kom først hjem til Senge-
tid, trætte men glade! Og saa fandtes der, lidt før man kom til
Fyrtaarnet, en saadan Masse af Brombær, at jeg kun paa en
Vej nær ved Arildsleje paa Kullen har set Mage dertil! Mens
vi tale om Efteraar og Bær, vil jeg dog fortælle, at naar den
første Nattefrost var indtruffen, droge vi ud paa Slaaentur, Mo-
der satte da Bærene paa et ganske lille Anker, og naar de
havde staaet deres Tid, var det dejlig Vin til at dyppe Grød i
hele den lange Vinter — thi Øl blev aldrig kjøbt undtagen til
Øllebrød, og endnu mindre fandtes der Vin i Huset.

Dengang havde man rigtignok anderledes Vintre end nuom-
stunder, det frøs i lange lange Tider, og der kunde da være en
slagen Landevej over Guldborgsund, hvor der kjørte svært be-

læssede Vogne, og hvor vi med stor Fornøjelse spadserede over til Lolland; ligeledes kunde vi gaa helt skjulte langs med de høje Snevolde, der blev kastede ud paa alle Landevejene i Byens Nærhed. En eneste Gang har jeg set det samme ude ved Syge- hjemmet paa Rolighedsvej. Vi frøs ikke meget, vi var vante til Kulden, og havde smaa sorte Vatkysere paa med kulørt Tøj indeni; baade de og vore Peltse (de kaldtes altid saadan, skjønt der ikke var Antydning af Skind paa dem) blev syede af Moder og os selv. Fru Wesenberg lod engang sy en blommefarvet til mig, og jeg husker, at jeg følte mig som en Prindsesse, da jeg fik den paa, og den var dog kun af Orleans. Men jeg havde nu aldrig haft andre Klæder end hvad der blev syet om af Andres aflagte. Derfor blev jeg ogsaa som himmelfalden, da jeg til min fjorten=Aars Fødselsdag fik kirsebærrødt Paramatta til en Kjole, der blev syet og var første Gang paa til Juliane Købkes fjorten=Aars Fødselsdag, 22de Februar. Denne Kjole havde jeg i adskillige Aar efter min Konfirmation. Men Glæden over den blev meget formørket derved, at »Handskemager« Morderne fra Lolland just den Dag blev ført fra Byen, for ovre paa Ugjerningsstedet at blive halshuggede; dette betog os alle meget, da vi havde kjendt nogle af dem som uskyldige Mennesker inden alt det onde kom op i dem.

I Begyndelsen af 50erne havde vi faaet samlet Skoletid, ellers havde vi gaaet baade Formiddag og Eftermiddag og kom fra Skole Kl. 5. Nu kom vi Kl. 2 og spiste saa Middagsmaden, der stod og holdtes varm paa et Par Tørvegløder; Ovn havde vi ikke, og Høkkasse kjendtes ikke. Fader og Moder maatte spise Kl. 12, for at Fader kunde hvile sig lidt, inden han Kl. 2 igjen skulde være paa Toldkammeret. Folk var jo dengang meget tidlig oppe. Fader mødte om Sommeren ofte Kl. 6 paa Kontoret for at have en Del besørget i Ro, inden Kontoret blev aabnet for Folk Kl. 7. Vi vare glade for Forandringen af Skoletiden, Maria Claussen kom da altid for at hente mig med paa en rask Tur, forinden der toges fat paa Skolearbejdet. Om Løverdagen læste vi gjerne i Ingemanns Romaner, og naar jeg var kommen gennem dem alle, begyndte jeg forfra. Jeg har saamæn læst dem for nylig. I det hele taget var jeg en Læsehest, og Digte kunde jeg aldrig blive kjed af, jeg følte mig tiltalt af Rhythmen, mere maaske end af Indholdet. Af Sprog holdt jeg mest af Tydsk, vor tydske Lærer hed Høeg, han kom senere

til Slesvig som Præst, og havde den tunge Skæbne at miste alle sine Børn af Diffteritis og Hjernebetændelse. Børnene laa Lig, da de Danske maatte rømme Dannevirke, og Præstens maatte tage mod Indqvartering af Preusserne midt i al deres Sorg!

Jeg kan dog ikke forlade disse kjære Barndomstider uden at omtale, at vi tre tarvelig klædte Smaapiger kom paa Børnebal hos Grev Knuths paa Knuthenborg, naar vi i Sommerferien opholdt os i Bandholm. Af Grevens mange Børn, der alle vare venlige og smukke, leve nu kun to, nemlig Charlotte, gift med den enbenede Grev Tramp, og Benedikte, Enke efter Baron Rosenørn paa Oreby ved Saxejøbing. Den ældste Søn, Eggert Christoffer, der rejste den lange smukke Stenmur om Parken, døde i Kjøbenhavn paa Nyvej, hvor Moderen som Enke havde kjøbt en stor Villa for at kunne raadspørge dygtige Læger for sin syge Søn; men det hjalp ikke, han døde ung og ugift. Den yngre Broder, Vilhelm, døde ogsaa ung, men efterlod sig Børn. Greven og Grevinden, som vare unge og lykkelige, da vi kom der, maatte tidlig skilles, han døde i Kjøbenhavn af Lungebetændelse, kun 42 Aar, medens han opholdt sig der som Medlem af Landstinget i Januar 1856. Hun sørgede fortvivlet og ulykkelig ligesom Dronning Victoria, hvem jeg altid sammenlignede hende med. Det er ikke underligt, at jeg har tænkt meget paa Knuthenborg, thi Bandholm hørte derunder, og lige fra jeg kunde begynde at skjønne, hørte jeg tale om alt hvad der stod i Forbindelse dermed, og det var mange mærkelige Ting og Begivenheder. I den store dejlige Park staaer en Art Monument eller Marmortavle, hvor der paa Latin berettes om Slægten Knuth i den Tid hvor Godset har været i dens Besiddelse.

Imidlertid var jeg nu naaet saa vidt, at jeg skulde begynde at gaa til Præsten, og dette optog mig meget hele Sommeren 1854. Præsten hed Sidenius, han var ikke nogen god Prædikant, men havde en smuk Sangstemme, og vi sang altid: »Guds Mæghed syng for vor Skaber i Løn«, førend vi tog fat paa Undervisningen. Vi havde tre Ugers Præsteferie, i hvilken jeg for sidste Gang nød min Barnefrihed i det kjære Bandholm. Skolen havde jeg afsluttet ved Sommerferiens Begyndelse. 1ste October blev jeg da konfirmeret, og kjære Slægtninge fra Lolland fejrede Dagen med os, ligesom min kjære Maria Claussen var hos mig hele Dagen. I Aaret 1904 tog jeg til Nykjøbing for at

være i min gamle By paa HalvhundredesAarsdagen for min Konfirmation.

Allerede Vinteren før jeg begyndte at gaa til Præsten, var det blevet bestemt at jeg strax efter Konfirmationen skulde være Lærerinde for vor Læge Voltelens Børn; det vil sige, jeg skulde forblive i mit Hjem, men gaa hen til dem hver Morgen, blive der indtil Middag, og saa gaa derhen igjen to Timer om Eftermiddagen; for dette skulde jeg have 5 Rixdaler (10 Kroner) om Maaneden. Vor kjære gode Læge døde d. 6te April, men det blev ved Bestemmelsen, saameget mere som det var ham, der saa gerne havde ønsket det saaledes. Jeg blev ikke spurgt, det brugtes ikke dengang. 2den November 1854 begyndte jeg da denne Gjerning, og jeg nødtes til at bekjende, at jeg aldeles ikke havde Lyst dertil. Jeg var jo i Grunden selv et Barn, og om jeg ogsaa havde gode Kundskaber, saa vidste jeg neppe rigtig, hvordan jeg skulde bære mig ad med at undervise, men jeg veed dog, at jeg gjorde mig megen Umage, og at jeg den Dag idag er Veninde med mine smaa daværende Elever. Jeg læste med dem indtil Maj 1858, da min Moder ikke længere kunde undvære min Hjælp, paa Grund af Olines nære forestaaende Bryllup.

Af disse Børn er den ældste Enke efter Tobaksfabrikant Nøbel, hun ejer en stor Villa paa Nyvej; den anden er Enke efter Overretssagfører Mourier, og den yngste, Marie, er ugift; hun har staaet Fadder til min Julius. En Datter af Kjøbmand From, nu gift med Læge Tiemroth i Nykjøbing, kom ogsaa hen til Voltelens og læste med, det var en flink og smuk Pige, halvsjette Aar da vi begyndte. Hendes Forældre kaldte mig »lille Læremor«, og tog mig med paa Kjøreture om Sommeren og til Baler om Vinteren. Fru Voltelen, den stakkels Enke, var overordentlig kjærlig imod mig, og Børnene sige endnu: »Moder elskede Dig, og Du var hende en udmærket Støtte, trods Din store Ungdom.« Hun var norsk og djærv af Væsen, kun 35 Aar da hun mistede sin Mand, som var 38, og da havde hun

Marie Voltelen.

sex Børn, hvoraf den yngste var nyfødt. I 1859 blev jeg stærkt opfordret af hendes Svoger, Amtmand Thomle i Christiania, til at tage i hans Hus som Lærerinde for en lille Pige, men Fader vilde ikke have mig saa langt bort, og det vilde da ogsaa have været svært for mig at forlade mine Forældre, selv om det var en Ære for mig at komme til Amtmanden.

Den gamle Fru Voltelen var født Cathala og stammede fra Frankrig, hun var meget talende og livlig af Bevægelser, talte Fransk som Dansk; Marie ligner hende ikke saa lidt. Hun overlevede sin Søn i mange Aar, og døde i Klosteret, hvor jeg be-

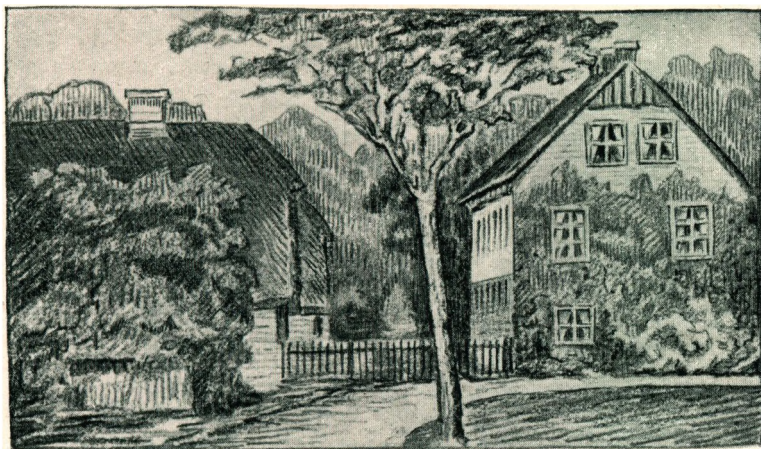
Klostrene i Nykjøbing.

søgte hende ligesom andre gode Venner og Slægtninge, der havde fundet en fredelig Havn derinde efter Livets Omtumlen. Og saa af vor Slægt levede flere sine sidste Aar i »Klostrene«. Jeg holdt meget af at sidde med mit Arbejde hos disse gamle Men-

nesker, der var glade ved at fortælle mig mangt og meget fra deres Barndoms og Ungdoms mere eller mindre gode Tid. Disse Klostre, hvoraf der var mange, vare oprindelig lange lave gule Bygninger ganske som Nyboder, men omkring 1850, troer jeg, begyndte de at give Plads for alle de nye, der opførtes lidt efter lidt, og tilsidst blev det sidste af de gamle nedrevet; i de gamle var der 2 Damer sammen paa hvert Værelse, i de nye fik hver sit, og i de seneste tillige hver et lille Køkken. Til Klostrene hørte en stor Fælleshave, hvor der ofte holdtes smaa Kaffe- og Chokoladeselskaber af de Gamle og deres Besøgende.

I de Aar hvor jeg underviste, havde jeg altsaa Ferie som da jeg gik i Skole, og saaledes rejste jeg i 1855 til min Fødeby for at holde min Sommerferie der. Tirsdag d. 24de Juli seer vi Søster Oline komme kjørende dertil tilligemed de to Smaapiger af Overinspektør Lützens, Anna 9 Aar, nu Fru Drewes, og Paloline 8 Aar, død i 1867 som forlovet med Bagger. Der blev Glæde! og endnu større, da de havde den Besked med, at de

skulde have Ingeborg og mig med tilbage og at vi skulde blive der til Søndag Aften. Vi fik travlt! Børnene skulde jo see Byen, ud paa den lange Bro, og Aftensmad skulde vi have, og pakke ind — men tilsidst kørte vi og skulde nu for første Gang see det vidunderlige Pederstrup, som vi igjennem flere Aar havde hørt berømme, dels af Oline, og dels af en Skolekammerat, som var i Huset hos Præsten i Vesterborg. Det var ganske mørkt da vi naaede dertil, saa foreløbig fik vi ikke noget at see und-

Pederstrup tidligere Overinspektørbolig.

tagen Familiens venlige Ansigter. Lidt undseelige overfor disse fremmede Mennesker toge vi Plads om Theebordet, hvor Fru Lützen med stærk udpræget slesvigsk Accent opfordrede os til at tage for os af Maden. Tilsidst bleve vi viste op paa vort Værelse paa 1ste Sal. Da vi saa paa den skønne Sommermorgen kom op og kastede Blikket ud, bleve vi slaaede af al den Dejlighed, og nu tilbragte vi uforglemmelige Dage med at vandre i Skov og Have — en hel Slotspark var Overinspektør Lützens Have —, med at see Vesterborg Sø og Theophilskoven med den Reventlowske Familiegravelse, med en Tur til Christianssæde, med Besøg i Bønned hos Lützens Broder's, der blev Olines Svigerforældre, med et Aftenbesøg paa Søgaard hos gamle Skovrider Møllers med de vældige Kirsebærtræer, som bare i Overflod; deres dejlige Frugter undtes os saa vel, og min Julius's Ven, Skovrider Olaf Holm, trakterede mig igjen med dem, da

Christian og jeg trødsindstyre Aar senere besøgte ham paa Søgaard. I alle disse Dage var jeg sammen med Christian Thomassen, som var femten Aar og ansat paa »Skriverstuen«, som Gods-kontoret kaldtes; vi blev strax gode Venner, og har været det indtil hans Død i 1907, ligesom med hans senere Hustru Anna, f. Petersen, fra Odense, der stadig besøger mig. Saa rejste vi fra det skønne Pederstrup om Aftenen d. 29de Juli, beruste af Fryd over alt det dejlige vi havde seet og oplevet!

Emma Sølling.

I 1856 saae jeg i August Maaned for første Gang, næsten atten Aar gammel, Kjøbenhavn; min Søster »Inga« (Ingeborg) og jeg var nemlig budne paa Besøg hos min Halvkusine Emma Sølling og hendes Mand Urtekræmmer, senere Grosserer Sølling paa Lille Kjøbmagergade, hvor Emmas Moder boede som Enke efter Farver Christian Ostenfeldt indtil sin Død ved ca. Firs Aars Alderen. Ostenfeldt var opdraget som forældreløst Plejebarn hos min Farfader paa Vaarskovgaard og lærte senere Farveri. Ung giftede han sig og de havde det til at begynde

med kun fattigt, men den energiske og dygtige Kone forstod ved forskjelligt Arbejde at hjælpe derpaa; hun flettede smukke Haararbejder, farvede Fjer til Officerernes Fjerbuske og passede samtidig Hjemmet med to Døtre Emma og Vilhelmine. Efterhaanden gik deres Forretning stærkt frem, og Emma blev gift med Urtekræmmer Sølling, Vilhelmine med Kjøbmand Lampe i Maribo.

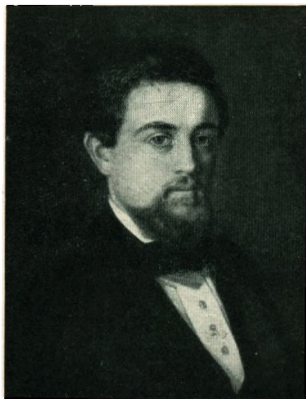
Dette Besøg i Kjøbenhavn optog os, som naturligt var, overmaade meget, og vore barnlige og højst naive Bemærkninger om alt, hvad vi saae der, fremkaldte mangt et Latterudbrud hos de Andre, men vi havde nu seet saa lidt af Verden! Tante Ostenfeldt travede rundt med os allevegne, og de toge os med i Tivoli og paa Kapervogn til Dyrehaven, og med Roskildebanen til Valby, hvorfra vi spadserede gennem Søndermarken og drak Thee hos Josty i Frederiksberg Have. Emma Sølling var i Paris sammen med sin Mands Broder og dennes attenaarige Hustru; de havde haft Bryllup i Maj, og have nu håft

Guldbryllup for to Aar siden; det er Peter Sølling's, meget rige Folk med Børn og Børnebørn, store Ejendomme og Haver. Vi saae i Kjøbenhavn ogsaa Richard Lehmann, hvem jeg ikke havde talt med siden han forlod Nykjøbing under Koleraen sammen med Forældre og Sødskende d. 29de Juli 1853.

I November 1856 kom Oline hjem til os, efter at have været tre Aar hos Lützens. Hun valgte at tage derfra, fordi hun daglig var sammen med Overinspektørens Fuldmægtig og Neveu Frantz Lützen, der viste hende en paa-faldende Opmærksomhed; nu mente hun, det var bedst at prøve hans Bestandighed, og mulig sit eget Hjerte. I April 1857 blev de imidlertid forlovede, d. 28de Juli 1858 gifte, og saa holdt de trofast sammen indtil hans Død i Rødby d. 2den Marts 1903.

I Pintsen 1857 kom Richard Lehmann, som var bleven juridisk Kandidat Sommeren forud, over til Nykjøbing for at besøge os, og vi havde dejlige Dage, uden at det dog den Gang faldt os ind, at vi skulde komme til at høre helt sammen; dog har han senere sagt til mig, at han mer end een Gang tænkte: hende vil jeg have til Kone! Jeg var knapt halvnittende Aar og havde en rosenrød Baréges Kjole, som formodentlig har klædt mig særlig godt; paa Spadsereturen med hele Familien ud til Bangsebro Skov tog han galant, efter Tidens Skik, min Arm, og da Kjolerne den Gang naaede helt ned til Jorden, kom han til at træde en Flænge i den, hvilken jeg kjærligt stoppede og bevarede som Erindring.

Sommerferien 1857 tilbragte vi paa Pederstrup og i Bønned, og mødte den største Hjertelighed, nu vare vi jo bedre bekendt med begge Familierne Lützen, som i Mellemtiden havde besøgt os i Nykjøbing. Vi saae da for første Gang Nakskov og Ravsby Bakke, og hver Dag drev vi om i Skoven, mens de Gamle sov til Middag. Sidst paa Ferien besøgte jeg min lille kjære Maria Claussen, som var i Huset hos sin Fætter, Præsten Hallager i Taars ved Saxkjøbing. Dette Besøg var meget vemodigt, Maria var saa svag, at vi begge følte, det var sidste Gang vi saaes;

Frantz Möller Lützen,
efter Oliemaleri 1852 af N. A. Lützen.

dog fulgte hun mig om i Haven og paa Kirkegaarden og var glad for mig. Hun døde samme Aar i December og ligger begravet paa Horslunde Kirkegaard tæt ved Pederstrup. Med hendes Slægt har jeg altid vedligeholdt Forbindelse, og det vil jeg vedblive med. Hendes stakkels Moder sørgede grændseløst over Tabet og gik i Rette med Vorherre, som havde kunnet nænne at berøve hende det elskede og kjærlige Barn, der lige var fyldt sytten Aar. Og dog levede hun mange Aar efter, og boede i

Oline Egebeck som forlovet.

Nykjøbing, hvor jeg altid besøgte hende. Da hendes Søn blev Præst i Idestrup ved Ourebygaard, tre Fjerdingsvej fra Nykjøbing, tog han hende i Huset, og der havde hun gode AlderdomsAar, og de vidste ikke, hvor godt de skulde gjøre det for hende; saa hun følte sig meget lykkelig hos de kjærlige Børn og Børnebørn, af hvilke jeg fremdeles kjender Anna, der er ugift, og Christine, der er gift med sin Fætter Skuespiller Aage Garde.

Søster Oline syede nu paa Udstyr og underviste nogle Timer om Dagen i Byens største Pigeskole; jeg var lykkelig for at have hende hjemme, vi havde det rigtig hyggeligt sammen. Hendes Kjæreste kom ofte og tilbragte Søndagen med hende og os. Saaledes gik Tiden til hendes Bryllup i Juli 1858*), hvor baade hans og vor nærmeste Slægt vare tilstede i vort lille Hjem i Nygade og hos vor Nabo Madam Rosen. Morgenen derpaa rejste de med eget Kjøretoøj lige fra Døren; Søster Ingeborg tog med for at hjælpe til med Ordningen af Huset.

En Dag sidst paa Sommeren kom Fader hjem fra Toldkammeret og spurgte mig, om jeg havde Lyst til at sejle med en Skipper og hans Kone, der havde tilbudt at tage mig gratis med op igjennem Guldborgsund og nord om Lolland hen til Egholm, en Landsby ved Stranden. Skipperen kjendte dér en Mand, som vist gjerne vilde kjøre mig til Pederstrup, da han var godt kjendt med min Svoger, der nu var bleven Godsforvalter. Jeg blev henrykt over Udsigten til denne eventyrlige Fart, og over

*) Se herom Brev af 7. Aug. 1858 fra Morfader til Farfader. J. L.

at skulle besøge min nygifte Søster, see hendes Hjem og store Have. Og vi sejlede — Vind og Strøm var os imod — og jeg nødsagedes til at blive paa Skibet om Natten, hvor jeg da maatte ligge i samme Rum som Manden og Konen. Kl. 5 om Morgenen naaede vi Egholm, men ak! nu var Vandet saa lavt, at den lille Baad ikke kunde bringe mig i Land, saa jeg maatte hænge paa Ryggen af Matrosen og holde ham rigtig fast om Halsen; det spændte dog rigtig godt af, han fik fat i Manden, der skulde kjøre for mig, og Kl. 6½ traadte jeg da for første Gang over

Pederstrup Godsforvalterbolig.

min Søsters Dørtærskel, hvor der paa Bordet i den store Have=stue stod en stor Skaal Petunia'er. Og mange, mange Gange kom jeg der siden, baade paa glædelige og paa sørgelige Tider! Men det var baade første og sidste Gang, at jeg oplevede en Sejltur i den Genre!

Jeg var nu igjen eneste Barn hjemme, men min kjære lille Kusine Dorthea Plesner var Nytaar 1858 kommen i Huset hos os for at gaa i Skole i Nykjøbing, og nu blev det ogsaa bestemt, at min Svoger Lützens eneste Søster Ovidia, senere gift med Forpagter Bagger paa Aalstrup, skulde tilbringe Vinteren 1858—59 hos os. Hun indfandt sig ogsaa til November, og Dorthea og jeg vare himmelglade over hende. Det var en smuk, munter og kjærlig Pige, og inden hun forlod os, havde hun haft en Frier, hvem hun ikke bønhoerte, men dog var bedrøvet over; han havde i Vinterens Løb seet hende paa de Baller, som »Læseforeningen« gav, og hvor Fader tog hen med os Unge, der begge elskede at dandse. Hun havde ingen Balkjole, saa

jeg pyntede hende i min lyseblaa Baréges, medens Snebær, Hyben og smukke Vedben fra vor Have dannede en skøn Ramme om hendes fine afslange Ansigt med de nøddebrune Øjne. — Disse Baller varede til Kl. 1, og mandandsede alle med Liv og Sjæl, uden at nyde nogetsomhelst. Det var noget andet end nu, hvor de spiser, drikker og ryger, mens Dandsen er en underordnet Sag paa

Hovedgaarden Aalstrup.

Ballerne. Ovidias Frier blev Petroleumsgrosserer i Kjøbenhavn, men er forlængst død; hans eneste Søster var Klassekammerat af mig.

Ovidia og jeg lærte Skrædersyning paa Byens fornemste Sy-

Ovidia Lützen, 17 Aar gammel.

stue hos Madam Fugleberg, gift med Amtmandens, Kammerherre Holstens Kudsk; senere havde de Beværtningen ved Skovfogedens huset i Vesterskov. Oline havde syet smaa sorte Vatkysler med lyseblaat Silketøj indeni til os begge to, og disse klædte vore Rosenkinde der saa godt, at jeg i min barnlige Uskyldighed skyndte mig forbi Spejlet for ikke at synes altfor godt om mig selv! Da Julen kom, rejste Ovidia og Dorthea hver til sit, mens jeg blev ene tilbage. Ved Nytaar tilbød der sig fri Befordring til Bandholm, og jeg fik da Lov at tage med. Nogle Dage senere slap jeg med en Vogn til Pederstrup,

hvor jeg da til Alles Forbavselse pludselig dukkede op; og nu havde vi nogle meget fornøjelige Dage der, idet der var samlet en hel Del Unge rundt omkring, deriblandt Lehns-grevinde Benediktes unge Brødre, Grev Einar Reventlows

Sønner fra Sverrig; disse kom daglig over hos Overinspektør Lützens, og vi dandsede og morede os, saa Gulvet rygstede; for det var et meget gammelt Hus dengang, men saa hyggeligt.

Imidlertid skulde jo Ovidia og jeg tilbage til Nykjøbing og passe vort Arbejde. Hendes Fader kørte os da de otte Mil i rigtig Vinterfrost paa aaben Vogn; men vi vare nu godt indpakkede, vi sad tæt op til hinanden i en stor varm BondeKæ

Ovidia Bagger, f. Lützen.

Forpagter David Bagger.

vaj, med alle fire Ben i en stor laaden Fodpose, og vi lo, og vi snakkede, og vare enige om at det havde været en munter Nytaarstid; tilsidst fik dog den stærke Kulde og Træthed Magt over os, og vi døsede hen, saa vi vare hjemme, inden vi vidste af det. Da var jeg altsaa lige tyve Aar.

Paasken tilbragte jeg i Bandholm, der endnu var uden Kirke; Søster Ingeborg var vant til at komme i Kirke i Hunseby, der havde en udmærket Prædikant Gude, død som Domprovst i Roskilde. Som oftest kunde hun nøjes med at gaa op til Thornings paa Knuthenborg og hænge paa der; nu fik vi begge Lov at kjøre med og vare alle fire Helligdage i Kirke der. Maaske kom det af at Ens Hjerter var saa modtageligt — jeg veed det ikke — men jeg synes, at hverken før eller senere hørte jeg en saadan Prædikant. Paasken kom det Aar meget sent, Paaskedag var d. 24de April, den kan komme een Dag senere endnu. Da »Dagbladet« i 1904 vigtede sig, og mellem det smaa

Tryk kom med sine forkerte Datumer fra dette Aar — 1859 — skrev jeg derind og berigtigede det.

Hos Oline ventedes der imidlertid en Lille, og da Moder ikke vilde forlade Fader, saa mente de, at jeg skulde tage derover, og gjøre Nytte i Huset, saa Oline kunde skaanes. Den 8de Maj 1859 — selve Dagen for min Gerdas Mands, Otto Müllers, Fødsel — tog jeg da afsted, og Tirsdag efter Pintse, d. 14de Juni, fik hun til vor store Glæde en Søn; men da hun ikke var ret stærk, og der kun var een Pige, som skulde passe baade Hus,

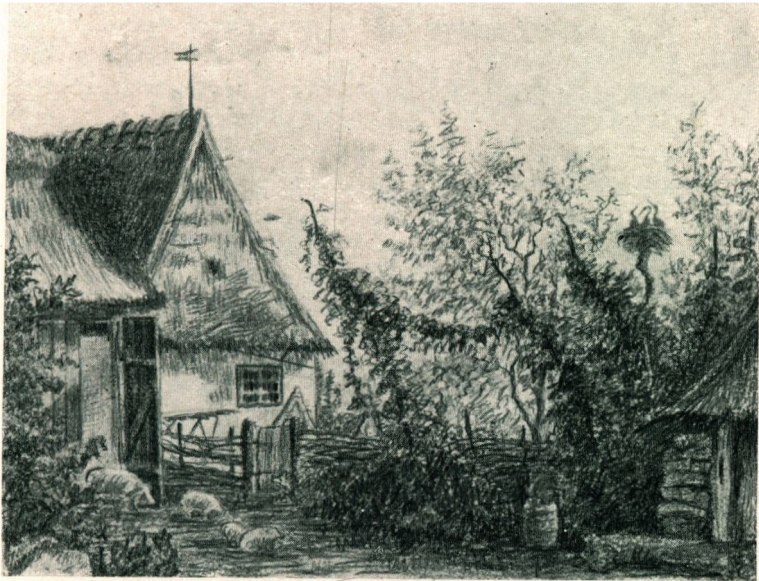

Pederstrup Slot.

Have, Høns og Duer, saa blev jeg der hele Sommeren. Den 14de September blev han døbt, og kaldet Julius Egebeck efter vor afdøde Broder. Jeg stod Fadder, og den lille yndige Dreng blev mig inderlig kjær. Paa Daabsdagen var der stor Fest i Huset, vi var en Mængde Mennesker, og vi havde stegt og bagt flere Dage forinden. Alle vi unge Piger havde i Haaret og i Brystet en Buket af bitte smaa lyserøde Asters, omgivet af det smukke sølvglinsende, som de smaa hvide Klematis bliver til om Efteraaret; det var nydeligt, at vi vare ens. Naturligvis dandsedes der, Dørene stode aabne fra den store Havestue, og Haven laa i det prægtigste Maaneskin — alt var vidunderligt!

Under dette mit lange Ophold paa Pederstrup i 1859 saae jeg Slottet blive opført; indtil da existerede kun det midterste Parti, der bar Navn af det »blaa Hus«; nu blev der bygget to runde og to firkantede Taarne foruden en stor Veranda m. m., og jeg saae med Interesse Taarnene voxte op lige fra det nederste Fundament. Kammerherre Meldahl, som nylig er død, var Arkitekten, den Gang kun to og tredive Aar. Den senere saa bekendte

Wienberg var Murmesteren, og Peter Bøjsen, Søn af Præsten i Vesterborg, var Konduktøren; han havde en smuk Sangstemme, og undertiden var alle vi Unge ude at ro paa Søen i Maaneskin, medens han sang sine smeltende Sange, og vi drømte os i Italien. Ofte maatte jeg nøjes med at høre det paa Afstand,

Lützens Hjem i Bønned.

idet jeg var nødt til at blive hjemme hos Oline og Drengen, derfor var jeg der jo. Hendes Mand vilde nemlig aldrig sidde hjemme, naar alle de andre Unge morede sig. Ovidia sværmede for alle de unge Herrer, og de for hende; hun var kun sytten Aar og yndig. Dog var der en iblandt dem, som foretrak mig og bad mig blive hans Hustru; dette kunde nu ikke ske, men Venner forbleve vi alligevel, og ere det endnu, og han fik en fortræffelig Hustru.

I den lille Landsby Bønned nær ved Pederstrup boede min Søster Olines Svigerforældre, Erhard og Frederikke Lützen. Ofte sad vi dér med vort Arbejde ude i Haven under en gammel, vældig Kastanie. Haven var ved en dyb Grøft skilt fra en yndig lille Skov, der hørte til Gaarden. Engang var der til vor behagelige Overraskelse lagt Bro over Grøften, saa at Have og

Skov nu kom til at gaa ud i eet, og i Skoven var opstillet Bord og Bænke saa at man nu kunde nyde et Maaltid der. »Onkel Erhard«, som vi kaldte ham, ejede en Tørvemose, der leverede mange Tørv, som han selv kjørte til Folk, tronende ovenpaa det høje Læs. Gaarden var oprindeligt en rigtig Bondegaard, hvor for den store Gildestue havde stampet Lergulv og kaldtes Lerstuen. Vi fandt den dejlig, ikke mindst fordi dens Størrøse gjorde den saa fortrinlig til Dands. Og altid fandtes der en eller anden, som forstod at spille Harmonika, om en rigtig Spillemand ikke kunde opdrives. Og altid var vi mange Unge samlede der og paa Pederstrup, og Ungdommen var tilfreds med lidt og hjertensglad. Livet var ikke saa svært og indviklet som nu.

Til vort tidligere Ophold paa Pederstrup i Sommeren 1857 efter min Søster Olines Forlovelse, rejste vi med Diligencen til Maribo og her afhentede vor Svoger Frantz Lützen os da med sin Faders Vogn og bragte os i god Behold til sit gæstfri Hjem i Bønved hos »Onkel Erhard« og »Tante Rikke«, hvor vi da tilbragte fjorten dejlige Dage delte mellem Bønved og Pederstrup. Da den gamle Mand døde, flyttede »Tante Rikke« til Frantz og Oline, i hvis Hjem den gamle Bedstemoder blev til sin Død, passet af en egen Pige. Hun var Datter af Skovrider Møller fra Søgaard ved Pederstrup og nedstammede paa mødre Side fra Skjalm Hvide; hendes Broder Frantz Møller og Comtesse Malvine Reventlow elskede hinanden højt, men fik ikke Lov at faa hinanden, og begge forbleve derfor ugifte.

Ja, dejligt var der paa hele Egnen, og herlige Tider har jeg tilbragt der; kun begriber jeg ikke, hvor jeg turde ligge alene i det lille Værelse lige ved Jorden og ud til Landevejen over for Skoven paa Pederstrup; alle kunde jo gaa lige ind ad Vinduerne, men jeg var vist meget lidt bange af Natur; jeg var ialtfald altid lykkelig ved at være hos min kjære Søster, og det fik saa være, at der løb Mus i Dynerne, naar jeg om Aftenen tog Sengetæppet af.

De rige Nørreherred Gaardmænd holdt Dandselærer til deres Ungdom, og tit var jeg buden til Bal hos dem, glade Fester med lange Borde bugnende af store Oxer og Flæskestege, dejlige hjemmebagte Wienertærter og Æblekager med Masser af Flødeskum og fint Syltetøj. De unge Sønner havde et helt belevet Væsen, og taktfast dandsede de, men Sproget kneb det med at danne efter vort.

Og Skovbal blev der holdt i Torrig Skov, hvis gode Dandsgulve blev meget brugt; vi unge bragte vore Madvarer med os, men vi dandsede mest uafbrudt, uden Tanke for Maden. Og da vi spurgte vor brave Spillemand, om han ikke var meget sulten, svarede han: »Nej, saamænd er jeg ej, jeg kan spille en hel Nat paa et Stykke Rullepølsemad.« Ogsaa i Nøbølle Lund var vi til Skovbal og holdt ikke op, skjøndt Regnen begyndte at skylle ned og vore hvide Kjoler saae ud som trukne op af en Rendesten. Der dandsede jeg selv i gul Regnhætte og Regnslag med min Veninde Maria Claussens Broder Magnus, — dengang Huslærer paa Juellinge —, i Overfrakke og Galoscher. Men Ungdom var der over det, og Glæde ved Livet, trods Regnen.

Nu skulde jeg da efter mit lange Ophold paa Pederstrup i 1859 først til Bandholm til Dorthea Plesners Konfirmation og derefter hjem til mine Forældre. Før min Afrejse spurgte Overinspektør Lützen mig, om jeg vilde tage som Lærerinde til dem, men da den unge Mand, som jeg havde maattet sige »Nej« til, blev der, vilde jeg naturligvis ikke.

Saa kom jeg da hjem igjen til Nykjøbing, og blev nu ene med mine Forældre hele Vinteren og paafølgende Sommer. September 1860 tilbragte jeg i Bandholm og i Maribo hos Agent Lorenz's, hvor Fruen var Datter af Faders Halvsøster, Fru Henriksen. Der havde jeg det hyggeligt, men aldrig saa snart var jeg kommen hjem, og nu skulde til at ordne os for Vinteren, før der kom Bud efter mig fra Pederstrup, hvor Oline d. 22de October havde faaet en lille Pige og var meget syg, saa jeg skulde over for at pleje hende. Dette var nu ikke særlig tiltalende, men der hjalp ingen Snak, afsted maatte jeg d. 6te November, og tilbragte nu flere Maaneder hos den syge Søster, som flere Gange var Døden nær. Min Svogers Moder passede det lille Barn, og opholdt sig med det i den anden Ende af det langstrakte Hus; af og til tyede jeg et Øjeblik op til hende, og blev trakteret med stegte Æbler, af hvilke der altid laa nogle og sydede i den glohede Kakkellovn. Det er nu næsten halvtreds Aar siden, men det er som var det lige nu, og jeg maa smile, naar jeg tænker paa den Hede der var, paa den dejlige Duft af Æblerne, og paa det gode kjærlige Menneske! Dette lille Barn var altsaa vor kjære gode Frederikke Lützen, der fik sin Farmoders Navn.

Da det hen i Januar blev bedre med Oline, og min Svoger

havde Forretninger i Nykjøbing, fik jeg Lov til at tage med for at see til mine Forældre. Vi kjørte i en lille fin Kane, og jeg sad vel indpakket, mens Lützen stod bagpaa, og en brillant Kudsk var han, saa det gik strygende. Vi blev modtagne med Henrykkelse, og næste Dag var jeg til et morsomt Bal ude paa Vestensborg, hvis Ejer havde aabnet sine Saloner for Deltagerne i en stor Kanefart; denne var jeg naturligvis ikke med til, da jeg havde kjørt saa langt Dagen iforvejen, og skulde til det næste Morgen igjen. Mange gode Sager pakkede Moder ind, som vi skulde have med tilbage til Oline, der glædede sig rigtig over dem, da vi om Aftenen naaede hjem; men det var meget, at jeg havde kunnet udholde det tre Dage itræk, efter at jeg hele Vinteren ingen Ro havde haft hverken Nat eller Dag.

Oline kom sig nu godt, en Amme havde de faaet til Barnet, saa der var ingen Grund for mig til at opholde mig der længe, men Familien i Bandholm havde bedet Fader og Moder om jeg maatte holde Fastelavn der, og Løverdags d. 9de Februar blev jeg da kjørt derved; Fuglene sang, Markerne grønnedes og Solen skinnede varmt; men om Søndagen væltede Sneen ned, og blev ved i flere Dage, og det frøs og fygede — det var et skrækkeligt Vejr! Den 13de var jeg med paa en farefuld Slædefart op igjennem Strædeskoven til Vaarskov, hvor Sønnen fyldte 21 Aar; havde vi vidst hvor galt det var, saa havde vi vel ikke vovet det; midt i Skoven kjørte Slæden fast, Stangen knækkede, mørkt blev det, saa vi ikke vidste hvor vi var. Men da viste sig pludselig til vor Glæde to Karle med Lygter, og Fødselsdagsbarnet Fritz i Spidsen; de var dragne ud for at finde os, eftersom vi jo blev borte og slet ikke kom op til Gaarden. Nu naaede vi derop i god Behold, og blev modtagne med store Jubel og lykkelige Taarer, da den stakkels Moder allerede troede Sønnen, hendes eneste Barn, begravet under Sneen saavel som alle os Andre. Fruen baade lo og græd af Glæde, mens hun raabte ud i Kjøkkenet: »Sæt Kalkunerne i Ovn, for nu er de her!« Og Kalkunerne vare saa unge, og det vare vi med, og Ovn, og Ovn var saa varm — snart sode vi henrykte om det festlige Bord. Døde ere de nu alle, baade de, vi skulde besøge, og alle de, der fyldte den store Slæde og vare med paa Turen, og Fødselsdagsbarnet! Kun jeg lever, tilligemed forhenværende Jernstøber Christian Poulsen fra Bandholm, en høj

stærk Mand, der bar mig paa Armen hen over den dybe Sne i den mørke Skov. »Hende svarer jeg til«, sagde han, »for ellers bliver hun borte for os i en Snedrive.« Jeg gad vide, om han husker det! Han er en gammel Mand nu, vist op mod de 80!

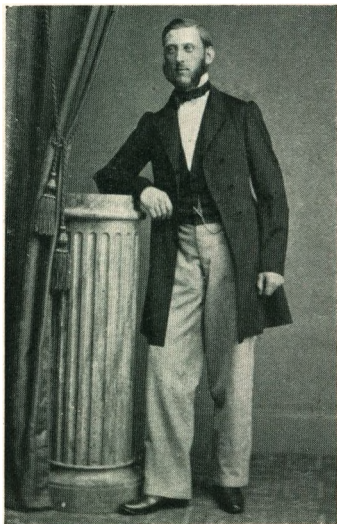
Adskillige andre vanskelige Ture oplevede jeg ved Vintertid; saaledes da vi skulde hjem fra Bandholm til Nykjøbing ved Fastelavn 1861, hvor Diligencen næsten ikke kunde slæbes gennem de uhyre Snemasser. En anden Gang var Vandet fra Saxkjøbing Fjord steget helt op paa Landevejen, der i Frostvejret blev glat som et Spejl. Langsomt naaede vi Færgestedet Sundby lige overfor Nykjøbing, og derfra maatte vi gaa til Fods den halve Bredde af Guldborgsund over Isen, og i Midten stige i Baad, og sejle over den anden Halvpart.

Et af disse Aar blev jeg anmodet om at tage til Provst Nielsens i Kallehave som Lærerinde for to smaa Piger, hvoraf den ene var deres egen, og den anden deres afdøde Datters, i Ægteskab med Adjunkt Oehlenschläger ved Latinskolen i Nykjøbing. Denne Mand havde læst med mig nogle Aar og kjendte mig desuden fra min Undervisning hos Voltelen's. Imidlertid blev der ikke noget af det, for Fader og Moder havde jo kun mig, og vilde ikke have det. Og jeg har aldrig været i Kallehave, hvor ofte jeg end med Dampskib har lagt til der, og seet paa det smilende Landskab.

I disse Aar kom som næsten fast Regel min Halvfætter Anton Plesner, Broder til Dorthea og Marie, født 6. September 1845, hos os om Søndagen. Han lærte nemlig Landvæsen hos Tesdorph paa Ourupgaard, tre Fjerdingsvej fra Nykjøbing, og da vi altid havde haft Godhed for hinanden, skyede han ikke hver Søndag at vandre til Fods frem og tilbage for at tilbringe Dagen hos os. Som Forpagter boede han senere paa Paarupgaarden og derefter paa Knuthenlund, begge hørende til Grevskabet Knuthenborg ved Bandholm, og naar jeg besøgte dem der, vidste han og hans Kone Amalie ikke, hvor godt de vilde gjøre mig det. I forholdsvis ung Alder døde han. Ogsaa hans Søstre Dorthea og Marie havde altid et dejligt Tilholdssted hos ham, medens de boede i Nykjøbing.

Baade mens Moder levede og senere, helt op til Faders sidste Aar, var der mange Gamle, som kom hjemme hos os hver Søndag. De kunde komme, naar de vilde, og sidde i Ro med deres Haandarbejde til Aftensbordet stod dækket, og blev saa

budt ind til stegte Flyndere — en fast Ret —, dejligt kogt røget Kjød, Byens udmærkede Sigtebrød, en velmagende Mejeriost, store Kopper duftende The og Søster Ingeborgs smaa Kringler, der var dyppede i Demarara-Sukker. Saa spillede Fader gjerne lidt for dem, undertiden spillede ogsaa en Whist om Profetens Skjæg, og Aftenen forløb hyggeligt, indtil Fader rejste sig og trak det gamle Empireuhr op. Saa forføjede alle sig hver til sit, for de vidste, at dette var Signalet til Opbrud.

Rich. B. Lehmann 1862
(30 Aar gammel).

Med Lehmann's i Odense havde vi vedligeholdt Brevvexlingen, og min Fader havde besøgt dem, ligesom Richard jo havde været hos os i Pintsen 1857, hvorimod Broderen Julius ikke havde seet Nykjøbing siden han som nybagt Student forlod Byen 1853. Det blev derfor bestemt, at begge Brødre skulde aflægge et Besøg hos os, for at Julius kunde faa alt det gamle at see igjen, thi for de Fleste er vel Barndoms minderne kjære. De kom da midt i August 1861 og forbleve en Uge; vi havde den herligste Tid, kom rundt med dem, og var endog paa Aalholm. Ri-

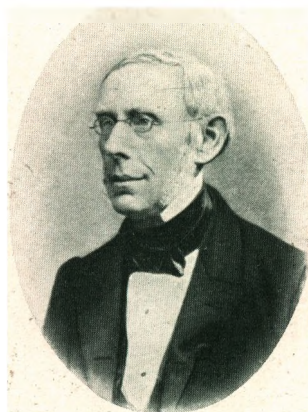
chard rejste først, og ved sin Afrejse satte han sit Visitkort i Spejlet i Stuen, sigende: »See, jeg bliver, om ogsaa jeg gaaer!« Ja, det havde han Ret i, thi han blev i vore Hjerter. Og saaledes er det ogsaa nu, selv om han er borte. Senere sagde han ofte, at han regnede os forlovede fra den Dag, selv om bindende Ord ikke var talt mellem os. Da vi en Aftentund stode paa en Bænk og kiggede ind i Kirken gennem et lille nyt Vindue, var han — har han senere fortalt mig — lige ved at sige: »Skal vi ikke holde Bryllup her i denne Kirke, hvor vi begge er konfirmerede?«

I Efteraaret tilbragte jeg en Maaned i Kjøbenhavn hos Søllings og var da for første Gang i det kongelige Theater og glædede mig over »Jægerbruden« og Balletten »Valkyrien«. Da jeg en af disse Aftener kom ud fra Theatret, stod Richard Lehmann

der og vilde absolut følge mig hjem til Søllings, skjønt den unge Commis fra Butikken var sendt efter mig; men den unge Mand var ikke noget Fæ — han trak sig discret tilbage.

I 1862 fik jeg en hjertelig Indbydelse til et længere Besøg i Odense, og da Søster Inga og Tanterne i Bandholm skulde til Fyen hos Plesners paa Hallerup, saa blev det bestemt, at jeg skulde følges med dem frem og tilbage. Jeg tog da med Diligencen til Maribo, og min gode Ven Baron Eggers — død i Sommeren 1905 — stod ved Vognen med dejlige Roser til mig, og ønskede mig Lykke paa Rejsen! Det var en lummerhed Dag, man kunde knap aande. Ved Midnat kjørte Onkel Plesners Vogn afsted med os ad Nakskov til, men midtvejs brød et voldsomt Tordenvejr løs, vi maatte søge Ly i Stokkemarke Kros Rejsestald, indtil det værste var forbi, men opholde os der ret længe kunde vi ikke, thi vi skulde Kl. 5 om Morgen med Dampskibet til Nyborg. Det gik nu meget godt, men da jeg paa Nyborg Skibsbro saae de andre stige op i Landaueren, der ventede paa dem, og derfra vinke Farvel til mig, da sank mit Mod, og jeg ønskede mig hjemme i Nykjøbing. Men har man sagt A, maa man ogsaa sige B, og jeg satte mig da i Diligencen, der skulde føre mig min Fremtids Skæbne imøde!

Jeg blev godt modtaget i Odense, Daniel var i Kjøbenhavn hos sin Broder Richard, saa Helene var henrykt for mig. Efter Ferien fulgte Richard Daniel hjem, hvorover hans Fader var meget rørt, medens Moderen erklærede, at Enhver maatte da kunne see, hvem det Besøg galdt. Det var jo nu heller ikke for Daniels Skyld, men for min. Imidlertid kunde han ikke finde Lejlighed til at faa sagt, hvad han vilde, men maatte rejse igjen; dog aldrig saa snart var han borte fra mig, før han skrev mig et kjærligt Brev til og bad mig blive hans Hustru. Og hvad han lovede, det holdt han Livet igjennem. Jeg behøvede ikke at betænke mig, jeg skrev: »Hellere end gjerne«, om just ikke

Etatsraad, Toldkasserer Johan Julius Lehmann.

ganske med de Ord, men begge disse Breve har jeg nu brændt, skjønt med Sorg. Fjorten Dage hengik, inden jeg saae min Kjæreste, fordi hans Principal, Overretsprocurator d'Auchamp, var i Italien, men endelig kom han, og det var den 5te September, og derfor fejrede vi altid den Dag. Og hvor var vi dog lykkelige over hinanden, saa inderlig lyksalige, at det ikke paa nogen Maade kan beskrives! Min Svigerfader hentede Bekjendte ind, pegede paa mig og sagde: »See, hvor hun er yndig!«

Richard B. Lehmann og Eggertine Egebeck
som forlovede, 1862.

Kong Frederik den 7de og Grevinde Danner skulde komme til Odense samme Dag, i hvilken Anledning der var pyntet op alle vegne, samt bygget Æreporte, men forinden de Kongeliges Ankomst var min Richard kjørt gennem Æreportene, og lykkelige vare vi og brøde os ikke om Kongestadsen. Dog vare vi alle til Festforestilling i Theatret, jeg var i hvidt Mull, nedringet og med Roser i Haaret. Grevinden var ogsaa nedringet i Hvidt, men fed og rød. Hver Dag var Lyksalighed for os, vi gik lange Ture med Helene som sauvegarde, for min Sviger-

fader fandt det ikke passende at vi gik ene! I Anledning af vor Forlovelse skulde vi fotograferes; men aldrig saa snart vare vi komne indenfor Fotografens Dør, før vi maatte skyndsomst fortrække, for Kongen havde meldt sig med Grevinden. Dagen efter gik det ikke bedre, da Fotografen blev daarlig og kastede op over hele Gulvet; men næste Gang lykkedes det da.

I Odense lærte jeg ogsaa Toldinspektør Lehmanns gode Venner Apotheker Petersen og hans Hustru at kende, og disse kjærlige Mennesker vidste ikke, hvor venlige de vilde være mod mig, som mod Fader, da han tidligere besøgte Lehmann's derovre. Begge deres Børn, den sytten-aarige Jes og den ti-aarige Anna, blev strax mine gode smaa Venner — jeg selv var jo henad fire og tyve Aar — og da Anna i en Alder af nitten Aar giftede sig med Christian Thomsen fra Pederstrup Godsinspektørkontor — min før omtalte yngre Ven fra Opholdene paa

Pederstrup, senere Sagfører i Kjøbenhavn — saa passede denne Forbindelse med kjære Pederstrupminder mig saa udmærket. De fik store Hjertesorger, mistede to dejlige Børn, en Søn paa sejsten Aar og en Datter paa tyve, og Anna fik senere den Sorg at miste sin Mand altfor tidligt; men hun vedbliver at være mig lige trofast og hengiven og ser flittigt og venligt op til mig i min Døvhed og Ensomhed. Jes, der tidligt trak sig tilbage fra Apotheket, som han arvede, drog her til Byen med

Eggertine Egebeck 1862

Rich. B. Lehmann 1862.

sin Kone og førte et overordentlig gæstfrit Hus, hvor ogsaa mine Børn hyppigt er komne til glade Ungdomsfester. Nu lever han som Enkemand paa Sygehjemmet, men glad og tilfreds endnu som altid.

Til sidst maatte vi da lade Odense bag os, og nu drog vi paa et sandt Triumftog over Nakskov til Pederstrup, hvor Søster Inga og Dorthea Plesner mødte for at afhente os til Bandholm, hvor mine Forældre var indtrufne, og til sidst hjem til Nykjøbing. Den 22de September maatte Richard tage tilbage til sit Arbejde, men til Jul kom han igjen, og Vinteren gik godt, jeg syede paa mit Udstyr, som jo blev syet i Haanden altsammen, og ikke paa Maskine, som det senere brugtes. Da der var Sandsynlighed for, at vi skulde have Bryllup til Efteraaret, var jeg i Februar 1863 paa Afskedsbesøg i Bandholm og paa Pederstrup, hvor jeg rigtig glædede mig over Olines lille kjære Julius

— eller Lulle som vi kaldte ham; hver Dag gik jeg en Tur med ham i Skoven, hvor han altid vilde ud for at sanke Mos; for-
 talte man ham da en Historie om smaa
 Børns Leg eller Spadsereture, saa sagde
 han gjerne: »Var det mig, eller var jeg
 med?» — Jeg betingede mig, at han
 maatte komme med i Kirken til vort
 Bryllup, og det var han, men det blev
 sidste Gang jeg saae ham, thi han døde
 Aaret efter, den 14de November 1864,
 fem Aar og fem Maaneder gammel!
 Den Gang var det saa sørgeligt at vide
 ham borte, men Verden er saa haard,
 og han slap for at stride sig gennem
 Livet!

Konferentsraad, Borgmester
 Daniel Bentley,
 formentlig ca. 1860.

Slægt, de første Fade-
 rens, de sidste Mode-
 rens. Cathala's sagde
 strax: »Ja, vi er da Dus?»
 Bentley's var tilbage-
 holdne, men yderst kor-
 rekte, og den elselige
 gamle Mand var strax,
 og hele Tiden efter, saa
 kjærlig; og han erklæ-
 rede ovenikjøbet, at saa-
 dan et Pigebarn kunde
 han just lide, fordi jeg
 ikke lod mig bevæge til
 at gaa paa Musikfor-
 enings-Koncert paa en
 Andens Billet, naar der
 stod trykt paa den, at
 Ingen maatte benytte den undtagen den, hvis Navn stod der-
 paa. De andre lo ad mig, og sagde, at det gjorde rigtignok Alle,
 men jeg holdt fast ved min Vægning, og sagde kun: »Ja, det

Louise, Cecilie og Julie Bentley,
 formentlig ca. 1855.

kan godt være, men jeg gør det ikke.« Richard sagde til mig: »Det kan nok være, at de fik Respekt for min lille Pige!« — Denne Billet tilhørte gamle Grundtvigs Steddatter, Haralda Tofft, der samtidig med os havde Bryllup med Collett paa Lundbygaard, og hvis ældste Søn boer paa Rønnebæksholm ved Næstved.

En hel Maaned blev jeg i Kjøbenhavn, var med til den nye Studenterforenings Indvielsesbal Søndag den 19de April, hvorfra jeg endnu har Sangene og Festsløjfen. Fru Heiberg sad ved Siden af Richard. Jeg havde faaet Baldragt fra Goldschmidts paa Amagertorv; og Komponisten, Professor I. P. Hartmann, som kjendte Richard, bad sig presenteret for mig og var snaksom og venlig. Og da Damernes Skaal blev drukken i Champagne og med nifoldigt Hurra, maatte jeg spørge mig selv, om det var Virkelighed eller kun Drøm. Desuden vare vi flere Gange i det kongelige Theater og hos Familien, dels til Ære for os, og dels til Afsked for min Svoger Julius, der stod i Begreb med at begive sig paa en fleraarig Studierejse til Udlandet. Saa gjorde ogsaa Richards Principal et fint Selskab for os, og holdt en hjertelig Tale, hvori han kaldte Richard »min dygtige Fuldmægtig, med Tiden min Kompagnon, og jeg haaber altid min Ven.« Min Kjæreste viste mig sit Fødehus Nr. 46 paa Nørrevoldgade. Saa spurgte han mig, om jeg vilde som han, for saa holdt vi Bryllup til Efteraaret. Og hjem rejste jeg, lykkelig over ham og over det altsammen.

Men saa kom Ulykken over os hjemme, og jeg kommer nu til et meget sørgeligt Afsnit af vort Liv! Om Morgenen den 17de September kom jeg med Thee til min Moder som jeg plejede, og jeg undredes over hvor stille hun var! Saa var hun død, vor trofaste og saa uendelig nøjsomme Moder, der aldrig tænkte paa sig selv, men gjerne ofrede alt paa Andre! Begravelsesdagen var en svær Dag for Fader og mig; selvfølgelig var Richard kommen, og alle tilrejsende Venner og Slægtninge skulde spise hos os. En besværlig og trist Tid paafulgte, og saa skulde vi endda flytte! Op i Hovedgaden, »Langgade«, paa Telegrafstationen skulde vi; denne Forandring var gjort for Moders Skyld, idet hun saa var nær ved Toldkammeret, og kunde gaa ned til Fader og sidde lidt der med sit Arbejde, naar jeg var gift og rejst! Men det skulde nu ikke være saa! Vort Bryllup, der skulde være den 7de October, blev nu opsat til den 7de

November og de Indbudne fik Afbud paa Grund af Moders Død. Saa blev det ogsaa bestemt, at min Søster Inga og hendes

Toldforvalter Niels Chr. Egebeck,
formentlig ca. 1865.

Plejemoder vor kjære gode Tante Ingeborg skulde forlade Bandholm, og Inga opgive sin Skole helt; de skulde slaa sig ned for bestandig hos Fader, der saaledes ombyttede Moder og mig med dem. Tante Trine var kommen i Klosteret. For gamle Tante Ingeborg var det naturligvis ikke saa ganske let at opgive sit eget Hjem, og alle sine Sødskende og Bekjendte i Bandholm og Omegn, men det skal siges til hendes Roes, at villig og gjerne gjorde hun det for Faders Skyld, og alle Dage var der det smukkeste Forhold imellem dem, ligesom hun ogsaa altid tog sig moderligt og bedstemoderligt af os og

vore Børn, naar vi kom der hjem i Aarenes Løb. Hun døde i Sommeren 1881.

Saa oprandt vor Bryllupsdag! Richard var kommen Dagen i Forvejen, ligeledes hans Fader. Tante og Ingeborg havde for længe siden opslaaet deres Bopæl hos os, nu kom Frantz Lützen, Oline og lille Julius, samt Dorthea Plesner. Richard og jeg gik ud til min Moders Grav umiddelbart før vi klædte os paa til Vielsen. Fru Blæsberg kom med alle Smaapigerne klædte i Hvidt, og drak Thee om Aftenen med os Andre. Kl. 8 næste Morgen holdt en lukket Vogn for Døren, med hvilken vi kjørte til Gaabense, sejlede saa over Masnedesund, og med ny Befordring kom vi til Næstved, hvor vi spiste Middag paa Hotel »Vinhuset«.

Julius Egebeck Lützen,
5 Aar gl.

Vejret var straalende Solskin med en lille Antydning af Frost. Ved Ringsted var Kjøreturen pr. Vogn endt, for nu kom vi i

Jernbanen, og Klokken 11 naede vi Kjøbenhavn og vort lille Hjem.

Saaledes var vor korte men skønne Bryllupsrejse, hvilken jeg senere har besungen paa Vers.

Nykjøbing Kirke.

KJØBENHAVN

VORT HJEM laa i Dannebrogsgade No. 10 paa 2' Sal. Dette kjønne Hus med yndige, hyggelige Lejligheder, een i hver Etage, af hvilke der foruden Kjælder og Stue kun var tre, var dengang kun fire Aar gammelt, men maatte allerede i 1901 falde for en ny Gades Tilslutning til Dannebrogsgade. Vi saae fra Bagsiden over Marker og Enge helt ud til Søndermarken, og fra Forsiden henover »Den kgl. Skydebane«s Have helt ind til Frihedsstøtten med de saakaldte smaa Alléer.

De første Dage i vort Hjem med vore smaa Indkjøb, vor Madlavning og Indretten det hele, ere lutter rørende-Minder, og Gud være lovet at man med Glæde kan tænke paa det alt sammen, uden at andet end blid Vemod blander sig deri. Den 12te kom min Svigerfader fra Nykjøbing, hvor han havde været til vort Bryllup, og blev et Par Dage i Kjøbenhavn; han boede paa Hotel »Tre Hjorte« paa Vestergade, men var næsten hele Tiden hos os, og vi maatte spille Whist med ham om Aftenen.

Otte Dage efter vort Bryllup døde Frederik d. 7de paa et Besøg i Slesvig, og den 2den December blev hans Lig bragt hjem til Kjøbenhavn; vi stode et Sted nede ved Kanalen for at see paa den triste Sejlads med den Døde, det var meget højtideligt. Jeg har en Radering af Locher deraf.

Nu nærmede Julen sig; jeg syede en Sofapude og et Stykke til en Papirkurv, som jeg vilde forære min Mand, der manglede begge Dele. En af de sidste Dage før Jul, vist Lille Juleaften, rasede en forfærdelig Orkan, saa at de prægtige Buer, der var ved at blive rejst inde paa den nye Banegaard paa Nordsiden af Vesterbrogade, knækkede i Stykker som Legetøj og styrtede sammen. Jeg var ene hjemme, og stod fuld af Angst spejdende efter min Mand, som i det rædsomme Vejr skulde den lange Vej hjem fra Kontoret paa Gammeltorv No. 18, — da ringede

Dannebrogsgade No. 10, nedrevet ca. 1901. Perspektivisk Tegning efter Bygningstegning i Bygningskommissionen.

det, og det viste sig at være Pakkepostbudet med Julepakke fra mit Hjem. Manden, der havde travlt saadan lige op ad Jul, sagde: »Lille Jomfrul Skynd Dem at hente Fruen, for hun skal selv kvittere.« »Ja men jeg er jo Fruen,« svarede jeg. Mangen en god Pakke fik vi den Vinter, og Manden tøde sig lidt op ved Kakkellovnen, mens jeg kvitterede. Saa en Aften fortalte han mig, at han var Fader og Plejefader til Emil og Olaf Poulsen, hvilke jo ikke vare berømte endnu den Gang; han sagde mig ikke hvilken var hvilken, han sagde kun: »De er dygtige, og det er efter min Kones Familie.« Jeg ved nu, at den ene var Søstersøn af hans Kone. Men hvordan, det ved jeg ikke. Det kjære Postbud, hvor jeg tydelig kan se ham!

Inden jeg afslutter dette Aar, 1863, maa jeg dog nævne, at medens jeg om Foraaret opholdt mig i Kjøbenhavn, saae jeg stadig de græske Udsendinge, der skulde forhandle om at faa vor sytten-aarige Prinds Vilhelm til Konge. Jeg havde lige seet ham paa Charlottenborg Udstillingen, og havde lagt Mærke til at han var voxet ud af sine Trøjeærmer, og at han i det hele saae ud som en ren Dreng. Ikke desto mindre drog han afsted i September og holdt sit Indtog i Grækenland som Kong Georg, og der har han jo holdt sig i alle disse 45 Aar foreløbig. I 1905 drog vor Prinds Carl til Norge som Kong Haakon, og nu maa vi haabe, at han ligeledes kan hævde sin Stilling.

Saa gik Julen, og med det nye Aar 1864 kom Krigen og alle dens Ulykker. Min Mand skulde være ved Borgervæbningen, maatte anskaffe Uniform og være paa Vagt, undertiden om Natten. Det var uhyggelige Tider, man tænkte kun paa Krigen, og hvert Øjeblik hørte man om en og anden Bekjendt som var falden eller saaret. Men trods alt dette var Søster Ingeborg dog en Maaned hos os om Foraaret, og vi holdt glade vort Halvaarsbryllupsdag den 7de Maj med Middagsgæster nemlig Kirstine Brandt og Emilie Cathala. Retterne vare Sagosuppe og Hachis, man var ikke forvænt i nogen Retning. Jeg glædede en Dag Ingeborg og Kirstine med at give dem Billetter til »Dina«, som de absolut vilde see, og som de Dagen efter spillede for mig inde i Stuen, saa jeg blev helt betagen af det. I Juni var min Fader otte Dage hos os, og vi havde det godt med hinanden. Om Søndagen indbød han os til en Tur til Marienlyst, hvor vi spiste til Middag og rigtig morede os, det var paa Slottet, det gamle Marienlyst, det nye existerede slet ikke dengang.

Nu begyndte imidlertid helt andre Tanker at optage mig — jeg delte de lange og gode Sommerdage mellem Spadsereture i den friske Luft og Syningen af det kjære smaa Tøj til det lille Væsen, vi ventede om Efteraaret. Min Mand var paa Kontoret baade om Formiddag og Eftermiddag, saa jeg var meget ene, men baade rask og fornøjet, og til September kom Søster Inga for at være til Selskab og Hjælp for mig. Sygeplejerske som nu havde man ikke. Den 27de September Kl. 11 om Formiddag

Ingeborg Egebeck,
formentlig ca. 1865.

gen fik vi en Søn, som jeg selv amede; jeg blev hurtig rask, og den 26de October blev han døbt og kaldet Henrik Christian efter Richards Moders Familie, Fog's; han havde sin Faders Daabskjole paa; Richards Faster, Fru Cecilie Bentley holdt ham over Daaben, Ingeborg og Justitsraad Blom, Jes Petersens Svigerfader, stode Fadder. Frederiksberg Kirke var under Reparation — det synes jeg altid den er — saa Daaben foregik paa Slottet. Søster Ingeborg maatte nu forlade os og rejse tilbage til sine to Gamle, og saa blev vi ene med vor Dreng, der trivedes

godt. Med Glæde holdt vi vor Bryllupsdag alene med Barnet, hvis Gudmoder kom ud for at see ham og ønske os til Lykke, og jeg husker, at jeg sagde: »Ja det kan Du i Sandhed gjøre.«

Lidet anede vi, at medens vi sad saa glade, mistede Frantz og Oline deres tre-aarige Otto, og de næste Dage den godt eet-aarige Elisabeth og den fem et halvt-aarige Julius, den 7de, 10de og 14de November; de smaa søde Børn blev begravede paa samme Dag; deres Kister stod Side om Side paa Vognen, der kørte dem fra Hjemmet til Vesterborg. Stor var Deltagelsen paa hele Egnen, men selv de varmeste Hjerters Medfølelse formaer ikke at dulme saa dyb en Sorg. Min Svoger Frantz kom sig aldrig rigtig efter det, han blev ligesom en hel anden. Jeg kan godt erindre, hvor jeg knugede mit eget lille Barn op til mit Hjerte, da alle disse Efterretninger naaede ind til os. At Frederikke ikke delte Skæbne med sine Sødskende, kom af at hun var i Besøg i Bønned hos Bedsteforældrene, hvor hun

maatte forblive i lange Tider, for at undgaa den mulige Smitte i Hjemmet. Hun blev heller ikke gammel, døde 1889 paa et Besøg hos Fader i Nykjøbing.

Da Foraaret kom, skulde vi til Nykjøbing med vor lille Christian. Dengang sejlede man med Dampskib hele Vejen. Kl. 7 om Morgenen gik vi fra Kvæsthusgade i rigtig stille og godt Vejr, men det varede ikke længe, før det blev en sand Storm, og Skipperen erklærede, at vi maatte see at komme i Havn i

Dr. med. & chir. Julius Lehmann.

Daniel Lehmann.

Stege, han turde ikke gjøre Forsøg paa at føre Turen igjennem. Der maatte vi saa blive til næste Dag, og kom saa op ad Formiddagen til Nykjøbing; dette var den 30te og 31te Maj 1865. De vare alle glade for Drengen, og vi havde en god Tid der, men min Mand maatte snart tage tilbage, han kunde kun faa Ferie nogle Dage. Jeg skulde være bleven der Juni ud, men han skrev efter mig, og jeg gjorde mig strax rede og rejste, for jeg længtes uendelig efter ham.

Richards Broder Julius, der havde været over to Aar i Udlandet paa Studier, kom nu hjem og boede en Tid hos os; saa blev han Reservelæge paa Kommunehospitalet med Bopæl der. Den yngre Broder Daniel var efter Studentereksamen kommen i Ursins Boglade paa Kjøbmagergade.

Hver eneste Dag kørte jeg ud med min lille Dreng, og Vejen gik altid til Frederiksberg; der var saa dejligt at kjøre i den gode gamle fredelige Allé; ja vi to havde glade Ture sammen!

og hjemefter gik det af sig selv, fordi det var nedad Bakke. Da han fyldte et Aar, havde vi et tre Dages Besøg af gamle Tante Ingeborg og Dorthea Plesner, som kom fra et længere Ophold i Jylland; det var ret en Glæde at have de Kjære hos os.

Dette Efteraar blev min Mand Prøveprocurator. Hans Kollega, Steinthal, kom ud med sin Kone for at ønske til Lykke, og da saae jeg første Gang Fru Steinthal; han derimod havde en Aften spillet Whist hos os. Christian løb nu rask om og var meget

Eggertine Lehmann, f. Egebeck,
formentlig ca. 1865.

morsom. Den 11te December 1865 havde Konferentsraad Daniel Bentley's Guldbryllup, hun var en ung Guldbrud, kun syv og treds. Familien fra Odense var her til den store Fest. Jeg havde nok at gjøre den Dag, min eneste Pige skulde ind i Stormgade med Gaverne, og Richards Forældre og Sødskende skulde have en fin Middag hos os. Derefter skulde jeg have Drengen klædt af og bragt til Ro, og tilsidst skulde jeg klædes paa i min Brudekjole og øvrige Tilbehør, og endelig drog vi alle af. Festen var nydelig og hyggelig, men træt var jeg, og det

var ikke underligt; thi det havde været besværligt for mig at sætte alt det i Scene, vi ventede nemlig igjen en lille.

Januar 1866 døde den sindssyge Ane Bentley, eneste Barn af Supercargo Richard Bentley, Broder til Richards Onkel Daniel. Moderen var Søster til min Svigerfaders Moder, hvorfor han arvede 6000 Rixdaler, hvilke han strax delte mellem sine fire Børn; dette var Begyndelsen til vor Formue. I disse Maaneder var jeg syg, hvorfor vi midt i Marts fik en fjorten Aars Pige fra Nykjøbing til at vogte paa Drengen. Skærtorsdag den 29de Marts 1866 fik vi en Pige, frisk og buttet, med det sødeste Ansigt; snart kjørte vi ud med hende, medens Christian travede rask ved Siden af Vognen, holdende en af os i Haanden. Den lille blev døbt paa sin Faders Fødselsdag, og blev kaldet Gerda Christine, hvilket min Svigerfader slet ikke syntes om, han vilde hun skulde heddet Erasmine efter hans Kone. Navnet Gerda

var en Omskrivning af mit Navn Eggertine; i vor Forlovelses-
 tid havde nemlig Richard lavet mit Navn om til Gerda. Fru
 Sølling bar hende ved Daaben, og min Fader, Svoger Julius og
 Emilie Cathala vare Faddere. Det var i Frederiksberg Kirke. I
 September var Ingeborg hos os, og vilde ikke hjem, før hun
 havde seet »Bryllupet paa Ulfsbjerg«. Fru Eckardt og Vilhelm
 Wiehe vare dejlige som Brudeparret, og Bryllupsmarchens Rytme
 ejendommelig. I October var Marie Plesner en Tid hos os, fordi
 de frygtede Skævhed hos hende. Hver Dag gik jeg ud med
 hende til Professor Drachmann, Dig-
 terens Fader. Resultatet blev godt.
 Hun var da lige fyldt 15 Aar, og
 var meget sød.

I disse Aar spiste min Mands
 Brødre, Julius og Daniel, altid Mid-
 dag hos os om Søndagen Kl. 4. Men
 en Søndag i Foraaret 1867 udeblev
 Julius, og vi maatte til at spise uden
 ham efter lang Venten. Saa sagde
 min Mand til mig: »Du skal see, han
 har forlovet sig med den Lübecker-
 Pige«. Det var Betsy Behrens fra
 Lübeck, med hvem han havde truf-
 fet sammen hos Professor Hamme-
 rich's, Angul Hammerichs Fader,

Betsy Behrens.

hvor Julius var Læge og hvor Datteren Thyra — senere gift med
 Professor Neovius fra Helsingfors — havde været i Paris sam-
 men med Betsy. Og virkelig! han kom med sin Betsy som var
 nydelig, i fint Visittoilette med en fiks graa Silkehat, pyntet med
 lyserøde smaa Roser. Hendes Mormoder var dansk fra Helsingør,
 gift med en Hollænder, Jütting. Faderen var Lübecker. Betsy
 gjorde sig megen Umage for at slutte sig til Danmark og til os,
 og hun blev os alle meget kjær. Men sin Accent fik hun ikke
 overvundet, maaske fordi hun i Aarenes Løb kom paa mange
 og lange Ophold hos sin tyske Slægt. Den 22de October 1868
 havde de Bryllup i Lübeck, men ingen af den danske Slægt
 overværede det.

I Juni 1867 rejste jeg med Børnene til Odense hos Bedstefor-
 ældrene, hvor de var meget glade for dem; Helene havde været
 i Kjøbenhavn, og vi fulgtes nu ad. Senere kom min Mand, og

vi gjensaa med Glæde de Steder, hvor vi som Forlovede havde vandret; jeg havde ikke været der i de forløbne fem Aar. Fra Odense tog vi med Dampskib gennem Kanalen og over Nakskov til Pederstrup, hvor der var stor Glæde over Børnene, derfra til Bandholm hos Plesners, og saa til Nykjøbing; saa rejste min Mand hjem til Kjøbenhavn, medens vi blev i Nykjøbing for at see Stadsen ved Indvielsen af Kjørebroen til Lolland: »Christian d. 9des Bro«. Der var fuldt op af Kongelige, og Storfyrsttrønfølgeren senere Zsar Alexander d. 3die var der ogsaa.

Christian Lehmann,
ca. 1867.

Den 18de October 1867 døde vor kjære muntre Tante Lotte Cathala, min Svigermoders ældste Søster; hun boede paa Nørrebrogade No. 11, 4de Sal sammen med sin Datter Jette og sin Søster Bolette Fog. Tante Lotte f. Fog, var Enke efter Major Vilhelm Cathala og Moder til Jaques og Vilhelm, der selv var Officerer. Hendes Hjem var gennem mange Aar, der under hele min Mands Ungdom her i Kjøbenhavn, Samlingssted for hele den Fog'ske Slægt, alle min Mands Onkler og Tanter af hans Moders

Familie. Smaat havde de det hos Tante Lotte, og Jette syede Navne for Folk og Forretninger; men nu havde de dog en Gang imellem Familien til Aften, og da var de saa sjæleglade over os alle, og vi befandt os saa inderlig vel hos dem, at det altid blev henad Midnat, før vi kom den lange mørke Vej hjem ad Dosseringen. Ved Tante Lottes Død flyttede Jette og Bolette til Doris Cathala, som hendes Pensionærer paa Nørrebrogade No. 32, Kvisten. Doris, der stammede fra Slesvig, var Enke efter ovennævnte Kaptajn Jaques Cathala, der døde 1860. Her hos Doris døde Jette, mens Bolette kom paa Sygehjemmet for halv Pris; der døde hun i Paasken 1886, aldeles blind, men saa glad for os og vore Børn, der saae venligt til hende; og hver eneste Uge gik jeg ud med mit Arbejde for at sidde hos hende.

Den 16de November 1867 fik vi en lille Pige, det dejligste Barn, mørkere end de to andre; jeg ammede naturligvis ogsaa hende som de andre. Doris Cathala var hendes Gudmoder, og

Skibsted, Præsten Carl Nielsen samt Conradine Løffler vare Faddere. Daaben stod i Frederiksberg Kirke.

Sommeren 1868 var meget varm, Solen skinnede altid, og først en Gang i August kom der Regn; Græsset var derfor ganske afsvedent, men for Børnene var det dejligt at lege ude hele Dagen, om Formiddagen i Frederiksberg Have, om Eftermiddagen i Kongens Enghave, hvor vi kom til, naar vi kørte ned ad vor Dannebrogsgade, der kun var bebygget paa et kort Stykke; overfor vore Vinduer paa den anden Side af Gaden var der store Haver med blomstrende Frugttræer. I September besøgte min Fader os; min Christian gik med os ned til Kvæsthusbroen for at tage imod ham, Dampskibet var forsinket, men de ventende morede sig med vor kvikke Dreng.

Nykjøbing set fra Lolland.

Vinteren gik godt, naar jeg undtager, at lille Marie havde nogen Hoste, der satte hende til bage, saa hun kunde ikke gaa, da vi Løverdage efter Paaske den 3die April 1869 fik en lille Dreng, vort fjerde og sidste Barn. For første Gang havde vi et Menneske til Hjælp, en Diakonisse, Søster Laura, men jeg blev hurtig rask, ammede min lille kjære Dreng, og 3 Ugers Dagen efter hans Fødsel gjorde jeg en Visit hos Frøken Cøuring paa Diakonissestiftelsen, for at takke hende.

Dette Barn havde et saa forunderlig alvorligt Ansigt, at Søster Laura kaldte ham »vores lille gamle Mand«, men han trivedes godt, og skulde ligesom Gerda været døbt paa sin Faders Fødselsdag 13de Maj, men det blev opsat, fordi min Svigerfader, der fra Odense var rejst til os for at staa Fadder, fik en Forkjølelse, som holdt ham i Sengen i nogle Dage. Men saa blev han døbt 2den Pintsedag den 17de Maj i Frederiksberg Kirke. Min Svigerinde Betsy bar ham, og Marie Voltelen stod Fadder. Meget gjerne vilde jeg havt ham kaldet Julius Egebeck efter de

to Afdøde, men det gik ikke an, for saa vilde min Svigerfader ikke have regnet det for, at Drengen bar hans Navn, hvilket dog ogsaa var Julius, og jeg bad jo slet ikke om at han skulde nævnes ved mere end Julius, kun have Navnet Egebeck med. Denne Daabsdag stod altid senere for os i et ganske særligt Rosenskjær; Vejret var dejligt, alle fire Børn raske og yndige, alt var idel Henrykkelse. I den korte Tid lille Maria blev her paa Jorden efter Julius's Fødsel, var hun saa lykkelig for Bar-

Gerda Lehmann 1869.

net i Vuggen, at hun altid skyndsomst krøb hen til ham, saasnart han gav det ringeste Tegn til at vaagne, og saa satte hun sig tilrette og sang for ham.

Men 4de Juni blev hun syg, vilde ikke spise, vi sendte Bud efter vor venlige Læge Hirschsprung, der strax erklærede hende temmelig daarlig, det var Kighoste, og saa gik det op og ned, indtil hun gik bort den 2den Juli. Det var en frygtelig Tid, jeg maa græde, naar jeg tænker derpaa. Tidlig og sildig bad jeg til Gud om at maatte samles hisset med det elsk-

lige Barn! Christian og Gerda havde haft Kighoste, da han var tre og hun halvandet Aar, nu vare vi meget ængstelige for den lille Julius, men han fik ikke Sygdommen hverken dengang eller senere, hvorfor jeg frygter for ham, naar en Gang hans egne Børn blive angrebne deraf.

Den 13de Juni var den kjære gamle Onkel Daniel Bentley død. Han som ellers aldrig gjorde Visitter, vilde absolut ud til os og see Børnene, da jeg var kommen op; jeg seer ham saa livagtig staa og bøje sig over den Lille, og sige til mig: »Du kan være stolt af saadan en Flok!« Den 28de Juli havde Kronprindsen Bryllup med den svenske Prindsesse Lovisa, Indtogsdagen var den 10de August. Jeg seer hende hilse til alle Sider iført Fruehat og slet ikke kjøn; vi vare nemlig inde paa Hotel Phønix, indbudne for at see Stadsen, hvilket min kjære gode Mand nødte mig til for at sprede mine Tanker lidt.

Vi gjorde ogsaa en lille Tur til Pederstrup med Børnene, ifølge hjertelig Opfordring fra min Søster og Svoger; vi kjørte

i Kupé med Fru Rützou, f. Nannestad — de ejede den røde Villa »Enrum« paa Hjørnet af Platanvej; hun havde, som vi, tre Smaabørn med sig, nemlig Mathilde, gift med Sonne, med hvem hun har været i Kina, Elisabeth og Viggo, de skulde til Vesterborg, hvor Præsten Bojsen var Stedfader til Rützou. Vi toge over Korsør og Nakskov, hvor begge Hold bleve afhændede af vore respektive Værter. Fra Pederstrup toge vi til Nykjøbing, hvor de ogsaa gjorde alt for os; vi havde godt Vejr og Fader tog Vogn flere Gange og kørte os til Hamborgskoven og rundt omkring, men ret længe varede Rejsen ikke, vi længtes efter at komme hjem til Barnets Grav.

Da vi Aaret efter, i 1870, var i Nykjøbing, vakte Julius formelig Opsigt ved at synge Marseillaisen, som han kjendte fra Lirekasserne, der spillede den evig og altid paa Grund af Krigen mellem Frankrig og Tydskland. Han var knap eet og et kvart Aar den Gang. Ligeledes var han saa pudsig med at rive Hatten af for hvert Menneske han mødte, Havnefogden havde han særlig forelsket sig i, hvorover denne var meget stolt. Jeg havde endnu aldrig været paa Møen, skjøndt jeg i de mange Aar paa Falster havde været den ret nær; nu syntes min Mand det var paa Tiden, og saa tog han og jeg, Ingeborg og lille Christian derover paa et tre Dages Besøg paa »Liselund«; naturligvis saae vi Storeklint ogsaa, men jeg blev baade den Gang og senere saa svimmel, at jeg aldrig har faaet nogen Kjærlighed til den, hvorimod Lilleklint vakte min højeste Beundring, og det har gjort mig meget ondt at den blev saa sørgelig ødelagt ved Stormen den 5te November 1905.

Julius Lehmann 1870.

Atter kommer vi til et trist Afsnit af vort Liv, idet vor lille Christian blev syg af Gigtfeber den 17de September 1870, strax efter at han havde begyndt at gaa i Skole. Til al Ulykke skulde vi ogsaa flytte, og skjøndt vi fik Lov at vente til de sidste Dage af October, maatte han dog flyttes i Sengklæder. For at glæde mig havde min Mand ladet lægge et tavlet Gulvtæppe over

hele Gulvet i vor nye Dagligstue, Vesterbrogade No. 77, Stuen tilhøjre. Vintren gik som den kunde bedst, først efter Pintse kom Drengen i Skole igjen; han var sex Aar og otte Maaneder, men da han var saa flink, blev han alligevel flyttet op i 2den Klasse og viste sig baade dengang og senere meget pligt- opfyldende med sit Arbejde.

Dette Efteraar 1871 kom Gerda i Skole, akkurat som hun fyldte halvsjette Aar. Det var hos Frk. Amsinck i Dannebrogsgade, og Skolen laa ligeoverfor vor tidligere Bolig; de smukke Frugttræer, vi altid havde haft for Øje, var nu fældede, og store Huse byggede i Haverne og Skolen var et af dem. Saadan gik det altsaa allerede dengang! Hvad Gerdas Skolegang angaaer, da roste Frk. Amsinck hende meget, og der stod altid i hendes Vidnesbyrd, at hun var flink og paapasselig med sine Ting. Det var ogsaa en Fornøjelse at see hvor flink hun var til Haandarbejde, som ogsaa til Husvæsen, en Dygtighed hun havde efter den Lehmannske Slægt.

Gerda Lehmann ca. 1872.

I 1872 havde vi den store dejlige norske Udstilling, saa skjøn, at den ikke kan beskrives; den senere, i 1888, kan ikke lignedes ved denne første; selv den treaarige Julius var begejstret, da vi traadte ud paa den store Platform, og saae det skønne Vandfald pladske, medens Musiken spillede: »Moders Navn er en himmelsk Lyd«. Gamle Thaning stod der med os — Taarerne traadte ham i Øjnene af Rørelse! I Nykjøbing var der Landbrugs-Udstilling den Sommer, og Richard tog derover, medhavende Christian, der var lykkelig over at rejse ud med sin Fader, det er som var det lige nu, saa tydelig seer jeg hans lille glade Ansigt, — men saa tog Toget Fart og førte dem bort fra mig! Da de kom tilbage, havde de Frederikke Lützen med, hun havde jo aldrig været i Kjøbenhavn, og nu drog vi rundt med hende; Børnene havde Sommerferie, saa der var god Tid til det hele; jeg har en Opskrift paa alt hvad hun saae, for at hun senere skulde kunne huske det. Hun var knapt tolv Aar og meget smuk; baade den Gang og alle Dage kaldte hun min Julius for: »min lille Ridder«, og det passede saa godt, for han var en fin og opmærksom Dreng. Da var jeg altsaa tre og tredive Aar og Gerda sex, og vi to skulde efter

Indbydelse besøge Bedsteforældrene i Odense. Vi tog da Frederikke Lützen med til Korsør, satte hende paa hendes Farbrøder Ottos Dampskib, og medens Gerda og jeg dampede til Nyborg, sejlede hun til Nakskov og blev afhentet der. Dette Efteraar 1872 havde vi Stormfloden, den sørgelig berømte.

Alle Børnene fik nu Mæslinger, og kom ikke ud før 2den Juledag; de to store var rigtig daarlige, Christian med Hoste, og Gerda med voldsomt Næseblod, der afstedkom stor Mathed og Bleghed; lille Julius kom hurtigere over det, og jeg læste for dem med kun en eneste lillebitte Lysning ved en halv Rude; for den Gang skulde der være bælgmørkt hos Mæslinge-Patienter.

Nu ere vi naaede til 1873, i hvilket Aar min Mand tog mig med paa en Rejse til Tydskland og Schweitz, det var jo meget interessant, men vi tænkte dog hele Tiden paa Børnene, der vare hos min Fader og Ingeborg i Nykjøbing. Det gik dog altsammen godt, og vi hentede dem der igjen. Vinteren 1874—75 lærte Bør-

Frederikke Lützen 1872.

nene at dandse hos kgl. Balletdandser Krum; min Julius viste sig allerede da som en dygtig Dandser, hans rytmiske Sands holdt ham altid i Takt, og han var dog kun halvsjette Aar da de om Efteraaret begyndte. Jeg havde syet ham en graa Dragt med grønne Klædes Kanter, Trøje, Vest og Benklæder, den klædte ham henrivende, og han hed altid »Jægermesteren«. Krum tog altid ham frem til at føre, naar de store Drengene ikke kunde komme afsted med det.

I April 1875 vare Bedsteforældrene Lehmann flyttede her til Kjøbenhavn, hvor de først boede i Rigensgade No. 21 og derefter paa Østervoldgade No. 16. De vare fire og halvfjerds og fire og treds Aar, da de kom hertil.

I 1875 vare vi en Tur til Skarritsø og Jylland og havde vor Christian med; han udfoldede en betydelig Stedsands, idet han kunde vise Andre Vej omkring paa Himmelbjerget, hvor han selv kun havde opholdt sig nogle faa Timer; denne Dygtighed har han beholdt altid, og det er ikke efter mig han har det!

Samme Efteraar var Gerda med os til Frederikkes Konfirmation paa Pederstrup; det var en dejlig lille Tur, Vejret var varmt og

Helene Lehmann formentlig ca. 1870.

Solskin, Haven var fuld af Frugt. Vi gik alle derude uden Overtøj; fra Grevens var der sendt Masser af Druer, Ferskenes og Aprikoser, kort sagt — der var Overflod allevegne. Da var min Veninde Ovidia Bagger nylig død, kun tre og tredive et halvt Aar gammel, Dette Efteraar var min lille »Jus« kommen i Skole, og jeg savnede meget min lille kjære Kammerat, som fulgte mig overalt, og hjalp mig med at bære mine Pakker og vinde mit Garn, og ikke kjendte noget bedre Sted end at gaa med sin Moder; nu hed jeg da Moer, for i de første Aar kaldte han mig

»Oer«. Vi havde jo kun een Pige, saa det var altid mig, der tog mig af ham til enhver Tid.

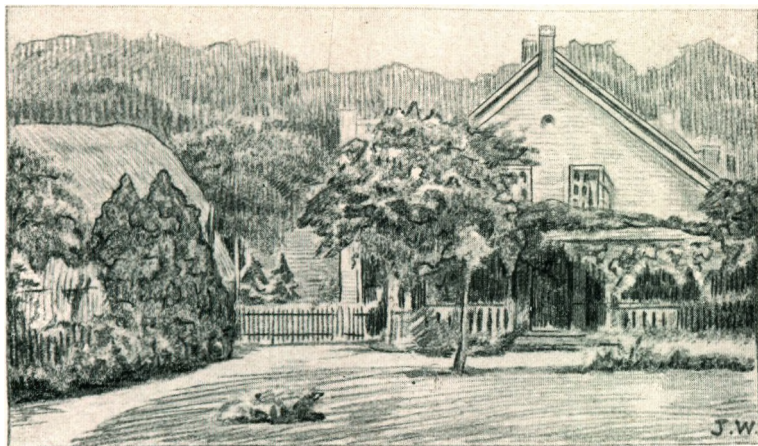
I 1876 var min Mand sammen med sin Barndomsven, Præsten Carl Nielsen, en Rejse til Stockholm, og jeg var med Børnene hos Frantz og Oline paa Pederstrup, hvor vi boede i Overinspektør Lützens dejlige store nye Hus med den smukke Have, da de selv tilbragte den Sommer paa Brahetrolleborg. Medens Børnene sov længe og dybt om Morgenen, for de var jo i Luften hele Dagen, stod jeg op Kl. 5 og sad paa Verandaen og syede et Par Timers Tid; Rejsen var nemlig bleven noget hurtig bestemt, og jeg var netop ved at sy indvendigt Tøj til dem, som de trængte til, de smaa Skabninger. Det var fredeligt og dejligt at sidde derude i den friske Morgenluft, — ak Gud! hvor jeg husker det grant. Saa kom min kjære Richard og afhentede os, men blev der dog nogle Dage; jeg kjørte med Børnene

Christian Lehmann 1874.

til Søllested Station for at møde ham, — hvor var vi alle lykkelige!

Lige efter Ferien fik vi Meddelelse fra min Fader i Nykjøbing om, at han havde købt Pastor Kochs een-etages Hus paa Hjørnet af Nygade og Voldgade, hvor de fik en hyggelig og yndig Bolig og Have lige til Faders Død i 1892. Hele Septem-ber var Frederikke Lützen hos os, og var meget glad, men min Mand var slet ikke rask, vi frygtede egentlig for Sukkersyge,

Pederstrup nye Overinspektørbolig.

men det viste sig da ugrundet. Herved fik vi ikke Lejlighed til at gjøre Selskab for min Mands Fuldmægtig eller Kompagnon Lund, der havde forlovet sig, og det var jo paa en Maade heldigt, thi Forlovelsen gik overstyr sidst i October, skjøndt de baade havde lejet Lejlighed og købt Udstyr; jeg havde endda mødt dem yderst lyksalige paa hans Fødselsdag den 14de October.

Den 12te April 1877 flyttede vi fra Vesterbrogade No. 77 lige over Gaden til No. 84, Hjørnet af Frederiksberg Allé, og boede der paa 2' Sal mod Alléen i noget over ni Aar, medens Tiderne skiftede, og ondt med godt vekslede. Aaret efter, den 17de Juli, havde min Mands Broder Daniel Bryllup med Katy Harries paa Hanstedgaard ved Horsens, vi to vare med, og det var en Glæde at tilbringe nogle Dage i det ualmindelig hyggelige og harmoniske Hjem. Dagen efter Festen rejste vi sydpaa

til Harzen, en smuk lille Rejse, og paa Hjemvejen opholdt vi os et Par Dage i Travemünde hos Betsy og Børnene, blandt hvilke vor Gerda var. Min Svoger Julius var der ikke.

Vi tog over Nykjøbing, og blev der i nogle Dage, men da vi ikke kunde komme til min Søster og Svoger, mødtes vi paa Halvvejen, nemlig ved »Egehuset«, en Beværtning ved Indgangen til Knuthenborg Park. Her spiste vi og morede os tilsammen en halv Dags Tid, og kørte saa igjen hver til sin Side,

Vesterbrogade No. 84.

vinkende kjærlig saa længe man kunde see hinanden, og det var længe, for det var paa den ganske lige Hovedlandevej. Paa denne Kjøretur havde Lützens dog med sig, foruden Frederikke, deres lille Datter Ingeborg, hvem de havde faaet Lov at beholde efter at have mistet saa mange; hun var født den 10de September 1873, og var en rigtig sød lille En, og kvik, skjøndt hun hørte mindre godt. Efterhaanden udviklede hun sig til en forstandig Pige med stor Sands for Naturen, for Dyr og Planter; i hendes store Kjærlighed til alle Arter af Dyr lignede hun ganske og

aldeles mig. Og saa var hun enestaaende taknemmelig for hver eneste Smule man gav hende. Hun var kaldt op efter vor kjære gamle Tante Ingeborg Lassen.

Da min Julius var tolv Aar gammel, tog jeg ham med over til Nykjøbing for at tilbringe Paasken dér hos min Fader og den gamle Tante, som saa gjerne vilde see ham. Hun døde samme Aar, og jeg kan endnu glæde mig over, at jeg fik hende opmuntret til at fortælle en hel Del Smaa-Begivenheder fra hendes Ungdom og Samliv med den Mand hun elskede saa højt. Og da vi saa rejste derfra, sagde hun os »Tak for disse velsignede Dage« sammen med Drengen og mig. Thi det er den bedste Glæde man kan gjøre gamle Mennesker, at hjælpe dem til at blive unge igjen ved at fremkalde lyse og gode Erindringer hos dem, og sidde med Interesse og høre til, saa de mærker, man følger med og glæder sig sammen med dem! Men i den Henseende bliver der syndet svarligen mod ældre og navnlig

mod dem, der er døve, der ikke kan følge de Andres Samtale og desaaarsag bør have Lov til at tale og fortælle Et og Andet, hvilket mangen Gang netop kan være til Belæring for dem, som vil høre efter.

Ikke vil jeg undlade at mindes vor kjære Hirschsprung, i fjorten Aar vor Huslæge, og Hjertensven med os og med vore Børn. Da min Mands Broder ønskede at træde i hans Sted, sigende: »hvor kan jeg vente at faa Praxis, naar min egen Bro-

Boghandler Daniel Lehmann,
formentlig 1879.

Katy Lehmann,
formentlig 1879.

der ikke bruger mig som Læge!« ja saa maatte vi jo sige det til Hirschsprung, men endnu den Dag idag kan jeg blive bedrøvet, naar jeg tænker paa, at han skrev til os: »hvor kunde De nænne at bryde et Forhold, der hørte til mine allerkjæreste?« Til hans halvfjerds-Aars Fødselsdag sendte jeg ham et lille Rim-brev, af hvilket jeg kun mindes disse faa Linier: »De milde Øjne, de venlige Ord, den hjælpsomme Omhu har sat et Spor, som langt hen i Tiden vil findes. Naar Mange trods Glans og Storhed forsvandt i Glemsels Hav alt som Tiden svandt, vil Hirschsprung end længe mindes.« Den sidste Gang jeg talte med hans Hustru, som var svag, sagde hun saa kjærligt til mig: »vi tager ofte Deres lille Digt frem og læser det med Glæde.« Da han fyldte firs, og Aviserne omtalte hans Virksomhed i de mange Aar, stod der omtrent det samme, som jeg havde skrevet til ham ti Aar i Forvejen. Engang imellem aflagde jeg ham

et lille Besøg, og han var altid saa glad for mig; af og til inden han blev hel aflægs kom han ogsaa til mig, endogsaa her i Allé-gade; jeg fulgte ham en Dag til gamle Frk. Howitz, hans Ungdomsbekjendt, og de faldt hinanden om Halsen af Fryd; bagefter bragte jeg ham til Linie 1, og saa sagde han aldeles rørende: »hvilken dejlig Dag har det dog været!«

Julius Lehmann 1879.

Vinteren 1877—78 var Frederikke Lützen hos os i syv Maaneder, og alle fire gik til Dands hos Valdemar Price; naar vi gik hjem derfra, hændte vi min Mand paa hans Kontor paa Vestergade No. 3, og saa fulgtes vi alle hjem, det var saa fornøjeligt. Børnene vare med til Afdandsningsbal, og vi havde selv Børnebal i

April, inden Frederikke rejste hjem. Og alle sagde, at det dog var en Fornøjelse at see »den Lille«, d. v. s. Julius, dandse.

I Foraaret 1879 blev min Svoger Lützen forflyttet fra Pederstrup til Godsforvalterembedet paa »Christianssæde«, hvor de fik en meget bedre Bolig og en dejlig Have lige i Kanten af Slotsparken og den store, en halv Mil lange, Skov til Ryde Station. De kom altsaa min Fader og Søster i Nykjøbing meget nærmere, hvorover de alle vare glade; men jeg kom aldrig til at føle mig hjemme paa den nye Egn, som paa det kjære Pederstrup. I Sommerferien besøgte vi dem i deres nye Bolig, og om Efteraaret blev vor Christian konfirmeret i Frederiksberg Kirke.

Christianssæde Slot.

Aaret efter fik vi imidlertid egen Sognekirke ved Indvielsen af Mathæuskirken i Valdemarsgade, og derfor blev senere baade Gerda og Julius konfirmerede dér af vor kjære Harald Stein, der senere blev Biskop i Odense, og til hvem vi altid stode i varmt Venskabsforhold, ikke mindst

da min Mand senere i en lang Aarrække blev Værge for Kirken.

Sommerferien 1880 tilbragte vi alle fem i Troense paa Taasinge, nær min Mands Onkel, Kjøbmand Rasmus Fog i Svendborg. Vi havde en dejlig Tid dér, indlogerede som vi var i tre Værelser i et af de smukke Skipperhuse paa Sidevejen hen til

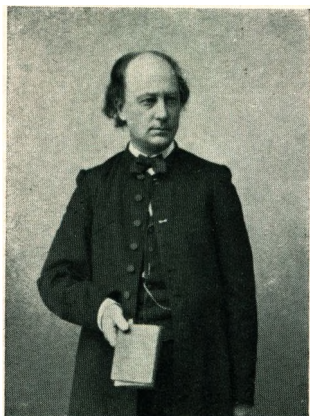

Christianssæde Godsforvalterbolig.

Lunden. Vi fik vor Middagsmad fra et Pensionat, men sørgede ellers for os selv. Ogsaa i Sommerferien Aaret efter vare vi alle paa fremmed Sted, nemlig tre Uger paa Møen, hos Forpagter Kjær paa »Liselund« ved Lilleklint. Der havde vi en hyggelig og god Tid i alle Maader, idet vor Vært sørgede udmærket for sine Gjæster; Naturen var skøn og Vejret ligeledes, og mange fornøjelige Mennesker, deriblandt Kontorchef Falckenthal's og Boghandler Gad's nøde Ferien dér sammen med os.

I 1882 døde vor kjære Tante Cecilie Bentley i Januar, Gerda blev konfirmeret i April og Christian blev Student i Juli, efter at han havde ligget længe og alvorligt syg i Januar og Februar, angrebet af Lungebetændelse; trods Svaghed og Spild af den kostbare Tid saalænge fik han en smuk l' Karakter til sin Examen. Om Sommeren var Julius alene paa Christianssæde, hvor

han og nuværende Theaterdirektør Ivar Schmidt morede sig dejligt sammen under alt det Liv, der var med Slottets Restaurering.

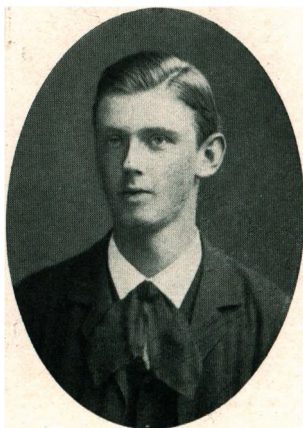

Biskop Harald Stein
1894.

Til Frantz og Oline Lützens Sølvbryllup i Sommerferien 1883 vare vi alle derovre; der var stor Fest i to Dage med Masser af Husets Slægt og Venner, og stor Glæde. Samme Efteraar blev Julius konfirmeret, og kort efter, d. 7de November, havde vi Bal paa den kgl. Skydebane for Ungdommen i Anledning af vor 20=Aars Bryllupsdag

Næste Sommer, 1884, rejste vi alle fem paa en 3=Ugers Tur til Thüringen over Goslar og Magdeburg; vi var begunstigede af Vejret og fik alle en dejlig Oplevelse derved; det blev ogsaa den eneste Gang, vi kom uden=

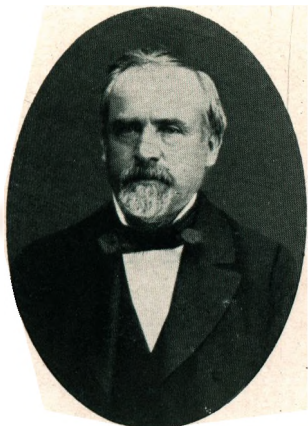
lands tilsammen, men Aaret efter rejste vi alle til Sorø og Odense, og fra Sted til Sted i Jylland: Himmelbjerget, Aarhus, Aalborg og Lønstrup, ja helt op til Skagen, som jo den Gang endnu laa ganske afsides. Samme Efteraar, d. 20de August, døde min Mands Stedmoder Erasmine. I Julen var vi igen paa Farten. idet vi alle tilbragte den hos Fader i Nykjøbing, hvor vi havde det meget hyggeligt tilsammen. Han havde ønsket det saa meget, og det var rart, at vi opfyldte hans Ønske: thi senere blev han for svag til at have os alle paa een Gang. Det var den eneste Jul, jeg tilbragte hos ham efter at være bleven gift; men jeg plejede at være hos ham paa hans Fødselsdag den 12te December.

Christian Lehmann
1882.

I Sommeren 1885 var Christian kommen hjemmefra, da det kneb med Pladsen hos os; han fik et yndigt Værelse hos to Frkr. Petersen paa Kvisten i Sct. Knudsvej No. 5, og de blev os derigenem gode Venner for Livet; han blev dog stadigt ved at faa sine

Maaltider hos os. Dette førte til, at vi fik Kig paa Nabovillaen No. 7, og da Ejeren, en Grosserer Hovgaard, fallerede i 1886, købte min Mand den og sendte mig den 19de Maj Bud fra Kontoret, at fra den Dag hed No. 7 paa Sct. Knudsvej: Villa »Fibi«, som Børnene kaldte mig. Jeg følte mig som Besidder af et helt Slot, og et dejligt Hus var det ogsaa, og vi fik mange gode Dage dér. I Juli flyttede vi derhen efter omfattende Reparationer, og i Eftersommeren kom min Fader, trods hans

Godsforvalter Frantz Møller Lützen,
formentlig 1883.

Oline Lützen, f. Egebeck,
formentlig 1883.

næsten firsindstve Aar, og Søster Ingeborg for at besøge os og glæde sig over det smukke Sted; min Fader elskede at spadserer paa Vejen, hvor der jo ogsaa var saa fredeligt og stille; han kom kun den samme ene Gang, da hans Ben snart efter blev svage, saa han ikke mere kunde rejse.

Dette vort Hus var bygget fire Aar tidligere i en Del af Bogs- handler Roms Have, hvis Ejendom med ret stor Have laa i Lykkesholms Allé og havde tilhørt Etatsraad Aggerup, der først havde været Birkedommer og boet paa Pederstrup, derefter Borg- mester i Nykjøbing, hvor jeg havde været buden i Selskab hos Datteren, og for første Gang i mit Liv seet Appelsiner blive bragt om hele, saa at hver Gæst kunde tage en hel; jeg var da forlængst voxen. I Haven herinde havde jeg spadseret rundt med ham og faaet Roser. Hans eneste Søn døde af Tyfus, hans Datter døde sindssyg paa Sct. Hans Hospital, og hans Plejedatter

Marie Quistgaard, en meget smuk Pige, druknede sammen med sin Kjæreste paa en Sejl tur paa Kalvebodstrand; hans Kone levede helt for sig.

Mange gode Aar gik hen her paa Sct. Knudsvej; Julius blev Student i 1887, og Gerda forlovet samme Aar i Marts med Otto

Sct. Knudsvej No. 7.

Müller, dengang Provisor paa »Kong Salomons Apothek«, senere Ejer af dette; Christian blev juridisk Kandidat i 1888, og Gerda gift den 4de Juli samme Aar. Bedstefader Lehmann døde ogsaa i 1888, den 14de Marts, næsten 87 Aar gammel, men træt af Livet, da han hverken kunde see eller høre. Gode Venner og Slægtninge besøgte os ofte, da vi havde god Plads til liggende Gæster. Under Udstillingen i 1888 drog især Folk til Byen og til os, og der var jo ogsaa meget at see. Samme Aar faldt vort Sølvbryllup, til hvilket Børnene og deres Venner sent paa Aftenen og langt ud paa Natten smykkede hele Huset med Gran, som de havde bestilt fra Geel Skov; den holdt sig frisk til Kongens 25-Aars Regjeringsjubilæum otte Dage senere. Sølvbryllupsmiddagen indtoges ved en meget stor Fest med Dands paa den kgl. Skydebane, hvor vi havde omtrent hundrede Gæster

i den store Sal, et lille Orkester, mange Sange og megen Glæde baade hos Unge og Gamle. Ja, det var den Gang! Det var, som der staaer i Sangen »et stort og mærkværdigt Aar«.

Hele Vinteren 1888—89 tilbragte Frederikke Lützen hos os indtil Dagen efter Julius's 20 Aars Fødselsdag, hvor vi havde ung Middag og Dands. Det var sidste Gang vi saa vor lille kjærlige Frederikke; hun døde den 9de Juli af Meningitis hos Fader i Nykjøbing; og netop den Aften hvor hun droges med

Gerda Lehmann ca. 1888.

Apotheker Otto Müller ca. 1888.

Døden, efter hvad vi senere fik at vide, gik min Julius og jeg ved Rhinen i Koblenz. Thi han var den Sommer med sine Forældre i Schwarzwald; dette kunde have været en helt dejlig Rejse, dersom ikke Efterretningen om Frederikkes Død var kommen, men denne betog mig saa stærkt at jeg blev meget syg i Triberg, maatte have Læge, og laa i adskillige Dage; jeg blev dog endelig saa vel, at vi kunde rejse lidt langsomt hjem over Harzen og Berlin. Gerda og Müller vare i Paris til Udstillingen, og Christian, der var Fuldmægtig ved Frederiksberg Birk, var ene hjemme.

I 1890, den 3die April, blev Ove Müller, vort første Barnebarn, født; de var den Sommer en Tid hos os, da det jo faldt vanskelig for Gerda at kjøre Barnevognen inde paa Østergade; men hun maatte jo lære sig til det, og hun blev helt dygtig til at klare sig dér. Da Ove i 1891 var sejsten Maaneder, tog Gerda og jeg ham med til Nykjøbing for at vise Fader hans

Oldebarn, der var uhyre fremmeligt og travede afsted, ligesom Christian havde gjort. Det Aar gjorde min Mand, Christian og

Eggertine Lehmann, f. Egebeck,
ca. 1888.

jeg en smuk og fornøjelig Rejse til Gøtaelven og Stockholm, medens Julius var paa Landmaalingssøvelser i Hjortekjær ved Eremitagesletten. Senere paa Efteraaret tilbragte Julius halvanden Maaned i Kværndrup i Sydbyn, hvor han foretog sin Exa- mensopmaaling. Der besøgte min Mand ham paa Rejse til Biskop Stein i Odense og glædede sig ved at se Julius i Arbejdet.

Den 18de Marts 1892 døde min Fader træt af Dage; vi vare alle til Begravelsen, Müller og Christian maatte rejse med Eftermiddagstoget, umiddelbart efter Middagen, men

min Mand, Julius og jeg blev til næste Dag, og jeg husker saa tydelig, at Jus beundrede den fine lyse, halv vinterlige og halv forarsagtige Tone i Luften, da vi saae mod Sjælland fra Ore- hoved. Her paa dette Sted er der ogsaa vidunderligt! Den 26de Maj dette Aar var Kongens Guldbryllup; straalende varmt Vejr, Fest over hele Linien! Vi havde min Søster Inga og Ingeborg Lützen hos os. Müllers laa paa Landet i Ordrup, som de gjorde i nogle Aar, forinden de bestemte sig for Vedbæk, hvilket Sted han elskede; men jeg finder det nu alt for langt borte, det er altfor træ- tende for Børn at kjøre saa lang en Tur paa Jernbane to Gange. Ove opholdt sig nogle Dage hos os, da de skulde flytte ud i 1892, og det var dengang han lovede Jus »et Par nye Go«, (Sko), og hvor han sagde om sig selv, at han kun var en lille dum Dreng, der ikke kunde læse; det var da Jus rakte ham Dagbladet.

Frederikke og Ingeborg Lützen,
ca. 1887.

Eggertine Lehmann, f. Egebeck, i Haven paa Sct. Knudsvej.
Fotograferet af Chr. Lehmann ca. 1892.

I 1893 om Sommeren var Gerda meget syg; da hun var kommen sig, tog Richard og jeg en lille Tid til Marienlyst, fra hvilket Ophold jeg har de venligste Minder; vi var mest sammen med Edvard Wienbergs (Søn af den gamle Murermester) og med Pastor Petersens, som ejede Landsted i Julebæk. I 1892 var Christian kommen til Stege til Maj, hvor vi samme Aar besøgte ham, sejlsende lige dertil fra Kjøbenhavn; senere var vi der mange Gange, og han kjørte os rundt paa hele Øen, for at vise os det altsammen. En Gang havde vi hans Studenterværtinde Philippa Petersen med som vor Gæst, fordi hun var født i Stege.

Eggertine Lehmann, f. Egebeck, og Gerda Müller, f. Lehmann, ca. 1892.

I Januar 1894 blev Julius færdig med sin Examen, og fik Arbejde ved Gasværksudvidelsen i Aarhus, hvor vi om Sommeren besøgte ham, med Søster Ingeborg som Gæst da hun aldrig havde været i Jylland. For hendes Skyld vare vi Masser af Steder endog paa Fanø; hele Rejsen beskrev jeg bagefter paa Vers eller Rim for at fornøje hende. Den Sommer døde Værkmester Andersen paa Frederiksværk, min Mands Ven, hvem han holdt inderlig af.

Julius Lehmann
1892.

Om Efteraaret kom Julius fra Aarhus hjem til os igjen, idet han nemlig havde faaet Plads ved »Statsbaanlægene«, hvor han skulde deltage i Projekteringen og Bygningen af Kystbanen fra Kjøbenhavn til Helsingør. Han kom til at færdes meget derude hele Efteraaret paa Opmaalingsarbejde helt op til Vedbæk, hvor han flere Gange boede en kortere Tid. I December samme Aar blev min Mand syg og kom ikke paa Kontoret før

2den Februar. I Juni 1895 rejste vi af den Grund til Badestedet Wildbad i Würtemberg, hvor han kom sig godt og var rigtig glad for at være; Christian kom ned til os og var med os nogle

Overretsprocurator Rich. B. Lehmann
1896.

Eggertine Lehmann, f. Egebeck,
Fotograferet 1899 af Julius Lehmann.

Dage der, og saa kjørte vi tre med egen Vogn tværs over Schwarzwald til Hornberg i Baden, og havde nogle gode Dage der sammen med en hollandsk Jurist-Familie Hartogh. Hjem toge vi over Hamborg og Lübeck, hvorfra Christian tog til Trauwemünde for at se det Sted, som talte om. I 1896 blev Axels lille 24de Januar, og i stian fra Møen mægtig til Næstham og boede I Sommeren 1899 Husbond syg, og land og Falster at se alle de kjæmed mig, i den sidste Gang. I Julius til London et Aar, og til Juat besøge os. Men

Overretsprocurator Rich. B. Lehmann,
fotograferet af Chr. Lehmann,
ca. 1889.

see det Sted, som talte om. I 1896 blev Axels lille 24de Januar, og i stian fra Møen mægtig til Næstham og boede I Sommeren 1899 Husbond syg, og land og Falster at se alle de kjæmed mig, i den sidste Gang. I Julius til London et Aar, og til Juat besøge os. Men

grumme trist paa Grund af min Mands tiltagende Sygdom, der tog haardt paa ham, om han end hele næste Foraar og Sommer passede sit Arbejde. Den 15de October 1900 forlod han Livet og os, og svære var de Tider, der derefter brød ind over mig.

Snart er Livet svunden, snart er endt min Færd,
snart vil Afskedsstunden rykke ganske nær;
snart er Øjet lukket, kold og taus min Mund,
snart er Sjælen vugget ind til sidste Blund.

men:

Gudskelov det hjemad gaaer
did, hvor de bedste Barnekaar
er helt og fuldt tilstede;
hvor lutter milde. Blik man faaer,
mens Hjerte imod Hjerte slaاعر
i Kjærlighed og Glæde.

De svandt, de svandt de mange gode Dage,
og nu er Tiden ofte mørk og haard,
men Solskins-Minderne vi har tilbage
og en Gang bliver det vel atter Vaarl
gid da igjen vi mødes med hverandre
ved gamle Tidens lyse Blomsterbed,
og Haand i Haand tilsammen atter vandre
hvor Alting aander Fred og Kjærlighed!

Se! nu har jeg vandret ad den gamle Vej,
meget er forandret, Minderne dog ej,
gyldne Barndomsminder! kjære, sikre Skat!
lysende I skinner selv i mørkest Nat!

Og hermed tager jeg Afsked, med en Tak til den store Gud,
som lod mig leve min Barndom og Ungdom mellem varme og
kjærlige Mennesker; og med en Tak til alle disse, som for-
længst er gangne forud.

Og nedbedende Himlens Velsignelse over Børn og Børnebørn!

Tak for alt godt!

Eggertine Lehmann,
f. Egebeck.

EFTERSKRIFT

TIL MODERS 70-Aars Fødselsdag i 1908, som holdtes hos min Svoger og Søster Otto og Gerda Müller paa Kong Salomons Apothek, holdt min Broder en Tale til Moder, der i korte Træk gav et smukt og levende Tilbageblik over hendes Liv indtil da, og af hvad hun havde været for Mand og Børn, Slægt og Venner.

Denne Tale er bevaret mellem Moders Breve, og hun har der til, i 1920 og 1924, føjet to Efterskrifter, som gengives nedenfor.

Efterskrift

1920.

»Og nu er over elleve Aar gaaet siden dengang, og den lille Mo'r er bleven 81 Aar og svag og træt. Thi det var trange Aar, dels med Krigen som varede i henad fem Aar, dels med de Ulykker og den Dyrtid, den førte med sig.

Men Troskaben mod Idealer og Minder har hun bestandig bevaret, og endnu nærer hun den samme varme Følelse for Børn og Børnebørn, for Slægtninge og Venner, for Fugle og Dyr, for Træer og Blomster, for Vaarens Løvspring og Høstens gyldentbrogede Farvepragt.

Gid hun da beholde sin Forstand og de Smuler af Legemets Kræfter, som endnu er tilbage!«

»Sidste Efterskrift«

1924.

»Og nu er den lille Mo'r naaet til 85 Aar og er meget svag, men ligner dog endnu sig selv i aandelige Henseender.

Og kan hun end ikke mere besøge sine Børn, saa see de dog flittigt til hende, ligesom ogsaa Børnebørnene og de Venner, der endnu er tilbage. Saa der er dog fra dem endnu levnet hende Glæde. Og hun har jo ogsaa fremdeles sin trofaste Klara ved sin Side.«

Saaledes har Moder da selv skrevet Efterskriften til sine Livs-erindringer og jeg skal kun tilføje nogle faa Data om hendes sidste Dage.

Efter at Moder i Slutningen af Aaret 1922 havde haft et let Anfald af Apopleksi, som hun kom forbavsende hurtigt og let

Eggertine Lehmann, f. Egebeck,
ca. 1923.

over, var det tydeligt, at Kræfterne dog for Alvor begyndte at svinde. Alligevel kom Moder ogsaa begge paafølgende Somre til min Søster og mig i Vedbæk, hvor hendes sidste Ophold, hos mig, faldt sidst i August 1924. Hun var da som altid glad ved at komme en lille Tid ud i den smukke Natur fra sin lille Bolig i Allégade 26, 3. Sal tilhøjre, hvortil hun i Efteraaret 1901 var flyttet fra Sct. Knudsvej. Til sit Hjem var Moder ellers de sidste Aar lænket, da hun kun meget vanskeligt kunde klare sig paa Trapperne og overhovedet udenfor sine Stuer.

Den 5te November 1924 om Aftenen indtraadte uden forudgaaende Sygdom et nyt apoplektisk Anfald, der medførte øjeblikkelig Bevidstløshed; og stille og fredeligt, uden at Moder synligt for os atter kom til Bevidsthed, ebbede Livet ud i de følgende Dage og udsluktes den 12te November ud paa Eftermiddagen under Tilstedeværelse af os tre Børn, min Svoger Otto Müller, min Hustru, og Moders mangeaarige Hjælperke Clara Dannesbo. Natten efter vaagede jeg hos Moder.

Gravstedet paa Fasankirkegaarden 1927.

Den 18de November om Morgenen førte vi Moder til Frederiksberg Kirke, hvorfra hun samme Dag i mange ældre og yngre Venners Nærværelse begravedes ved Pastor Mundt paa Fasan kirkegaarden (Solbjerg Kirkegaard), hvor i Juli 1869 min lille Søster Maria, og i October 1900 Fader var blevne begravede.

Moders lille Hjem overgik til mig som Vinterbolig indtil Foraaret 1927, og vi lod saa vidt mulig alt forblive i den siden 1901 tilvante Stand. I dette stemningsfulde og minderige lille Hjem er nærværende Mindebog bleven til i Vinteren 1926—27.

I April 1927.

Julius Lehmann.

Aage Hjelm Lehmann, Sønesønnen, 1927.

MIN MODERS, NIELSMINE AMALIE EGEBECK'S SLÆGT, HELLEMANN

MIN MODERS Forældre var Kroforpagteren i Bandholm, Povel Hellemann, som jeg har hørt sige var Søn af en indvandret tysk Musiker, og Sofie Nikoline, født Boye, Datter af Forpagteren paa Brahetrolleborg i Sydbyn; om min Mormoder har jeg skrevet i Begyndelsen af mine Livserindringer.

Moder var den yngste af tolv Søskende, af hvilke jeg kun har kjendt de følgende:

Laurentze, gift med Proprietær Wied paa Søgaard ved Maribo, Grandonkel til Forfatteren Gustav Wied. Af dette Ægteskab var der kun eet Barn: Dorteia, som blev gift med Carl Goedecke i Kjøbenhavn og levede ret fattigt til sin Død i 1920. Af og til besøgte jeg hende her og bragte lidt Tøj og anden Hjælp.

Elise, gift med Toldbetjent Clasen i Nysted; hun efterlod to Børn, nemlig Carl, der endte som Godsinspektør paa Grevskabet Hardenberg og har efterladt mange Børn; og Jessine, der blev gift med Skibsbygmester Wolters i Bandholm og døde barnløs i Nykjøbing Kloster, hvor ogsaa Moderen Elise døde som Enke.

Lotte, der levede i Bandholm sammen med sin gamle Moder og drev en lille Kolonialvarehandel, som jeg har skrevet om i mine Livserindringer.

Per, som overtog Bandholm Kro i Forpagtning af Grevens; han døde ung og efterlod kun en Søn, Christian, der blev gift med Caroline . . . (?), som døde fornylig, mens Christian selv døde i 1900 paa Sandbjerg i Sønderjylland, hvor han var i 35 Aar. Hans Halvbroder, Anton Plesner, lod ham efter hans Ønske begrave paa Østoftø Kirkegaard nær ved Bandholm. Pers unge Enke, vor »Tante Jette«, giftede sig snart igen, nemlig med Carl Plesner, som overtog Kroen og var Fader til Dorteia, Marie og

Anton Plesner samt to Sønner, der døde som Børn. Anton Plesner var altsaa i og for sig ikke i Familie med mig, men jeg regnede ham dog for Fætter.

Rasmus blev Godsforvalter paa Rudbjerggaard hos Baron Knuth. Baade Rasmus og hans Kone døde, mens Børnene var smaa, og den ældste, Poul, kom vist til Familien, medens den næste, Carl, blev Plejebarn af Baronen. Carl er Oberstlieutenant her i Kjøbenhavn. Det yngste Barn, Emilie, kom til Jessens i Nykjøbing, hvor Konen var Søster til Laurentzes Mand, Proprietær Wied. Efter Wieds Død tog Baron Knuths ogsaa Emilie i Huset; hun døde ugift.

Julius, blev ansat paa Nobels Tobaksfabrik i Kjøbenhavn og gift. De havde kun eet Barn, Theodor, som gik tilsøs og fra hvem de derefter aldrig hørte.

Jørgen var Bødker i Bandholm; han havde en Søn, der overtog Bødkeriet og er bleven gammel, og en Datter, Poulina, som er død i Januar 1908 i Thorslunde. Hun blev gift med den smukke Hans Christian Pedersen, der kun var Karl hos Plesner paa Kroen, men en ualmindelig fin og køn Mand. De fik en Gaard og levede lykkelig sammen, men mistede deres eneste Barn. Hos Jørgen boede vor Tante Lotte efter deres gamle Moders Død. Stedet laa noget fra Bandholm og Tante Lotte kom saa nogen Tid ad Gangen ned paa Kroen og glædede sig ved at gaa og nusse om i det gamle Køkken, som hun elskede fra sin Barndoms gyldne Dage og som havde rigtig Stenbrølægning.

Skrevet i 1921.

MIN MODERS DRAGTER I BANDHOLM

HVOR smaat det end var med Folks Indtægt, saa var det dog nødvendigt at eje en Silkekjole, et Skrud der kun kom frem ved meget højtidelige Lejligheder, som ved Barnedaab, Konfirmation, Bryllup, Sølvbryllup, og mulig ved en enkelt, særlig anset Fødselsdagsfest.

Min Moders Festdragt var af mørkegrøn Satin chine. Jeg tror ikke, at der nogensinde blev forandret noget ved den, man kendte ikke til Modens Luner, end mindre til dens Udskejelser. Nej, som Tøjet blev syet, saadan blev det ved at være saalænge der var en Trevl af det.

Foruden dette Pragtstykke havde Moder en sort ulden Kjole til at have paa i Kirke. Ellers kun en Bomulds til Sommerbrug, og til Vinterbrug en Hvergarns, hvortil hun og Pigen selv kartede og spandt Garnet, farvede det, og lod det væve. Pigen fik da en Kjole tilligemed Moder. Meget dygtig til at farve var Moder, hun gjorde tidt Andre en Tjeneste med at farve noget for dem i Brunspaan og Blaadraaber, og hun ænsede ikke at hendes Hænder var farvede i flere Dage.

Kvinder havde i den Tid paa Landet store Hvergarns Kaaber til at indsvøbe sig helt i, naar de i Kulde eller Regn kørte Ture paa aaben Vogn. I Nykjøbing blev Moders Kaabe farvet og blev til Sofa- og Stolebetræk; nydeligt blommefarvet blev det, en lille Stump blev til Rest og deraf fik jeg en sød lille, nedringet Kjole med korte Ærmer. Jeg tror ikke at det skønneste Toilette er forekommet sin Ejerinde halv saa dejligt, som denne Kjole var i mine Øjne. Ganske livagtigt seer jeg mig iført den en Juleaften, hvor jeg med mine Forældre var til Juletræ hos Lehmann's, medens alle mine Sødskende glædede sig hos gamle Bedstemor i det kjære Bandholm, det vi altid savnede og længtes efter; især Søster Oline, der var helt syg af Længsel og maatte derned af og til, naar der var Befordring at faa med En eller Anden derovre fra.

Skrevet i 1908.

MINE SMAA TRÆSKO-TØFLER

JEG er født om Vinteren, og Sne, Frost og andre Vinterglæder hører sammen med mine Minder om Fødselsdagen. Nu nærmer jeg mig Støvets Aar, og det er altsaa en god Stund siden jeg fyldte fem Aar; men den Dag, og hvad der staaer i Forbindelse dermed, er uudslettelig præget i mit Hjerte.

Jeg fik nemlig foræret et Par smaa Læder-Træsko til at gaa med i Haven og Skoven. Hidtil havde jeg hjulpet mig med de ældre Sødskendes; men da Farmor saae, hvordan de faldt af hele Tiden, købte hun et Par til mig alene, og stor var min Glæde over de nydelige smaa Gjenstande, som jeg strax iførte mig og næsten ikke kunde skilles fra. Aldrig saa snart var jeg oppe af Sengen om Morgen, før jeg travede ud med dem paa, jeg betragtede dem næsten som levende Kammerater. Med kjærlig Omhu stillede jeg dem om Aftenen til Tørre ved Kakkellovnen for næste Dag paany at frydes ved dem. Under Ovnen var en stor Plads til Brænde og Tørv, det eneste Brændsel man dengang kjendte.

En Aftenstund i Skumringen, medens vi Børn dandsede gladelig til Faders Musik, havde Pigen af Vanvare i Mørket taget mine kjære smaa Tøfler for Brænde og puttet dem i Kakkellovnen, hvor de hurtigt var fortærede. Da Laagen paa et senere Tidspunkt af Aftenen blev lukket op, viste sig for mine forfæredede Øjne kun Jernstellene, der stode rødglødende Side om Side.

Dette sørgelige Syn gjorde mig ganske maalløs, ja mit Hjerte stod næsten stille ved Tanken om, hvad de smaa Stakler maatte have lidt inden det kom saa vidt! Og saa havde jeg endda dandset sorgløs og lykkelig om, medens de stod indelukkede i al den Pine. Min Medlidenhed med dem var saa stor, og min Sorg saa dyb og vedvarende, at et nyt Par ikke hjalp det allerringeste. Ja, jeg er saamænd endnu ved at faa Taarer i Øjnene saamange Aar efter, naar jeg rigtig kommer til at tænke paa denne Barnesorg!

Skrevet i 1908.

PETRESCH'S I FREDERIKSBERG ALLÉ

PAA det nuværende vestre Hjørne af Kochsvej og Frederiksberg Allé, og langt ned mod Vesterbrogade — Kochsvej eksisterede slet ikke — laa et smukt, firkantet og to-etages Landsted med hvide Mure og grønne Skodder, tilhørende Grosserer Petresch, som boede derude om Sommeren, men om Vinteren i sit Hus paa Højbroplads. Foran Huset var der en Forhave med Busketter, Plæne og Blomster; bagved en meget vidtløftig Frugthave med alle Slags Buske og Træfrugter. Vore Børn fik hvert Aar Lov til med vor Pige at komme derhen og spise, hvad de kunde, og faa en stor Kurv med hjem til Syltning. Og naar Jævn-døgnstormene havde huseret, blev der bragt os Sække fulde af dejlige ægte Gravenstener, store Pærer og Flaskeæbler.

Vi kendte disse to fra Bentley's og blev selv Venner med dem. Rige og barnløse var de, og en Gang i Selskab hos Bentley's sagde Grosserereren til mig: »De kan sige Deres Mand, at han skal være Tilsynsførende ved mit Bo, for jeg synes udmærket om ham, og om Dem med«. Formuen blev brugt til Legater, af hvilke min Søster Ingeborg fik 200 Kr. om Aaret til Beroligelse for vor gode Fader.

Fru Petresch boede efter Mandens Død Sommer og Vinter i Villaens Stueetage med sin gifte Karl, som holdt Haven og havde Rulle, i Kælderen, og Bentley's paa første Sal. Hun var en paafaldende smuk og fin gammel Kone, der mindede om Enkedronning Caroline Amalie, og dertil et elskeligt gammelt

Fru Petresch.

Menneske, der altid tog kjærligt imod mig, naar jeg besøgte hende. Der sad hun da helt op i sin høje Alder — hun blev 83 — med et Sjal over Skødet og Salmebogen altid ved sin Side, sirligt klædt med nystroget pyntelig Kappe over det hvide Haar. Hun var født Flor, og Søster til den bekendte Chr. Flor, der tog sig saa varmt af Sønderjydernes Sag, og for hvem der er rejst en Mindesten paa Skamlingsbanken.

Skrevet i 1922.

Tale ved
SOFIE NIKOLINE HELLEMANN'S BAARE

5. November 1852.

Ved Provst Kofod-Ancher, Præst i Østøfte paa Lolland.

DET er ej med den dybe Vemod i vort Hjerte, ej med Sorgens bitre Taare i vort Øje, at vi staa her idag ved denne Baare, nej det er med Tak til Gud, som gjorde Udgangen god, idet han i sin Kjærlighed udfriede en Sjæl, der alt længe havde sukket efter at Forløsningens Time skulde slaa. Derfor ville I, som er hendes elskende Efterlevende, baade Børn og Børnebørn, idag fælde Taknemmelighedens milde Taarer! I græde sagteligen! thi det er en højt alderstegen Korsdragerinde, fyldt det 83de Aar, som er indgangen til den Fred og Hvile, som hun nu i saa høj en Grad var bleven trængende til. Igjennem en lang Aarrække har jeg kjendt denne nu hjemgangne kristelige Kvinde, jeg har kjendt hende under Livets forskjellige Forhold, kjendt hende i Sundhed, Velmagt og Kraft, kjendt hende i Sygdom, Alderdom og megen Skrøbelighed; men eet Træk er forbleven uforandret hos hende til det sidste, baade i blide og ublide Dage, en sand og virksom Kjærlighed! Denne aabenbarede sig i en Velvillie, i en Hjælpsomhed, i en Lyst til at gavne Andre, hvilket bar Vidnesbyrd om at Kristendommens Aand hos hende havde baaren de rette Frugter. Naar jeg tænker mig hende tilbage i de yngre, kraftfulde Aar, forenet med en Mand, som hun elskede højt, Moder til en talrig Børneflok, utrættelig i en Virkekreds, der bragte hende i Forbindelse med saa mange og saa forskjellige Mennesker, da vil jeg spørge Enhver, som var Vidne til hendes Færd: Hvo forlod dette Hus, hvo gik bort fra denne Familie, uden at have modtaget Beviser paa beredvillig utrættelig Hjælpsomhed? Paa sin prunkløse jævne Maade kom hun Enhver imøde — han være af højere eller lavere Stand —, hun havde valgt sig til Rettesnor Aposte-

len Pauli Ord, saa velbekjendte men af Tusinde forglemte, »Ingen see blot til egen Fordel alene, men Alle og Enhver give tillige Agt paa hvad der tjener til Andres Bedste.« Ord, som vi maatte ønske at staa skrevne over enhver Mands Dør, for at den umættelige Vindesygge og den lave Egennytte kunde holdes borte fra Hjerterne!

Og jeg vil nu lade min Tanke gjøre et Skridt frem i Tiden, og tænker jeg mig hende da, som alle vi her forsamlede have kjendt hende, som Enke i den lille Bolig sammen med en svag Datter, i sytten lange Aar berøvet Synet, mærket med flere og flere Alderdoms Skrøbeligheder, o! hvor maa vi da beundre hendes store Taalmodighed! Aarenes Mængde havde ej gjort hende vranten og kjed af Mennesker, nej! Kristendommens Aand havde adlet hendes Sind; og den samme Kjærlighed som besjælede hende i de bedre Aar, ledsagede hende endnu til det sidste. Hvor venlig lød ikke hendes Røst til enhver af os, som besøgte hende i hendes Trængsler, og hvor taknemmelig var hun ikke mod alle dem, som i disse tunge Aar søgte at forkorte hende Tiden. Og følte hun end tungt det haarde Kors der var lagt paa hende, vi hørte hende dog ikke forsagt at hengive sig til modløse Klager, men hengiven i sin Gud, som havde ført hende kjærligt gennem Livet, bar hun nu med stille Sind den svære Byrde, der hvilede paa hende. Og i de mange mødige Timer, som ej kunde udeblive, styrkede hun sit Mod ved at ihukomme saa mangt et kjærnefuldt Guds Ord, hun i de yngre Aar havde tilegnet sig, og hvis Magt over Hjertet Tidens Bølgeslag ej havde formaaet at tilintetgjøre.

Nu er Striden udstridt, den sidste tunge Strid! det sidste bitre Malurtbæger tømt! og nu gaa vi hen at overgive til Støvet hvad Støvets er. Men Aanden, der nu er udfriet af sit trange Fængsel, den er nu indgangen der, hvor Sorgen ej skal være mere, ej heller Skrig eller Pine; og lutret og forædlet nyder den nu Naadelønnen hos sin Gud ved hans Forbøn, der er bleven en Forligelse for vore Synder.

Og I! hendes efterlevende Elskede, der modtog saa mange Beviser paa hendes opofrende Kjærlighed! lad nu Taknemmelighedens Taarer rinde sagtelig over den gamle Moders Grav, hun var de bedste Taarer værd, men bevar hendes Minde dybt i Eders Hjerter, og lad den Retfærdiges Ihukommelse blive til Velsignelse for Børn og Børnebørn. Amen!

Tale ved
TOLDFORVALTER NIELS EGEBECK'S
BAARE

23. Marts 1892.

Ved Pastor F. Holm, Nykjøbing.

TAK, HERRE vor Frelser, fordi vi ved denne Kiste kunne samles med det lyse Haab, med Fredens Tanker — Tak, fordi vi med den inderlige Glæde kunne mindes denne gamle Mand, hans Liv i Tro og Ydmyghed, og den stille Kjærlighed, som fyldte hans Sjæl og i rigt Maal meddelte sig, ikke blot til hans egne og nærmeste, men til alle, som kom ham nær! Tak, fordi Du vil mildne Dødens Bitterhed for hans Børn, hans kjære og give dem og os alle den dybe Forvisning, at ham har Du kaldt ind til Dit Riges Fred og Glæde! Amen.

Naar vi synge i en af vore Salmer: »Allevegne, hvor jeg vander, jeg min Jesus har i Tanker, hvor jeg ligger, sidder, gaar, efter ham min Længsel staar«, saa maa vi vel komme til at tænke ved os selv: Der er ikke mange Mennesker, som med fuld Sandhed kunne istemme denne Salmes Ord. Thi, desværre selv om vi til Tider nok saa meget kunne ønske at have Jesus med os, saa at hans Frelses Lys kunde omstraale os, saa kunde der dog være mangfoldige Øjeblikke og Timer, ja hele Afsnit af vort Liv, hvor Jesus var gleden os ud af Tankerne, og vi kun tænkte paa os selv og vort eget. Men jeg tror at turde sige, at den gamle Mand, hvem vi i Dag siger Farvel, han var en af dem, som mere end de fleste havde Ret til at gjøre Ordene i det lille Salmevers til sine egne. Thi der var Alvor i hans Beslutning om at ville vandre med Jesus, han havde aabnet sit Hjerte for Frelseren, og det gav sig tilkjende gennem hele hans Personlighed, gennem hans Vandring i den stille Ydmyghed. Den

hellige Længsel efter at bevare sig i Frelserens Samfund prægede hans Færd, medens han endnu var i sin Kraft; den dygtiggjorde ham til med Troskab at udføre sin Gjerning for Guds Ansigt, og saaledes at Mennesker kunde glæde sig derover. I Jesu Navn bad han sin Bøn, levede han sit Liv, arbejdede han i sin Gjerning udenfor Hjemmet og i sit Hus.

Der er en gammel Formaning, som har lydt indenfor den christne Menighed, og i hvilken det hedder: Lad Kirken blive som et Hjem for Dig, og lad Hjemmet blive Dig som en Kirke. Igjennem mange Aar var dette Guds Hus, i hvilket vi nu ere samlede om vor gamle Vens Kiste, blevet ham et velsignet Hjem. Her søgte han hen i den ydmyge Troens Længsel og fandt Kraft og Velsignelse til sin Gjerning; paa en Tid, da der desværre kun var ringe Sans for Guds Riges Ting i denne Menighed, var han en af de stadige flittige Gæster i Herrens Hus, hvor han kjendte, at Herren kom nær med sin Velsignelse.

Og han stræbte tillige efter dette, at hans Hjem maatte blive som en Kirke, der stod aaben for Guds Riges Lys som i Jesus Christus baner sig Vej til syndige Mennesker. Derfor blev hans Hus et Fredens Sted. Og ikke engang, da de tunge Prøvelser hjemsøgte ham og hans egne, veg Freden fra ham. Nej, den sænkede sig stille og mildt over ham, den lyste i hans Blik, gjennem hele hans Fremtræden. Og var det ham end en Sorg, at han ikke kunde søge hen til Herrens Helligdom i sine sidste Leveaar, han bevarede dog bestandig den levende Forbindelse med den. Han forhørte sig om, hvilke Sange der lød i Guds Hus paa Herrens Dag — hvilke Ord der havde lydt derinde — og han modtog i sit Hjem den Bestyrkelse, som skænkes gjennem Nadverens Naadegave. Han elskede Gud sin Frelser, og denne hans Kjærlighed gav sig Udtryk gjennem den Om sorg og Deltagelse, han bestandig var rede til at vise dem, som trængte til hans Bistand, til en hjælpende Haand.

Da nu omsider Døden kom over ham, da var han ogsaa beredt, mere end de fleste. Hans sidste Leveaar vare jo en sammenhængende Beredelsestid til det, som han følte, snart maatte komme. »Bort fra Verdens Land at ile, bort fra Møje, hjem til Hvile, er jeg rejsefærdig til, naar min Herre Jesus vil.«

Men I, som først og fremmest bleve Vidner til hans Vandring i den ydmyge Kjærlighed, I ville jo nu glæde Eder over, at han er gaaet ind til den evige Sabbatshvile. Eders Tak for alt, hvad

der blev Eder skænket gennem Eders Fader, vil blive sammensnyttet med en Tak til den Gud og Frelser, paa hvem han forlod sig fast, og hvem han tidligt lærte Eder at elske. Og vil end et føleligt Savn give sig tilkjende hos Eder — føleligst for hende, der til det sidste med stille Troskab plejede sin gamle Fader, saa vil dog Haabets Lys være det sejrende! Thi I veed jo, at han er gaaet ind til Livet. I Guds Himle skulle ogsaa I kunne møde ham, naar Tiden kommer, dér, hvor nu hans Tunge er løsnat til at prise Herren vor Frelser: »Da skal Mund og Hjerte klinge og min Frelser Lovsang bringe, salig sjunge Sjælen da Englenes Halleluja!«

Og saa Farvel, Du kjære gamle Ven! Vi glædede os ved at se Dit milde Ansigt, men rigere skal dog Glæden være, naar det gives os ved Jesu Christi Opstandelses Kraft at se Dit Ansigt igjen! Rigere skal dog Glæden være naar Du, Herre vor Frelser, gennem Striden og Møjen, gennem Forventningens Tid fører os ind til alle levendes Forsamlingshus! Amen.

BREVVEKSLING

mellem

EGGERTINE LEHMANN, f. Egebeck,
hendes Fader og Søstre og RICH. B. LEHMANN
m. fl.

I Uddrag ved JUL. LEHMANN.

Eiegede Moder.

Modtag af Din Søn et velmeent Ønske paa Aarets første Morgen, Hjertelig Tak for al Din Godhed imod mig. Jeg skal stræbe at gjøre mig værdig til Din Kjerlighed. Gid Held og Lykke følge Dig alle Dine Dage. Dette ønskes Dig af Din taknemmelige Søn

Niels Egebeck.

Dette er, ogsaa efter Skriften at dømme, skrevet af Morfader som Dreng. J. L.

Af Brev til *Oline Egebeck*, Pederstrup,
fra *Eggertine Egebeck*.

Nykjøbing, 9. Februar 1854.

..... Vi have udsprungne Crocus her i Urtepotte, de see saa nydelige ud. Vore andre Løg ere derimod ikke udsprungne. Moder er hver Dag lidt ude at spadserere, om ogsaa det er noget koldt i Luften. Hvilken Bog læse I for Tiden? Vi læse Vilhelm Meisters Lære- og Vandreaar; den er just ikke saa ganske morsom, men dog meget bedre end ingenting.

Vi have kjøbt en lille Kjøkkenlampe, for om det kunde spare lidt paa Lysene, men vi have fundet, at det er lige saa dyrt.

Moder taler om, at min brune Kaabe skal sælges til næste Vinter, men det bliver der ikke noget af; saa skulde jeg jo gaa med den ny hver Dag baade i Regn og Slud; den ny, jeg skal have, skal da kun være Paramatta, fordi jeg voxer saa stærkt, saa var det Synd at faa nogen bedre .....

Kjære Oline.

Det er underligt, at skjønt man veed, at den, der ligger i Graven, ikke fryser, gjør det mig dog godt, at jeg før Nytaar lod vor kjære Julius's Grav bedække med et godt Lag Gran; hver Gang jeg nu gaar der forbi, synes mig, at han hviler mere luunt og godt end før.

Moder var igaar i daarligt Humeur, som kom af, at hun havde villet trodse den evige Gjenlyd af »Amen« i sit Hoved og ders for havde givet sig til at synge det højt, men hvorved det var bleven saa reent galt . . . . .

Din hengivne Fader
N. Egebeck.

I et Brev fra *Eggertine* til *Oline* i December 1854 er der i Marginen tilføjet følgende Linier af Moderen, det eneste bevarede fra hendes Haand:

»Jeg er da kommen paa Benene igjen, min kjære Oline. Du ved nok Fader ikke er glad, naar jeg ligger. God Nat lille Oline.«

Af Brev til *Oline Egebeck*, Pederstrup,
fra *Eggertine Egebeck*.

Nykjøbing, 5. Januar 1855.

. . . . . I Onsdags var her stort Selskab paa en Kalkun, vi havde faaet fra Wieds, og en Wienertærte, som Moder havde bagt. Selskabet bestod af Majorens, Krigsraaden (Fruen var syg), Fru Benzons, Mdm. Rosen, Holst og Claussens. Jfr. Brabrand var bedt, men kunde ikke komme.

Vi vare paa Vaarskov flere Dage; der var morsomt oppe. Wesenbergs forærede mig et Par hvide Sko og et blegrødt Livsbaand, fordi Wesenberg havde glemt at levere det Brev paa Posthuset, som jeg havde skrevet til Moder for at faae mit nye Livsbaand sendt over. Jeg var ikke rigtig rask min Geburtsdag, det er jeg næsten aldrig. Der drikkes i denne Tid ingen Formiddagskaffe her, fordi Fader har meget travlt. Jeg skal ud i Skoven idag for at see om lidt Epheu til at have paa Haaret tilligemed 4 hvide Nelliker, som vi have i en Urtepotte . . . . .

Af Brev fra *Eggertine Egebeck* til Moderen.

Kjøbenhavn, Mandag d. 4. August 1856.

. . . . . Vi kom til Kjøbenhavn Kl. 4, men vi maatte ikke faa Lov til at komme i Land før 3 Quarter efter, fordi alle Hol-

mens Folk gaae hjem paa den Tid, og de skal over en Bro, som bliver slaet ned netop der, hvor vi skulde sejle igjennem for at komme ind i Havnen. Hvor vi forundrede os, da vi saae den uhyre Havn og Linieskibene. Endelig lagde Zampa til ved Qvæsthusgade, hvor vi strax fik Øie paa Tante Ostenfeldt og Sølling, og hvem troer Du vi saae? Lunddahl*) og Richard Lehmann, som kom hen og hilste paa os. Da vi nu var kommen i Land, tog Sølling strax en Droschke og vi kjørte hjem og fik Middagsmad, som de havde sat af til os, hvorpaa vi gik ud at købe vore Hatte, uden hvilke vi ikke kunde komme ud om Søndagen; jeg fik mig da en hvid Silkehat og Ingeborg en anden med hvide Baand, de kostede 5 Rgd. Stykket; Du skal nok faae at see, at Du bliver fornøjet med min, eftersom der ikke er Tanke til Stads ved den, men den er rigtignok nydelig . . . .

Igaar Formiddags Kl. 11¹/₂ spadserede vi ud til Frederiksberg, op ad Nørrevold og Vestervold og ud forbi Tivoli, Alléen, Sommerlyst og Alhambra; vi gik hele Vejen i en deilig Allee. Derude spiste vi Kirsebær og Stikkelsbær og gik derpaa omkring i Skoven, saae Svanerne i Dammen og spadserede op igjennem Slotsgaarden for rigtig at see Slottet, og derpaa kjørte vi hjem i en Droschke.

Igaar Aftes var vi i Tivoli; nei! saadan et Spektakel og saadan en Mængde Mennesker har jeg rigtignok aldrig hverken hørt eller seet; vi hørte Concerten og Hornmusikken og vi saae Rutschbanen, det var gyseligt; jeg tror jeg hellere vilde drukne end kjøre paa den. Og Fyrværkeriet saae vi, det var saa deiligt, og dog sagde Sølling, at det kun var ubetydeligt mod hvad det var sommetider. Endelig spadserede vi hjem tilligemed en uoverskuelig Masse Andre . . . .

Ja, nu vil jeg slutte for denne Gang med mange, mange Hilsener fra os Alle her til Eder, Gine og Nanne. Hils ogsaa Mdm. Voltelen og Rosens og Hanne Koch.

Kjøbenhavn, 14. August 1856.

Kjæreste Oline!

Uagtet Du ikke har skreven til mig, men derimod til Ingeborg, saa bliver det dog mig, Du faaer Brev fra. I Søndags

*) Se Side 38. J. L.

Formiddag var vi inde i Frue Kirke og i Slotskirken, hvor vi hørte Prædiken — jeg siger, vi hørte den, men det var ikke Tilfældet, thi da den gamle Grundtvig prædikede, var det ikke muligt at høre et Ord. Bagefter hørte vi Vagtparaden og om Eftermiddagen spadserede vi til Østerport, og derfra kørte vi om ad Strandvejen til Klampenborg, forbi Charlottenlund og Emilies Kilde. Da vi vare komne til Klampenborg, stode vi af Vognen og spadserede til Kirsten Piils Kilde, hvor vi drak Graves med Kildevand i; derfra videre op til Eremitagen og tilbage til Klampenborg, hvor vi drak Thee, og da vi havde seet os rigtig om, kørte vi hjem mellem saa mange Vogne, at vi var ved at vælte . . . . .

I Tirsdags Eftermiddag gik vi hen paa Malerisamlingen paa Christiansborg Slot; der traf vi Lunddahl, som viste os de nyeste og bedste Stykker, og da vi gik derfra, kunde vi ikke nære os for ham, førend han fik os op med hos Jfr. Henckel, der har en meget stor Restauration; derfra fulgte han os hen til Universitetet for at vi skulde see Vestibulen, der virkelig var overordentlig smuk, og endelig gik vi hjem i et frygteligt Regnvejr, men med Paraplyer.

Igaar kørte vi paa Jernbanen ud til Valdbj, hvorfra vi gik gjennem Søndermarken til Frederiksberg; der drak vi Thee og kørte for første Gang paa Carousselbanen, saae paa Kraftøvelser, og saa gik vi hjem . . . . .

Din hengivne Søster

Eggertine.

Nykjøbing, d. 23. Juli 1857.

Kjære Lehmann!

(o: *Rich. B. Lehmann.*)

Ret megen Tak for Deres 2de venlige Breve. Vi bleve begge Gange meget glade ved at see et Par Ord fra Dem, blot Efterretningerne fra Deres kjære Fader havde været lidt mere tilfredsstillende . . . . .

Hvad der skulde kommet først, kommer næsten allersidst, nemlig min Undskyldning for at jeg saa seent besvarer Deres mig dog saa kjærkomne Breve. Jeg vil nu ikke sige, at jeg en Tidlang har haft temmelig travlt, heller ikke at jeg hidtil var uvidende om, eller vel snarere har glemt Deres Adresse; thi der havde vel nok været Raad for begge Dele; jeg vil hellere træffe

Sømmet lige paa Hovedet og tilstaae med Paulus, at det Gode som jeg vil, det gjør jeg ikke o. s. v. See, nu har jeg givet Ex-
emplet paa en god Christen ved at »bekende«; gjør De nu lige-
saa, ved ikke at gjengjælde Ondt med Ondt.

Alle skrige paa en Bro til Lolland, til hvilken Hamburger
har gjort Tegning og Overslag; den er paatænkt at skulle gaae
ud fra Badstuebroen for ikke at sinke Seiladsen nord paa altfor
meget ved den idelige Opheisning. Overslagssummen er 106.000
Rdl., og Blæsberg lader til at ville stille sig i Spidsen for de
mange Forberedelser, der maa gaa forud, førend et saa storartet
Foretagende kan komme i Gang. For mine Øine at see, er imid-
lertid en Bro til Lolland saa langt borte, at jeg, for min Part,
hverken venter at komme til at gaae eller kjøre paa samme,
undtagen paa den Slags Broer, som Vorherre undertiden lægger
paa Sundet . . . .

Madm. Lassen og Jomfru Plesner kom til os i Forgaaer for
at blive her en Deel af Ferien. De har derhjemme saa travlt med
Vadsken og Strygning, saa man ikke kan nære sig, thi alle 3 Pige-
børn skulle paa Søndag med Diligencen til Mariebo og derfra
videre til Pederstrup, hvor de skulle more dem en 14 Dages Tid.

Og hermed byder jeg Dem Farvel for denne Gang; besøg
os snart igjen medens vi har Sommer og gjør saa Opholdet
noget længere end sidst.

Deres hengivne
N. Egebeck.

Nykjøbing, den 7de August 1858.

Kjære Lehmann *(o: Justitsraad, Toldkasserer Lehmann i Odense).*

Min Kone og jeg takker herved Dem og Deres gode Kone
tusinde Gange for den til Oline sendte smukke Brudegave saa-
velsom for de gode Ønsker for hende og os som indeholdtes
i Deres venlige Skrivelser af 24de f. M.

Naar Oline er kommen lidt i Ro vil hun naturligvis selv
skrive til Deres Kone.

Det var ret en Glædens Dag for os, og Alting gik saa godt,
skjøndt det var meget anstrengende for min Kone, især da vore
Lollandske Gjæster allerede ankom om Formiddagen; men hun
var glad ved Tanterne, der kom hertil om Fredagen og hjalp

hende tilrette med mange Ting. Selv Veiret, der baade strax før og efter var slemt, begunstigede os baade om Onsdagen og Dagen efter, da de Nygifte om Formiddagen forlod os for at drage til deres eget Hjem. Ingeborg tog med dem, for at blive hos Oline en 14 Dages Tid, og igaar reiste Eggertine derover med en Skipper, der gik herfra til Marstal og vilde sætte hende, til ligemed nogle skrøbelige Sager af Brudegaver, iland ved Eggsholm, hvorfra der kun er en halv Miils Vei til Pederstrup; hun var særdeles lykkelig ved ene at skulle begive sig paa denne lille Søreise og glædte sig til at komme bag paa dem.

I Søndags havde vi Brev fra Oline, hvori hun skriver: »Her er rigtignok nydeligt herhenne, Tapetet i den store Stue er meget smukt og Alting er saa godt og bequem indrettet, at man kan ikke Andet end være rigtig glad og fornøjet her«, og et andet Sted i Brevet: »Vi have det rigtignok saa godt som Nogen kan have det, vi har slet ingen Ønsker meer, naar I nu bare kunde komme hen og besøge os og glæde Eder derover.«

Men Deres Kone skulde dog vide lidt mere om selve Bryllupet. Fra Pederstrup mødte kun Brudgommens Fader, Søster og Onkel, fra Maribo havde vi min Søster og hendes to Døttre; fra Bandholm: Tanterne og naturligviis Ingeborg, samt Mad^m Plesner og hendes Datter, som er i Huset hos os, — og herfra Byen Hanne Koch og Jomfru Plesner fra Klosteret. Vi vare saaledes ialt 18 med os selv, men kun 17 kom til Bords, deels paa Grund af lidt knap Plads til den 18de, deels ogsaa fordi sidstnævnte Jomfru Plesner helst vilde blive i Sovekammeret. (Hun var heller ikke med i Kirken). — Ved at rømme Alting ud af Madam Rosens den største Stue, og anbringe Spisebordet skraat, fra Hjørne til det modsatte Hjørne, lykkedes det at faa et efter Omstændighederne ret net Brudebord, rundt om belagt med en meget nydelig Krands af Blomster, der vare ordnede af Mad^m Lorenz og Trine. Saa gik vi Par og Par ad Gaden derind, først Brudeparret, derefter de 6 Brudepiger og tilsidst alle vi Gamle. Retterne bestode i: Suppe med Nudler, smaa Posteier, røget Oxebryst og Skinke med grønne Ærter og Blomkaal, Rødvinsbudding, Due og Kyllingesteg, Krandskage og Wiener-tærte, hvortil en udmærket fin Rødviin proppet i Bordeaux, samt Portviin og Rhinskviin, samtlige Vine mig til denne Anledning forærede af Wesenberg, udaf Barlons Kjælder. Da Lützens Onkel (Overinspecteuren) er vant til at leve sammen med

de Store og faa god Viin, morede det mig ret at han ikke skulde kassere den han fik hos mig.

Der vankede en heel Deel Brudegaver, hvoraf jeg for ikke at trætte Dem dog kun skal nævne de større. Af Lützens Fader 6 Spiseskeer; hans Onkel: en Messing Theemaskine; min Søster 4 Spiseskeer og 4 store pletterede Stager, Md^m Lorenz 6 Theeskeer; Plesners i Bandholm: en Potageskee til 15rd; Aggerup: en meget smuk Theesie; Farver Ostenfeldts gifte Døttre: en Kageskee og et Theestel af forgyldt, svært Porcellain; Majorens 2 Skaale af slebent Glas $\frac{1}{2}$ Alen høie og $\frac{1}{2}$ Alen i Diameter. De seer at Deres Foræring passede ypperligt til alt det Øvrige, saa at Oline ingenlunde tænker paa at bytte Skeerne. — Endvidere af Tanterne 2 tykke, af dem selv hæklede eller strikkede Sengetæpper*), meget beundrede, samt endelig af Ingeborg, Eggertine og Lützens Søster: 3 Rørstole med broderede Sæder. — Saavidt Brylluppet, som vi nu kunne ansee for overstaaet, da alle de Gratulanter vi kunde vente at ville komme, saa omtrent have været hos os. Blandt dem vi ikke ventede skal jeg dog nævne Kammerherren, der ved denne Leilighed første Gang var i vort Huus. . . . .

N. Egebeck.

Nykjøbing, d. 30. Maj 1861.

Kjære Lehmann!

(?: Rich. B. Lehmann).

Lige siden De var saa god at meddele mig hvad De vidste, har jeg levet i den fuldkomneste Uvidenhed om, hvordan det videre gaaer med Toldforvalterembedet her . . . . Holstebro er jo nu bleven ledig, men uagtet jeg seer, at den jydsk Jernbane skal gaae baade dertil og til Ladestedet Struer har jeg dog ikke stor Lyst til at komme fra vore deilige grønne Øer saa langt op mod Vesterhavet, og slaae min Bopæl op midt i Heden; ikke just saa meget for min egen, som for min Kones og Eggertines Skyld, hvem jeg frygter det vilde gaae, som det gik Jerusalems Quinder i Babylon, at de vilde dø af Hjemvee.

Hvor det dog er en deilig Tid, nu Sommeren rigtig er besyndt, opfyld nu Deres Løfte fra ifjor og besøg os med Deres

*) Et af disse er nu i min Besiddelse. J. L.

Broder iaar; men gjør det snart, medens vi endnu ere her. . . .
Efter megen Overtalelse fik Eggertine og jeg min Kone til igaar
at benytte en lukket Vogn, der netop gik lige til Pederstrup,
og er hun saaledes nu hos Oline.

Med venlig Hilsen til Dem og Deres Broder fra os alle her
Deres hengivne
N. Egebeck.

STATSTELEGRAPHEN

Fra den Kgl. Telegraphstation i Nykjøbing p. Falster.

Telegram

No 1009.

Indleveret i Kjøbenhavn den 11 Juni 1861 6 T. 16 M. Eftermidd.

Toldforvalter Egebeck

Nykjøbing, Falster.

Imorgen erholder De Deres Udnævnelse til Nykjøbing. Jeg
gratulerer.

Richard Lehmann.

Nykjøbing, d. 12. Juni 1861.

Kjære Lehmann!

Hjertelig takker jeg Dem for den overraskende og yderst
glædelige Efterretning. Jeg modtog Deres Telegram iaftes Kl.
7 $\frac{1}{2}$, som min Kone og jeg sad alene ved Theebordet og De
kan tro vi bleve glade. Jeg maa imidlertid bede Dem undskylde
at jeg ikke lige straks takkede Dem ad samme Vei, men jeg
blev saa betaget, at jeg ikke ændsede det iaftes, og idag er det
temmelig seent dertil at benytte Telegraphen. Vidste jeg nu bare
i hvilken slesvisk By Deres kiære Fader er i dette Øieblik, thi
ham er det naturligtvis som jeg først og fremmest har at takke
for Opnaelsen af denne store Lykke, idet han tog mig under
sine Vinger fra det allerførste jeg kom til Nykjøbing, og han
har trolig holdt ved dermed lige indtil dette Øieblik.

Vi sees snart. Lev vel saalænge, hils Deres Broder og vær
selv kiærligst hilset af Deres hengivne

N. Egebeck.

Kjøbenhavn, d. 26. Aug. 1861.

Kjære Hr. Toldforvalter Egebeck.

Efterat jeg nu lykkeligt og vel er kommet hjem fra min Sjæls-landsrejse, vil jeg ikke opsætte længere at bringe Dem og Deres Frue min hjerteligste Tak for de glade og behagelige Dage, jeg tilbragte hos Dem, og for al den Godhed og Venlighed, der blev os tildeel. Doctoren og jeg ere ganske enige om, at vi ikke kunde have tilbragt en behageligere Ferie. Skulde jeg stundom, hvad jeg ikke tør sige mig fri for, have yttret min glade Stemning ved vel megen Lystighed, beder jeg dette tilgivet; jeg kan til min Undskyldning kun sige, at jeg nødigt undertrykker mit medfødte gode Humør; det hører desværre til de Ting, der sli-des med Aarene.

Det smager slet ikke at tage fat igjen paa det gamle kjøben-havnske Levned, men man maa trøste sig med, at man har havt gode Dage.

Jeg beder Dem, Deres Frue og Eggertine modtage de ven-sligste Hilsener fra Julius og

Deres hengivne
Rich. B. Lehmann.

Kjøbenhavn, d. 4de Septbr. 1861.

Frøken Eggertine Egebeck.

Jeg beder Dem herved gøre mig den Fornøjelse at modtage vedlagte Tegninger*) til Indlemmelse i Deres Billedgalleri. Jeg haaber og ønsker, at det maa lykkes disse lunefulde Studier i »Natur- og Menneskekundskab« at fremlokke mangt et Smil paa »den lille Mund«; det er i den Hensigt, at de præsentere sig.

De hilses venligst af

Deres hengivne
Rich. B. Lehmann.

Odense, d. 19de August 1862.

Mine kjære Forældre.

. . . . . To lystige Dage have vi**) tilbragt, nemlig igaar og i Søndags; nu skal I bare høre! I Søndags Morges Kl. 4 kom

*) Fritz Jürgensens. *J. L.*

**) Eggertine og Ingeborg Egebeck. *J. L.*

Daniel hjem fra Kjøbenhavn, og med ham Richard (ja vi vidste da, at han kom med); vi havde om Aftenen bragt Nøglerne til Porten og Værelset hen paa Posthuset, for at de ikke skulde ringe Nogen op. Efterat vi nu havde drukken Thee, gik vi en lang Formiddagstur ud paa Kirkegaarden og andre Steder, og til Middag havde vi Fremmede, hvilket var lidt uheldigt, men det kunde nu ikke være anderledes. Men de gik snart og vi toge ud i »Fruens Bøge«, hvor jeg morede mig mageløst; vi spadserede langt omkring, hen ved Christiansdal og hørte paa den dejlige Concert af Bataillonsmusiken og derefter dandsede vi i to Timer paa det dejligste Dandsegulv og efter den mageløse Musik, saadan Musik, som jeg aldrig før har dandset efter og aldrig mere kommer til at høre; desuden var Vejret jo uforligneligt; og den Vrimmel af smukt klædte Mennesker og den oplyste Skov og det udmærkede Humeur og saa Dandsen havde noget Trylleagtigt ved sig, saadan at det nu bagefter staaer som en Drøm, men en dejlig Drøm. Igaar Formiddags gik vi ud igjennem Næsbyhoved Skov, vi havde været inde paa Toldkammeret, fordi Richard skulde rejse . . . . .

Eders hengivne
Eggertine.

Odense, d. 22. August 1862.

Mine kjære Forældre.

Jeg behøver vist ikke at bede om Eders Samtykke til min Forbindelse med Richard Lehmann, hvem I holde saameget af. Heller ikke gøres det nødigt at sige Eder, at jeg er det lykkeligste Menneske paa Jorden og at jeg blot mangler Eder for at I kunne see det med Eders egne Øjne. I maa ikke sende hverken hans eller mit Brev her til Nogen, hverken paa Pederstrup eller i Bandholm, ikke heller læse det højt for noget Menneske i Nykjøbing undtagen Tante Trine — lov mig det og skriv snart til Eders lykkelige

Eggertine.

Alle her hilse Eder saa kjærligt.

Kjøbenhavn, d. 23. Aug. 1862.

Kjære Hr. og Fru Egebeck.

Et i dette Øjeblik modtaget Brev fra Eggertine gjør mig til det lykkeligste Menneske, da hun lover at ville gjengjælde den

inderlige Kjærlighed, jeg har næret til hende siden vi mødtes hos Dem forrige Aar. Efter Aftale har hun sendt mig vedlagte Linier fra igaar til Dem, og ved at tilstille Dem disse, forener jeg mine Bønner med Eggertines om, at De ville give Deres Samtykke til vor Forening . . . . .

Jeg var i Søndags og Mandags i Odense, men fandt ikke Lejlighed til at udtale mig for Eggertine; jeg skrev derfor til hende iforgaars . . . . . Mine Forældre billige fuldkomment, og glæde sig over, mit Valg, og nu lægger jeg den endelige Afgørelse i Deres Hænder; jeg veed at jeg kun faaer et oprigtigt Svar.

Jeg beder Dem modtage min hjerteligste Hilsen og forbliver
Deres ærbødigst hengivne
Rich. B. Lehmann.

Nykjøbing, d. 24. Aug. 1862.

Min kjære Lehmann.

Det var den *anden* store Glæde, som De med kun lidet over et Aars Mellemlum bragte mig og min Kone; Tak derfor!

Ja, vor Glæde over Deres Forbindelse med vor kjære Eggertine er meget stor, da vi umuligt kunde havt noget kjærere Ønske, naar Deres Forældre billigede Deres Valg, og det gjorde de jo.

Gid nu den samme algode Gud, hvis Miskundhed har tilflydt os i saa rigeligt Maal, velsigne Dem og vor kjære Datter med sine bedste Velsignelser baade i og udover vore Dage.

Vi ville nu komme til at længes efter at see Dem og Eggertine samlede hos os, men hvornaar dette vil kunne skee forstaae vi os naturligvis ikke paa at udregne; kom saasnart De kan.

Hils Deres Broder og vær med de hjærteligste Hilsener selv hilset fra min Kone og

Deres hengivne
N. Egebeck.

Hr. cand. jur. Richard Lehmann.

Nykjøbing, d. 24de Aug. 1862.

Min kjære Eggertine!

Jeg skrev nu i dette Øjeblik til Din Richard, at det var den anden store Glæde han bragte os. Ja, hvilken umaadelig stor

Glæde var det ikke, som hans Brev og Dit indeni hans idag bragte os! Gud velsigne Eder, kjære Børn, og gjøre Eder saa lykkelige som vi ønske!

Hvor er dog ogsaa Vorherre idelig og uendelig god imod os, vi burde ikke bestille andet end takke ham . . . .

Imorges sagde jeg: Ja idag faae vi ingen Breve —, thi Oline skrev forleden; alligevel gik jeg paa Posthuset før Kaffetid, og see om jeg ikke fik det allerbedste Brev, vi kunde ønske os.

Jeg giættede strax hvad det gjaldt og læste det opad Gaden hjemefter . . . .

Paa Vejen til Kirke var jeg inde hos Majorens, fra hvem jeg skal hilse, saavel som fra Fru Blangstrup og fra Hahns. Fru Blangstrup og Madm. Voltelen fore mig om Halsen, og ogsaa Fru Hahn er umaadelig glad. Jeg var da ogsaa omme hos Tante Signe og fik et rigtigt Smadsk, og til Ingeborg har jeg skrevet.

Ja endnu engang: Gud velsigne Dig mit kjære kjære Barn, hils Dine tilkommende Svigerforældre mange mange Gange, og vær selv hilset fra Moder — til hvem jeg skal hen at købe en ny Rok — og fra Din af Glæde snart grædende, snart leende Fader.

N. Egebeck.

Kjøbenhavn, d. 26de Aug. 1862.

Kjære Hr. Egebeck!

Jeg takker Dem af Hjertet for Deres idag modtagne venlige Brev og for den Lykke, De har skjænket mig. Det skal være Maalet for min alvorligste Stræben at vise mig den værdig . . . .

Desværre kan jeg ikke sige noget bestemt om, naar det vil være mig muligt at besøge Dem. D'Auchamp er nemlig i Udlandet, hvorfra jeg neppe venter ham hjem før i Begyndelsen af September, og Omstændighederne ere da saa ugunstige som muligt for at erholde en længere Permission! Imidlertid haaber jeg at kunne besejre Vanskelighederne og i saa Fald vilde vi først tilbringe et Par Dage i Odense og derfra tage til Nykjøbing.

Mine Forældre ere meget glade, og Børnene ere nær ved at plage Livet af Eggertine med deres Kjærtegn. Fader og Moder ville endnu ikke give Slip paa Eggertine.

Endnu engang hjertelig Tak for Deres Tillid; jeg ønsker at vi snart maa være sammen med Glæde, og beder Dem og De

res kjære Frue at modtage de kjærligste Hilsener fra Deres taknemmelige og hengivne

Rich. B. Lehmann.

Nykjøbing, d. 1. Sept. 1862.

Kjære Lehmann!

(*o: Toldinspektør Lehmann i Odense. J. L.*)

Eggertine bebrejder mig saa smaat, at jeg endnu ikke har skreven directe til Dem og Deres Kone, men naar jeg har for sømt mig i saa Henseende, da kommer dette ene og alene af, at jeg hverken har vidst hvordan jeg skulde begynde eller naar jeg skulde ende, hvis jeg ret skulde give Dem at forstaae min og min Kones, som og Olines og Ingeborgs, uendelige Glæde over Forbindelsen mellem Deres Søn og vores Datter; thi intet i Verden kunde været os kjærere, isærdeleshed da vi nu, efter Modtagelsen af Deres rare Brev ere overbeviste om, at Deres Søns Valg fuldkommen billiges af Dem og Deres Kone. Det forekommer mig, at min Kone ikke er ganske fri for at slaa lidt med Nakken, men det er maaske af pure Glæde.

Idag er det 17 Aar siden jeg tiltraadte her i Nykjøbing; jeg erindrer endnu saa tydeligt hvor ulykkelig jeg var over den Forfremmelse; men jeg har mange Gange senere takket Gud for at han ad den Vej lod mig komme i saa nær Berørelse med Dem, der med sandt Venskab benyttede enhver Lejlighed til at hjælpe mig fremad. Men mindst havde jeg tænkt paa, at dette Deres aldrig afbrudte Venskab for mig tilsidst skulde ende med, at vi kom i saa nært Slægtskabsforhold, der sandelig er en af de glædeligste Begivenheder i mit Liv. Jeg beder stadig den samme Bøn, som De, og nærer det samme Haab, at vore Børn maa blive saa lykkelige som vi af Hjertet ønske dem det. Forældrenes Velsignelse paa begge Sider er jo Begyndelsen dertil, og den have, Gud være lovet! de Unge jo i fuldeste Maal.

Mange af Gratulanterne, blandt hvilke jeg erindrer Benzons, Holst, Mackeprang's, Madm. Barlou, har bedet mig at hilse Dem. »Nu«, sige de, »faae vi da nok Justitsraad Lehmann at see her engang igjen,« og jeg haaber selv, at det nu bliver Alvor.

Sluttelig sender jeg mange kjærlige Hilsener til dem Alle fra min Kone og

Deres inderlig hengivne

N. Egebeck.

Odense, d. 8. Sept. 1862.

Kjære Hr. Egebeck!

Da Eggertine har udnævnt mig til sin Secretair, er det tilfaldet mig at gjøre Dem bekendt med vore Rejseplaner, der nu ere endeligt vedtagne. Vi forlade Odense Onsdag Nat Kl. 1 for Torsdag Formiddag at gaae med »Flora« fra Nyborg til Nakskov, hvor Frantz Lützen er tilsagt til at afhente os. Fra Pederstrup paatænkes en Udflugt til Bandholm, og vi haaber derefter at kunne indtræffe i Nykjøbing Søndag Morgen, d. 14de, for at tilbringe den sidste Uge hos Dem.

Saalænge vi ere her, kunne vi ikke vente at faa rigtigt godt af hinanden, da de Alle skulle kjæle for Eggertine, hvilket har tilfølgelge, at den Ene bestandig er jaloux paa alle de Andre, saa De kan troe her ligger et Hus; vi glæde os derfor saameget mere til at komme til Nykjøbing, hvor vi forhaabentlig ikke ville gjøre saa stor Forstyrrelse.

Med de kjærligste Hilsener til Dem og Frue er jeg

Deres hengivne

Rich. B. Lehmann.

Mine kjære Forældre!

Skjøndt Richard har skreven, maa jeg dog tilføje et Par Ord for at sige Eder at jeg længes meget efter Eder, men at jeg alligevel er meget øm om Hjertet ved at skulle forlade Odense og de Kjære her. Nu kommer Richard allerede, vi skal ud at spadserere. Farvel.

Eders *Eggertine.*

Bandholm, d. 13. Sept. 1862.

Kjære Forældre!

Hjertelig Tak for al den Kjærlighed og Godhed I have viist mod Eggertine og mig under vort desværre korte Ophold hos Eder.

Det blev kun en afskyelig Overfart til Nakskov med Kulde og Blæst, og Eggertine havde det i Grunden kun daarligt. I Nakskov modtoges vi af Oline og hendes Mand. Oline er bleven meget svær og er kommet til at ligne sin Moder i en paa-

faldende Grad. Igaar besaa vi Slottet og spadserede en lang Formiddagstur i den smukke Egn, der fuldstændigt overraskede mig med sin udmærkede Skjønhed . . . . .

Eders hengivne Søn
Richard.

Nykjøbing, d. 29. Octbr. 1862.

Min kjæreste Richard!

. . . . . Det glæder mig, at Du gaar og spadserer paa Volden; kunde jeg blot gaae med, jeg maa nøjes med at gaae alene; men naar jeg ikke kan følges med Dig, vil jeg rigtignok helst være ene paa mine Spadsereture, saa skal jeg hverken conversere eller converseres, men kan gaae i mine egne Betragtninger, der altid ere meget behagelige . . . . .

Din hengivne
Eggertine.

Af Brev til Oline Lützen, Pederstrup.

Nykjøbing, d. 27de December 1862.

Min kjære Søster!

Du har rigtignok Ret, naar Du siger, at jeg aldrig har været saa lykkelig paa min Fødselsdag, som igaar, uagtet jeg laa i Sengen til midt paa Eftermiddagen. Richard var ganske utaalmodig efter at have mig rask igjen. Juleaften kom Richard lidt efter Middag, saa spiste vi vor Risengrød og Gaasesteg Kl. 6 og forsløg Aftenen paa bedste Maade, havde et Julebord, hvor rigtignok jeg fik de fleste Presenter; jeg fik af Richard en yndig Brosche, en Lomme-eau-de-Cologneflaske, Nykjøbing Kirke i Photographi, en lille Bog med Digte, nydeligt indbunden, hans Visitkort og min fornemme Svogers, en lille yndig Mappe, og til min Fødselsdag et dejligt Armbaad, som passede til Broschen. Fra Odense 6 Par nydelige fine Kopper, af Tante Ingeborg 6 meget fine Theservietter, af Ingeborg den smukkeste Vandkjøler af Terracotta, man vil see for sine Øjne, af Onkel Plesners to Porcellains Smørkander, forgyldte, af Tante Trine to strikkede Støveklude med højrøde Kanter, af Fader og Moder

et Sæt Dækketøj og et Chenille-Næt, saa Du kan see, at jeg fik
Presenter i Masser. . . . .

Igaar vare vi hos Blangstrups, hvor ogsaa Provstens og Eggers
vare. De havde gjort Stads af R. og mig ved at sætte vore Navne
paa Wienertærten . . . . .

Din hengivne Søster
Eggertine.

Kjøbenhavn, d. 22de April 1863.

Mine kjære Forældre!

. . . . . Hvad Ballet ved Indvielsen af Studenterforeningens
nye Bygning angaar, da mødte Richard efter mig med Vogn
Kl. 8½ medbringende en dejlig Buket levende Blomster i fint
hvidt Kniplingspapir med Guldkanter; i Forvejen havde han
ved et Bybud sendt mig en levende Brystbuket.

Jeg blev aldeles slaæet af al den Herlighed, der viste sig for
mig, da vi traadte ind i den dejlige Bygning, hvor alt var gan-
ske mageløst, Lofter og Vægge saa smukt dekorerede, som jeg
aldrig endnu har set, og paa alle Trapper en hel Skov af store
Laurbærtræer og andre smukke Træer i store Baljer. Damerne
var elegante, der var omtrent 150 Par. Spisningen var ved slut-
tet Bord, omtrent Kl. 12 gik vi tilbords, og tænk Eder: paa den
anden Side af Richard sad hverken mere eller mindre end Fru
Heiberg, hvem jeg aldrig har set; hun var i lysegul Silkeneder-
del og hvidt Liv. Retterne vare utallige, og forunderlige Gelée
og Salater, hvis Bestanddele jeg forgjæves gjorde mig Umage
for at udforske, vekslede med almindelige Retter. Da vi havde
rejist os fra Bordet, blev der skænket Champagne omkring til
os Alle, og en Sang for Damerne blev afsungen, hvorefter der
blev udbragt et nidobbelt Hurra for os; det rungede igjennem
den store Sal, kan I tro! Der var mange mærkelige Personer
der: Professor Hartmann, hvem jeg engang kom til at sidde ved
Siden af, og som gjorde mig den Ære at tale med mig; Bjørn-
stjerne Bjørnson, Christian Richardt og Carl Ploug. Kl. 3½ kom
vi hjem, og Dagen efter var Richard saa forsviret, at han næsten
var syg, hvorimod jeg, der i flere Dage havde skrantet af det
vilde Liv, vi førte, aldrig har befundet mig bedre end netop
efter Ballet. Hver Dame fik en Sløjfe af højrode og hvide Baand
med et lille Photographi af Bygningen.

Igaar var jeg alene hos Bentleys for at fortælle dem om Stadsen; jeg kan nu meget bedre lide Louise end jeg før kunde; hun er nu ligesaa venlig mod mig som de Andre.

I Søndags var Richard her hos Søllings til Middag, han og jeg gik os en god Tur paa Langelinie, efter at vi alle her fra Huset havde været oppe hos Richard at drikke Chocolate og Sherry med fint Hvedebrød og Kage til; han har det rigtig nydeligt hos sig, det morede mig meget at see det Hele; men det gyste i mig ved at tænke paa, hvordan det dog skal blive muligt for mig at skaffe ham det saa ordentligt i alle Kroge . . . .

Eders hengivne

Eggertine.

Kjøbenhavn, d. 27. April 1863.

Mine kjære Forældre!

I skulle ret have Tak for Tøjet; idag haaber jeg at faae syet Kjolen færdig. Jeg maatte udtrykkelig bede Richard om at blive herfra i Eftermiddag, da jeg ellers ikke kunde faae den færdig; nu kommer han om en halv Time, og han er vist meget længselsfuld, og jeg da ikke mindre, kan I troe! . . . .

I Søndags vare vi da saa til Middags hos d'Auchamps; det var fint, vi vare 17 tilbords, og fik brun Suppe med Asparges og Kjødboller, stuede Hummer med Buttedejsrand, Lax og Tunge med grønne Ærter, Lammesteg med brunede Kartofler, Salat, Karse og Masser af Syltetøjer, Jordbæris med Morinces og Konfekt. Han drak vor Skaal i Champagne. Fruen var meget venlig, og hendes Mand har idag sagt til Richard, at hun syntes overordentlig godt om mig. Jeg morede mig mest med at see paa de dejlige Malerier og paa al den Elegance, der udfoldede sig deroppe.

I spørge om hvad jeg havde paa hos d'Auchamps: en hvid Gazes Kjole, meget vid, glat Liv med Bertha, samt en Krands af Æbleblomster; Richard udstødte høje Fryderaab, da han saae mig, og sagde at han ønskede mig ikke yndigere til vort Bryllup.

Hils alle, og vær selv kjærligt hilset af alle her, dog mest af R. og

Eders *Eggertine.*

Kjøbenhavn, d. 11. Maj 1863.

Mine kjære Forældre!

Tak for Eders Breve. Jeg kan godt faa Kasser hos Søllings, men vi har allerede købt en rædsom Mængde Penge op, bare I ikke daaner, naar I see, hvad alt det har kostet; men I veed jo, at alting er steget. . . . .

Richard og jeg var igaar den dejligste Tur ude at kjøre: Efter at have drukken Kaffe om Formiddagen kjørte vi med egen Befordring til »Taffelbay«*), hvor vi saae os rigtig om, drak Vin og spiste Kage, og derfra videre ad Strandvejen, hvor vi vare saa heldige at møde hele den græske Deputation i Kongens Vogne, senere Kongen og Grevinden med Forridere og tilsidst Prinds Christians hele Familie paa aaben Vogn med ham selv som Kudsk. Vi kjørte helt igjennem Jægersborg Dyrehave, der var ganske grønt og dejligt allevegne, og saa forbi Erme-lundshuset, Jægersborg Kro og Bernstorff Slot, igjennem Charlottenlund og tilbage ad Strandvejen. Spiste saa til Middag, og om Aftenen gik Richard og jeg i Theatret, hvor vi var uhyre heldige: efter et morsomt Stykke, »Rosa og Rosita«, saae vi den dejlige Ballet »Fjernt fra Danmark«. . . . .

Jeg længes meget efter at tale med Eder om alt, jeg har oplevet. I hilses kjærligt fra Eders

Eggertine.

Nykjøbing, d. 20de Maj 1863.

Min elskede Richard!

. . . . . Her er allevegne saa dejligt grønt; iaftes have vi været i Hospitalsskoven at høre Nattergalen, men den frøs vist, det lille Dyr, for dens Sang var ikke saadan videre lystig; alle Kastanietræerne var udsprungne; hvordan gaar det med dem paa Volden? Jeg tænker med megen Glæde paa vore Morgenture der, Gud give at vi oftere end denne ene Gang maatte kunne gaae der, og gaae der ligesaa lykkelige som nu!

Din *Eggertine.*

Kjøbenhavn, d. 18. Sept. 1863.

Min stakkels Eggertine!

Det var et tungt og uventet Sørgebudskab, Du imorges bragte mig, og det har rystet mig dybt; jeg holdt saa meget af Din

*) Sølling's Landsted. J. L.

Moder og hun fortjente sandelig ogsaa Kjærlighed. Gud være lovet, at hun gik saa let bort uden Lidelse og Døds Kamp; hendes Sjæl var vistnok beredt til at gaae til sin Gud. Men hvorledes skal det gaae Din stakkels Fader, der elskede hende saa højt og for hvem Savnet vil forstørres ved Mindet om de mange saa lykkelige Aar. Gud holde sin Haand over ham og Eder alle, og lad os haabe paa at Tiden vil læge Saaret. Ak Gud! det var ikke saaledes vi tænkte os vort Gjensyn.

Jeg kan ikke samle mine Tanker til at skrive til Din kjære Fader, men sig ham, at jeg inderligt og oprigtigt tager Deel i hans tunge Sorg og beder Gud om at lindre den.

Din

Richard.

BRUDSTYKKE AF TALEN

ved *Nielsmine Amalie Egebeck's*, f. Hellemann,*) Baare.

. . . . . Og jeg taler dette Ord ved Sørgehøitiden over denne afdøde elskelige Quinde, som var en troende Christen i dette Ords sande Betydning, takkende sin Gud for den store Naade, der ogsaa var bleven hende til Deel. Hun var from, kjærlig og gudfrygtig som Faa, og forlod sig paa Herren i alle Ting; hun havde stadig ham for Øje. Det aabenbarede sig i hele hendes Vandel.

Og dog kunde hun ikke holde Sukket borte; der var noget, der hvilede saa tungt paa hende og voldte hende idelig Smerte. Hun sukkede ikke ved den udvortes Stilling, der i Ungdoms men blev hende til Deel i Verden; hun havde tidlig lært at nøjes med det Lidet, at være husholderisk som en forstandig Quinde; og der foregik ingen Forandring med hende, da de udvortes Kaar i hendes Hjem bleve langt bedre. Men hun bar i mange Aar paa et skrøbeligt Legeme, og hun kunde ikke glemme den store Sorg, Herren beskikkede hende, da han for ti Aar siden berøvede hende den eneste Søn, den haabefulde Yngling! . . . . .

Kjøbenhavn, d. 23de Septbr. 1863.

Min egen kjære Eggertine!

Jeg bringer Dig min Tak for alt hvad Du har været for mig i disse Sorgens Dage; det har for mig været en sand Velsig-

*) Min Mormoder. J. L.

nelse at være samlet med Eder og se den smukke Maade, hvor-
paa I bære den tunge Tilskikkelse, og at være Vidne til den
Deltagelse, der fra alle Sider vistest Eder; jeg har i disse Dage
modtaget Lærdomme, som jeg vil haabe, at jeg aldrig maa glemme,
men tværtimod efter ringe Evne skal bestræbe mig for at til-
egne mig.

Fader finder det ganske i sin Orden, om Brylluppet nu op-
sættes; han frygter især, at Din Fader ved at miste Dig, end-
mere skal føle sin Ensomhed. Jeg beder Eder derfor at under-
give Sagen en fornyet Overvejelse, og jeg skal være tilfreds
med hvad I bestemme. . . . .

Bring Din Fader min kjærligste Hilsen og lad mig snart høre
lidt om Eder. Lev nu vel, min fromme og kjærlige Eggertine,
og glem ikke, at et nok saa lille Ord fra Dig er mig en Skat.

Din

Richard.

Nykjøbing, d. 29de September 1863.

Min egen kjære Richard!

Det var ellers ikke min Hensigt at skrive til Dig, men jeg
længes efter Dig, og saa griber jeg til det. Fader og jeg har
været ude ved »Grusgravene«, jeg gik ned paa Toldkammeret
og fik hãm med ud i det yndige Vejr, jeg maa see at holde
hans Mod oppe, jeg kan ikke taale at se ham saa bedrøvet. Han
finder, at der ikke er det mindste mod, at vi holde Bryllup, men
ønsker alligevel helst, at det gaar ind i November, f. Ex. til den
7de, for at vi i Ro kan indrette os i den nye Lejlighed, da det
fremfor alt er Ro, han ønsker. Jeg vil jo ogsaa gjerne blive lidt
hos min kjære Fader. . . . .

Men nu ringer Kirkeklokken 7, saa maa jeg holde op, at jeg
kan faae dækket Bord, til min søde Fader kommer; han holder
mest af at see Theemaskinen paa Bordet, naar han kommer.

Din

Eggertine.

Nykjøbing, d. 9. October 1863.

Min egen kjære Richard!

Bliv ikke vreed paa mig, fordi jeg trods det kjærlige Brev,
jeg nylig modtog fra Dig, føler mig mere oplagt til at græde

end til at skrive. Istedensfor at Tiden skulde bringe mig til at finde mig i Savnet af min Moder, saa føler jeg det med hver Dag tungere, og jeg forvinder det ikke i lang Tid. Det gjør mig saa ondt at skulle skrive saadan, men jeg maa sige det til Dig, jeg kan ikke lade som jeg var glad, naar jeg ikke er det. Jeg kommer mig nok, naar jeg seer Dig, men før bliver det vist ikke, det er som om Moders Død har taget al min Glæde bort, og jeg har dog saa meget at glæde mig over.

Min egen Richard! jeg vil saa nødigt bedrøve Dig, og Du skal heller ikke tage Dig det nær; men det gjør mig saa ondt at see Fader saa bedrøvet. Han sender Dig sin Hilsen.

Skriv nu snart til

Din »Gerda« (o: Eggertine. J. L.).

Kjøbenhavn, d. 28. November 1863.

Min kjære Fader!

Nu længes I vel meget efter at høre lidt fra os, ligesom ogsaa vi gjerne snart ville høre lidt fra Eder. Igaar vare vi til Alters hos Dr. Fog i Holmens Kirke, hvor det saae saa sørgeligt ud at alt er ganske sørgeklædt for Kongen. Da vi kom hjem Kl. 11, havde Marie dækket Bord og sat Maskinen ind, og da vi saa havde drukket Kaffen og hvilet os lidt, droge vi ud til Frederiksberg, medens Marie paa egen Haand lavede Mad til os, bestaaende af Suppe, Kjød med Peberrod og Pandekager.

Richards Fader har lovet os et lille Taffeluhr*) til Julegave, han vil give os 30 Rd. dertil, og vi er godt fornøjede med det til den Pris. Hos Kirstine Brandt fik jeg forleden Dag paa hendes Fødselsdag Chocolate og Hvedebrød. Jeg lever ellers ikke med Hvedebrød som hjemme, det er kun en Gang imellem, at vi rive os og købe et ToskillingsFranskbrød, men igaar købte vi paa Hjemvejen fra Kirke for 8 Skilling fint Brød til vor Kaffe. Vi spise Masser af Rugbrød, hver tredje Dag købe vi et Brød, vi have nemlig alle meget stærk Appetit, men vi ere ogsaa alle saa raske.

Emilie Cathala var her i Mandags hele Dagen, og det var morsomt at have lidt Selskab, for jeg er dog ofte saa ene medens Richard er paa Kontoret.

Din Eggertine.

*) Hyrdinde-Uhret, nu i mit Eje. J. L.

Eggertine Lehmann.

Kjøbenhavn, d. 28. Novbr. 1863.

Min kjære Søster

(?: Oline Lützen, Pederstrup).

Gnavende paa en »Due« (nuomstunder falde jo alle fremmede Ord bort) skriver jeg for at takke Dig for de prægtige Æbler, som vi gjøre vort Bedste med; der er nogle runde grønagtige imellem, som jeg ikke erindrer før at have smagt; de er ganske fortræffelige. Her er saa mange Rariteter allevegne i Vinduerne, baade Kjødvarer og Kager, saa man kan blive ganske lækkersulten, bare man kommer udenfor Døren, men slige besgjærlige Lyster maa Smaafolk jo naturligvis slaae af Tankerne, og det er da just heller ikke saa grumme vanskeligt. — Dersom Du skulde undre Dig over, at min Skrift er bleven saa usikker og fæl, vil jeg sige Dig, at Grunden dertil er, at jeg skriver i mit Skjød, for at have den Fornøjelse at sidde hos min Mand, der har meget travlt med sine Regnskaber; han har forbudt mig paa det strengeste at tale til ham; ikke desto mindre kan han selv ikke lade være at henvende mangt et Ord til mig.

Her kommer endnu stadigvæk Gratulanter drattende; forleden Dag skulde jeg stryge min Mands Skjorter, men troer Du, det var mig muligt, bestandig kom der En og afløste en Anden, saa Marie maatte stryge og skilte sig efter Omstændighedene — hun maatte lave Mad med det samme — ret ordentlig derved.

Saa, nu er det mørkt, og vi skulle spise til Middag, Klokken er $3\frac{1}{2}$ og jeg slutter bedende Dig hilse Herodes og Pilatus, mest dog Ovidia. Eder selv sendes den kjærligste Hilsen fra

Richard og Eggertine.

Nykjøbing, 1. Juledag 1863.

Min kjære Eggertine!

Du modtage hermed mine bedste Ønsker om vedvarende Lykke og Tilfredshed for Dig i det nye Aar, som Du begynder imorgen. Indlagte to Rigsdaler tilsigtes benyttede til en Geburtsdagsgave, som jeg beder Dig selv at bestemme, paa det at den kan blive efter Dit eget eller, hvad der er det samme, efter Lehmann's Hoved.

Ja, vi savnede Eder ganske vist iaftes og vil savne Eder hele Juulen ved at mindes den glade Juul ifjor, da vi alle vare sam-

lede og havde det saa godt sammen; men Tanken om, at I to ere lykkelige ved hinanden, og Haabet om, at vor kjære Moder har det meget bedre Hisset — hvor hun muligens endda har gjenfundet sin og vor kjære Dreng — end hun nogensinde kunde faaet det her, mildner vort Savn.

Og hermed lev vel for denne Gang, mit kjære Barn. Hils Lehmann og vær selv hilset tusinde Gange fra

Din Fader
N. Egebeck.

Kjøbenhavn, d. 28de Decbr. 1863.

Min kjære Søster!

(o: *Ollne Lützen, Pederstrup*.)

. . . . Richard forærede mig en dejlig Muffe, passende til min nye laadne Krave, desuden en Strøsukkerskaal af hvidt, mat Glas med forgyldte Border, passende til flere Ting vi have, og en ganske yndig Sølvkniv til Frugt eller hvad man vil; desuden nogle Noder. Vi vare ellers ikke hjemme Juleaften, men inden vi gik, stillede vi vore Gaver op, og saa tændte Richard vore to dejlige hvide Lamper og gjorde det saa festligt. Vi var hos Søllings, hvor vi spillede Lotteri. Det værste var, at vi maatte sjokke hjem i et rædsomt Vejr og Føre uden at kunne opnaae at slippe ind i en Omnibus; vi spillede ellers ikke vore Penge paa at kjøre herinde, vi gaae, hvordan saa Vejret er, det er vist det sundeste. . . .

Hjemme fra Odense fik vi et forgyldt Taffeluhr i Julegave, hvad synes Du? Vi købte det selv, her i Byen naturligvis, og det staaer nu paa en rund Piedestal i det ene Hjørne af Stuen og pynter mageløst. Hjemme fra Fader fik vi Penge, som vi allerede have bestemt at anvende til Lysestager, da vi ingen eje, og det savnes, naar her er Nogen til at spille Kort.

Her hører man bestandigt om Krigen, og om de Stakler, der maa af med deres Mænd. En af Richards Fætttere, en Capitain Fog, skal afsted imorgen, hun er saa fortvivlet, hun har fire smaa Børn. Jeg haaber da at beholde min kjære Richard her hjemme, jeg kan slet ikke tænke mig, hvordan jeg vilde blive tilmode, dersom det Modsatte skulde blive Tilfældet, men der er da Gudskelov ingen Rimelighed derfor.

Klokken er nu 6 $\frac{1}{2}$, altsaa om en Time venter jeg Richard hjem; Du kan tro, det er underligt for mig at holde Jul paa

den Maade, jeg, som er vant til at more mig med de Andre i 14 Dage, og nu maa jeg undvære min kjære Richard akkurat ligesom de andre Søgnedage, det er slet ingen Forskjel derpaa. Naar jeg siger »more mig«, saa mener jeg ikke at komme i Selvskaber eller Sligt, men jeg mener kun, det er mig saa uvant, at Julen er helt forbi med de to Helligdage, og at Richard ikke kan blive lidt hjemme hos mig. Men med alt dette Skriveri er Ilden gaaet ud i Kakkellovnen, jeg maa ligesaa godt see at faae det til at brænde igjen, til han kommer hjem; for varmt og godt skal her da være til mit »søde Lam« — er det ikke saadan, Du kalder Din Frantz? Saa nu knitrer det godt igjen i Kakkellovnen.

Ovenover mit Hoved lege vor Værts Børn, de løbe rundt om et Bord ligesom vi i gamle Dage. Lige ud for vore Vinduer gaaer en Mølle med to Vinger, de to andre har den sat til i Stormen.

Du hilses kjærligt af

Din hengivne Søster

Eggertine.

Nykjøbing, d. 10de Februar 1864.

Min kjære Eggertine!

Blangstrup kom rigtignok iforgaars efter mig paa Gaden og hilste fra Eder, men vi længes alligevel efter Brev for at høre om Tumulterne i Hovedstaden.

Den slemme Efterretning gjorde et ganske forfærdeligt Indtryk her i Byen og det paa alle uden Undtagelse, og nogle gik aldeles fra Koncepterne, hvoriblandt Provstinden, der endnu er syg og underlig. Om Haagensen fortælles, at han strax rev Monrad's Portrait ned af Væggen og sendte det iturevet ind til ham. Jeg selv gik strax til Provstens, men her vidste de det allerede og vare aldeles fortabte, og modtog mig med: om jeg havde hørt den *sørgelige* Efterretning. »Jo, jeg har,« svarede jeg, »men mig forekommer den da ei at være saa sørgelig. Sørgelig vilde den først have været, dersom Tydskerne havde forceret Dannevirkestillingen et eller andet Sted, taget os i Ryggen og tilintetgjort hele Armeen, og det har jeg været angst og bange for Nat og Dag i disse Dage, da jeg godt vidste at Stillingen ikke kunde holdes; men nu er jeg virkelig glad ved at vide vore

Armeer i Sikkerhed i Dybbøl og paa Als, blot vi nu ikke have mistet for Mange paa Tilbagetoget«.

Dette opmuntrede dem lidt og strax efter fik jeg Medhold af Rectoren, og han er jo en Autoritet, som der kan stoles paa. Af samme Mening var Heise, der kender alle Localiteter ved Slesvig, og ligeledes Majoren, men med Undtagelse af os 4re vare alle, hvem man traf paa, helt tossede. Vort Parti vokser imidlertid hver Dag.

Din hengivne Fader
N. Egebeck.

Dannebrogsgade 10, Kjøbenhavn
17. April 1864.

Min kjære Søster!

(?: *Oline Lützen, Pederstrup*).

Modtag min hjertelige Lykønskning til Din Fødselsdag.

Her er mageløst yndigt allevegne, her hos Richard og Eggerstine, den dejligste Udsigt til alle Sider, meget mere landligt end hjemme i Nykjøbing. Eggertine har 40 Urtepotter, Blomsterne staae saa dejligt.

Din hengivne
Ingeborg.

Kjøbenhavn, d. 15de August 1864.

Min kjære Søster!

(?: *Oline Lützen, Pederstrup*).

Du skal have uhyre megen Tak for Smørret, der kom mig overordentlig belejligt, jeg havde længe længtes efter det; men Du maa selv lade mig vide, hvor meget der er. . . . .

Jeg har ondt ved at passe mit Hus og Alting paa denne Tid, det plager mig meget med Syltning, foruden at det jo er saa dyrt, saa der er ingen Ende paa det; det mærke I, som boe paa Landet, ikke Noget til. Solbær er næsten ikke til at opveje med Guld. . . . .

Forleden Nat maatte Richard staae paa Vagt ude paa Toldboden, han var borte fra den ene Eftermiddag til den anden, og jeg syntes naturligvis, det var gyseligt, da jeg jo aldeles ikke er vant til at være ene; han blev da ogsaa saa forkjølet af at vandre der om Natten i det rædsomme Vejr.

Richards Broder Daniel har været her i en otte Dages Tid; han og Richard vare igaar i Dyrehaven, de toge derud om Morgenen og kom hjem til Middag; jeg var meget glad ved at være fri for dem under Syltningen, for ellers havde de rimeligvis rendt ud i Kjøkkenet til mig hele Tiden, og der er saamænd ikke Plads til mere end To, især naar der skal laves flere Retter Mad.

Værer nu Allesammen kjærligt hilsede fra os.

Din hengivne Søster

Eggertine.

Kjøbenhavn, d. 5. September 1864.

Min kjære Søster!

(c: Oline Lützen, Pederstrup.)

. . . . . Idag har jeg været inde i Byen og bestilt Vugge og Dyner, det er en dyr Affaire, naar man skal købe hver en Stump fra Nyt af; men den kan vi ej undvære, og det nytter altsaa ikke at tale derom; det var en ung Herre, jeg maatte handle med, jeg var ganske flau over det; jeg bad ham da om, at det først maatte komme herud i Aften i Mørke.

Jeg vil da grumme gjerne have noget Smør med Ovidia; det vil fornøje mig meget at see hende igjen.

Frederikke Brabrand er her i denne Tid, vi see hende hyppig, fordi hendes Syngelærer boer tætved os, henne paa den yndige »gamle Kongevej«; bare det dog maa gaae for hende i Nykjøbing! Det er rigtignok bedre at være gift end saadan at rejse omkring og forsøge sin Lykke; men hun er ved godt Mod.

Jeg har faaet to Par nydelige strikkede Støvler, et Par lyseblaa og et Par lyserøde af en Frøken Brorson, hvis Søster er Enke efter Richards Fætter. Fra Odense fik vi forleden en lille hvid Kjole, der har været Richards.

For nogle Dage siden hørte vi fra min Svoger Julius, der for Tiden er i Schweiz; han havde været oppe paa de højeste Bjerge og sejlet paa Bodensøen og Vierwaldstädtersøen forbi Vilhelm Tells Kapel; nu skulde han snart til Italien og Vinteren vil han tilbringe i Paris, hvilken By egner sig bedst for hans Studeringer; det maa være morsomt at see sig saadan om, og saa gratis!

Kirstine Brandt er nu rejst til Jylland, hun er den eneste af dem her i Kjøbenhavn, hvis Bortrejse vil blive mig et føleligt

Savn; thi hun besøgte mig meget ofte; men hun havde ikke Raad til at være hjemme, og det skal være en rigtig god Plads, hun har faaet. . . . .

Din altid hengivne Søster

Eggertine.

Nykjøbing, d. 10. November 1864.

Kjære Eggertine!

Idag fik vi intet Brev fra Pederstrup, men i Eftermiddags har vi faaet at vide, at ogsaa Julius's Sygdom nu er gaaet over til Hals-syge, og at lille Elisabeth har Strubehoste. Det Brev vi vente imorgen tidlig maa vel altsaa bringe enten Liv eller Død. Stakkels Oline! Det er strænge Dage for hende, og stakkels Frantz! der holdt saa ubeskrivelig af de Børn; maatte han end- da beholde Julius. Jeg skriver imorgen Aften igjen.

Det er en stor Glæde at være Bedstefader, saalænge Børnene komme En smilende og hoppende og springende imøde, men, men — — dette gaaer mig saa nær til Hjerte.

Mange kjærlige Hilsener fra os Alle.

Din hengivne Fader

N. Egebeck.

Pederstrup, d. 13. Nov. 1864, Aften.

Min kjære Eggertine!

Jeg antager, at Du fra Tante Ingeborg har modtaget et Par Ord om, at Julius vilde være gaaet bort som de to andre smaa Væsener, dersom han ikke var bleven opereret, hvilket som et sidste Middel foregik iaftes og lykkedes paa det bedste. Næst Guds Hjælp har Doctor Haderup's Konst frelst hans Liv, idet vi sikkert haabe, at den Saarfeber, han har havt saagodtsom hele Dagen, kun er forbigaaende.

Han trækker sit Vejr saa roligt og godt nu Kl. 6 igjennem det i Luftrøret indstukne Sølvør, at han idetmindste ikke kan kvæles, og han bliver passet paa det omhyggeligste af Ovidia Lützen og Ingeborg, saa at, dersom ikke noget aldeles uforud- set skulde indtræffe, bliver det nok godt.

Böysen (Præsten) assisterede Doctoren med at skjære Hullet,

medens Gartner Vøltz holdt den stakkels Drengs Hoved, og Jette, Ingeborg, Ovidia, Madam Ibsen og Madam Øberg holdt Lysene. Medens dette foregik i den store Stue var Oline og Frantz samt Oncel Erhardt og jeg i den tilstødende lille Stue og Minutterne vare jo saa lange som Timer.

Det gik godt med Oline, der sad tæt op til mig, saalænge indtil der hørtes et Bump derinde fra, saa begyndte hun at ryste og besvime, som dog snart gik over. Det var da Vøltz, der var besvimet og falden om, hvorefter Ovidia maatte indtage hans Plads ved Hovedet. »Lad ham ligge«, sagde Doctoren, »han kommer snart til sig selv«. Strax efter faldt Ingeborg. Doctoren blev hos ham hele Natten. Ovidia er hans høire Haand og er udmærket skikket til at fatte og udføre hans Ordre. Hun gør sit Bedste, men har gaet over Kræfterne, navnlig med Hensyn til at vaage.

Theemaskinen skal staa deroppe og koge Dag og Nat, thi Dampen letter Aandedrættet. Men saa engang i Nat kom Pigen Ild i Maskinen førend Vand og hele Tingesten var ødelagt. Jeg laae hende hos Inspektørens og vaagnede ved, at der bankedes stærkt paa Yderdøren midt om Natten, og det var da Frantz, der kom for at laane Inspektørens Theemaskine.

Kl. 9 Morgen. Doctoren var her nu og fandt Alting fuldkommen godt. Julius fik redt sin Seng, det lille Skind. Ane Cornelius er hentet for at hjælpe Ingeborg og Ovidia at vaage inat. Stine, som Du holdt saa meget af, da Oline var syg, er her.

Imorgen skal de to søde Børn begraves. Frederikke er fuldkommen rask men bliver naturligvis i Bønning af Frygt for Smitte.

Din hengivne Fader
N. Egebeck.

Kjøbenhavn, d. 16de November 1864.

Min kjære Søster!

(?: Oline Lützen).

Hvor er det dog muligt for Eder at bære saa stor en Sorg; jeg er aldeles utrøstelig, og hvad maa det da ikke være for Eder, hans Forældre! Jeg har ondt ved at fatte, at jeg aldrig mere skal see hans lille søde Ansigt, og at han er borte for bestandig, han, det yndigste, elskeligste lille Væsen, der nogen sinde har gaet paa Jorden. Det er forgjæves, at Folk sige til

mig, at jeg maa ikke saadan gaae og sørge, for at ikke vor egen lille Dreng skal blive syg, — de kjendte ham jo ikke, og kunne derfor ikke sætte sig ind i hvormeget vi Allesammen have tabt i ham; hvor maa det dog ikke have været skrækkeligt for Eder, først Angsten, saa Haabet, og saa dog intet andet Udfald, ja Vorherres Veje ere rigtignok uudgrundelige, og der hører en stærk Tro til, for at finde sig i saa store Sorger.

Hvor hver lille Erindring om ham nu er en Skat; jeg gjen-
nemgaar i Tanken det Altsammen og drømmer mig tilbage til gamle Dage, hvor Alt var Glæde hos Eder, og hvor vi morede os over ham hele Dagen igjennem. Og jeg seer ham ifjor i Bryllupsdragten sidde ved Siden af mig, da vi spiste, og da jeg kysede ham til Afsked, og mange mange andre Gange, men altid lige yndig, lige velsignet.

Og de Gamle i Bønned og Ovidia, sig ogsaa dem, at jeg har tænkt paa dem i disse Sorgens Dage. Gud styrke Eder Alle. Jeg kan ikke skrive mere.

Eders hengivne Søster

Eggertine.

Nykjøbing, d. 20. Novb. 1864.

Kjære Lehmann!

(?: *Justitsraad, Toldkasserer Lehmann i Odense.*)

Tak for Dine 2de deeltagende Breve. — Visseligen var det en uhyre stor Sorg, der ramte mine stakkels Børn paa Pederstrup, men endnu hidtil har de Gudskelov med et gudhengivent Sind fundet dem i deres Skjæbne. Oline var rolig og mild, ganske som jeg kunde ønske at see hende. — Til Begravelsen i Fredags var jeg der ikke, men Ingeborg fortalte, at Oline, da de tre smaa Kister bleve førte bort, havde staaet stille grædende i Vinduet og seet derpaa og uden Klage tilvinket sine kjære Smaa sit sidste Farvel, det de besvarede med det sidste Vers af Ps. No. 561, hvilken Psalme blev benyttet i Kirken.

Dr. Bøysen (Præsten), der havde assisteret Lægen ved Operationen, sagde i sin Tale, at saa gammel han var, havde han dog aldrig oplevet saa stor en Sorg.

At være Bedstefader er, som jeg skrev til Eggertine, en stor, stor Glæde, saalænge Børnene komme os hoppende og springende imøde, men at see dem liggende paa Baaren, som jeg

saae de to mindste liggende ved Siden af hinanden, seende ud som to smaa Engle, og samtidig at see Julius, Perlen af dem alle, liggende og drages med Døden, det var næsten ikke til at udholde. Jeg meente dog at være temmelig hærdet iforveien, men desuagtet gik dette mig ganske forfærdeligt nær.

Gud holde nu sin beskjemende Haand over den lille yndige Frederikke.

N. Egebeck.

Pederstrup, den 7de December 1864.

Min kjære Eggertine!

Der er foregaaet Meget, siden jeg sidst skrev til Dig, min kjære Søster!

Vore tre kjære smaa, muntre Børn ere borte! Ja, Du kan tro, at det stundom er haardt, taalmodig at finde sig deri. Jeg synes næsten, at jeg kan bedre end stakkels Frantz, han er nu meget mere forknyt end strax; og det er heller ikke saa underligt, naar man tænker paa, at de to Drengene jo vare hans Øjnes Lyst og hans Hjertes Glæde, hans Tanke baade tidlig og sildig; han kunde jo aldrig komme herind ad Døren, uden hans første Spørgsmaal altid var: »hvor er Drengene?»

Folk her vise os megen Deeltagelse, Frantz er jo meget afholdt af Bønderne, der jo rigtignok vise os deres Medfølelse paa lidt forskjellig Maade; saadan have vi idag faaet den 3die fede, slagtede Gaas sendende. Iaften er der Selskab hos Inspektorens, vi fik da Frantz til at gaa lidt derhen.

Tusinde kjærlige Hilsener sendes Eder fra Frantz, Ovidia og Eders altid hengivne

Oline.

Odense, d. 11te Juni 1867.

Min elskede Richard!

. . . . . Dine Forældre ere endnu i stor Henrykkelse over Børnene; det lyder hele Dagen: »Rasmine! see dog paa hende, er hun dog ikke dejlig!» — »Rasmine! See det Englehoved, det er dog en yndig Unge.» — »Hvor den Dreng dog er vidt fremme, det er rigtignok en prægtig Fyr.« Bedstefader giver selv Gerda Øllebrød og mangen en Gang Middagsmad, medens

hans egen Mad staaer og venter. Og Christian skrider højt af
Glæde, naar han seer Bedstefader komme nede paa Gaden.
Din *Eggertine*.

Nykjøbing, ? Juni 1867.

Min kjære Eggertine!

. . . . . Om Kongebesøget har Du vel læst i Bladene. Det var
første Gang, jeg var i Galla og jeg fortrød ingeniunde, at jeg
ifjor forsynede mig, saa jeg kunde være Besøget bekendt. Min
Frygt for at prostituere mig ved at faae Kaarden mellem Benene
viste sig at være ugrundet.

Din hengivne Fader
N. Egebeck.

Nykjøbing, den 3. April 1869.
Kl. 9 Aften.

Kjære Svigersøn!

Tak for det prægtige Budskab, Du bragte os idag. Gud være
lovat derfor. Han holde sin velsignende Haand over Moder og
Søn*) og over Dig med. I mange Dage have vi ventet paa
Telegram. Nu kom den glædelige Efterretning i Skikkelse af et
Brev, just som Tante og jeg sad her alene, da Ingeborg for en
Time siden gik ud til Claussens. Vi vente hende snart hjem til
Ovrraskelsen. Tante og jeg vil imidlertid fornøie os med at
drikke den lille Verdensborgers Skaal i et Glas Minnipunsch,
som hun er gaaet ud at hente.

Mange Hilsener fra os Alle.

Din hengivne Svigerfader
N. Egebeck.

Nykjøbing, d. 24de Juni 1870.

Min egen kjære Richard!

Det var halvvejs en Ovrraskelse at faa Brev fra Dig allerede
imorges, jeg ventede det først iaften, saa Du kan nok tænke
Dig, at jeg blev uendelig lykkelig derover.

*) Julius. J. L.

Børnene ere alle tre rigtig raske og lyksalige over al Beskrivelse, og Lulle*) er ganske yndig, det lille Skind; for Øjeblikket sover han her ved Siden af mig og seer saa sød ud, at jeg vilde ønske, Du kunde see ham. Vi vare i Formiddags Allesammen en lang Spadseretur over paa Lolland, hvor Børnene frydede sig over en uendelig Masse Kornblomster, Klinter og Valmuer paa en stor Eng. Ingeborg og Christian har bundet Krands og Buketter hele Dagen til at pynte os med.

Mathilde er fornøjet og taalelig til at sørge for, hvad hun skal. Lulle slikker og kysser Dit Portræt i det Uendelige, men det er ikke mulig at faae ham til at sige »Fader«.

Gamle Tante er saa glad over ham. Christian og Gerda tale bestandig om at sende Rejer i et Brev til Dig »for de er saa store«.

Lev vel, kjæreste Richard, og vær hilset af alle Børnene, alle her, og Din længselsfulde lille Kone.

P. S. Lad endelig Johanne vande flittigt paa Kirkegaarden, de hvide Blomster**) komme da nok til at gro.

Nykjøbing, d. 21de Juli 1870.

Min egen kjære Richard!

Det var rigtig kønt af Dig at skrive strax, og jeg blev ogsaa uhyre fornøjet over at høre fra Dig. Vær endelig forsigtig i dette stygge Vejr og gaa med Overfrakke.

Vi er raske, og Børnene rigtig glade. Christian har indhegnet et Stykke Jord med Brænde nede i Gaarden, og deri planter han alle de Blomster, der kastes af heroppe; det morer ham uhyre, han river og vander hele Dagen. Han er meget fornøjet, men ikke videre artig. Gerda har Clausens Smaa piger her idag, de ere alle gaaede ned paa Volden. Hun erklærer, at »det er meget bedre at være i Nykjøbing, for her er ikke det Vrøvl med de Havemænd***); men iaftes stak hun i at tudbrøle, da hun kom til at tænke paa Dig, og ønskede, hun var bleven hjemme hos Fader. Men Lulle er meget længselsfuld efter Haven hjemme og siger flere Gange om Dagen: »Mo'r, ned Have« og trækker mig samtidig hen imod Døren. Han er rigtignok sød, kan Du

*) Julius. J. L.

**) *Cerastium Bibersteini*. J. L.

***) Opsynsmændene i Frederiksberg Have og Søndermarken. J. L.

troe, han morer os Alle med sine Indfald og forskjellige morsomme Ansigter, men han gaaer ikke bedre end i Kjøbenhavn. Jeg troer rigtignok ikke, han har glemt Dig, han seer saa mildt hvergang jeg spørger ham om Fader, og af og til siger han: »Da'er 'toret« (Far Contoitet).

Farvel, min egen søde Mand, og modtag de kjærligste Hilsener fra os Alle, dog først og sidst fra

Din Egg.

Kjøbenhavn, d. 21de April 1872.

Min yndige Frue!

Nu har jeg slutt Dit søde lille Brev, som jeg takker meget for, dets Lidenhed uagtet, — og jeg har faaet min meget søvnige Lulle til at hvile i sin Faders Gyngestol. Nu kommer Turen til Dig.

Igaar Eftermiddags passerede intet af Betydenhed; Lulle var meget fornøjet; baade han og Christian laae en Timestid, inden de faldt isøvn, men Chr. var saa skikkelig at ligge og synge for Lu. Inat kneb det med at faae Fatter vaagen Kl. 3; Lulle var meget ulykkelig, og jeg vaagnede kun ved, at Chr. laae og trøstede ham; men det var da i rette Tid!

Gerda strikker paa en Strømpe til Lulle, og Christian læser. Lulle har været meget sød idag, og savner Dig ikke synderlig; men da jeg fortalte ham, at Du skrev, at Du var bange han glemte Dig, smilede han saa polidsk, som om han vilde sige, at der var ingen Fare for det.

Dig har vi grint ud, fordi Du paa begge Brevene har glemt at skrive »Kjøbenhavn«, men de har dog heldigvis alligevel naaet mig.

Lev nu vel, min søde Kone, og fornøj Dig rigtig godt; lad mig nu see, at Du kjønt bliver lidt længere borte, og vær forsigtig paa Rejsen, naar den gaaer for sig.

Vi hilse alle paa det kjærligste, mest dog

Din hengivne Richard.

Kjøbenhavn, d. 18de Maj 1872.

Aften Kl. 9.

Min kjæreste Richard!

Det var jo heldigt, at Du fik saadan et godt Rejsevejr, i altfald var det godt her til henad Kl. 2, fra hvilken Tid det har øset ned hele Dagen.

Vi var meget heldige, for vi spiste tidlig Frokost og drog saa ud i Søndermarken Allesammen, hvor vi altsaa vare i alt det gode Vejr, og sankede mange yndige Blomster til Trods for al Verdens Havemænd. Var det blevet Tørrevejr i Eftermiddag, vilde vi have været inde paa Volden, men det blev der ikke noget af, hvorfor vi købte os for 6 Skilling Hvedetvebakker og drak The Kl. 7 med alle tre Børn tilbords. I Middags fik vi Sagovælling og Pandekager, og jeg tvivler om at dine fine Retter til Bryllupet have smagt bedre.

Nu har jeg i Sinde at gaae tidlig hjemme fra imorgen for at gaae paa Kirkegaarden inden jeg gaaer i Kirke. Og saa vil jeg gaae paa Udstillingen et Par Timer, dersom nu Alt er vel imorgen.

Lulle vilde hverken i Middags eller iaften sidde paa Din Plads, han blev ved at vente Dig hjem og kunde ikke begribe, at vi uden videre spiste; og da jeg sagde, at Du kom hverken idag eller imorgen, peb han ynkeligt og erklærede, at Du skulde »verdelig« komme og drikke Din Thee. Han har i det Hele været ynkelig en stor Del af Dagen, fordi han slog Hul paa sin ene Finger, og saa troede han, den var meget daarlig og var rent ulykkelig; nu iaften, da jeg klædte ham af, havde han endelig begyndt at forvinde det.

Gerda har ikke hostet nær saa meget iaften; vi havde ogsaa Maltextractbrystsukker med ud i Søndermarken, saa Du seer, at vi flotte os ordentlig i Din Fraværelse.

Jå nu Godnat! min inderlig kjære Mand, og modtag fra os alle de kjærligste Hilsener.

Din Egg.

Kjøbenhavn, d. 3die April 1876.

Kjære Ingeborg!

Hjertelig Tak for Dit Brev og de yndige Ting til Gerdas Fødselsdag, tak ogsaa Bedstefader for hans Present. Hun havde selv skreven idag, dersom hun havde haft bedre Lejlighed, men hendes Examen begynder imorgen og varer i tre eller fire Dage, jeg ved det ikke rigtig, og det er ikke saameget Læsningen, der optager hende, som meget mere alle de Haandarbejder, der skulle skaffes færdige; jeg har været ganske optagen af al den Travlhed med hende herhjemme, og jeg skulde jo stryge det ud, og tunge det ud og rie det paa Papir, og Gud veed hvad,

efterhaanden som det blev færdigt. Og forleden var hun til Af-
dandsningsbal fra 4—8, hvortil jeg ogsaa maatte sørge for Tøj,
og hun morede sig da dejligt. Saa havde jeg ogsaa nogle Smaa-
ting igang til hendes Fødselsdag, der ogsaa skulde skaffes fær-
dige, og samtidig med alt dette har jeg havt ni Frakker og Trøjer
at reparere og sætte nyt Tøj for Haanden. Saa det kan vel ikke
undre Dig, at jeg ikke har faaet takket Eder før. . . . .

Idag vente vi Bedsteforældrene og Julius's med Børn og Barne-
pige samt den lille Paul Hedemann (Julius's Skolekammerat)
her til Middag. Vi skulle have Suppe, Steg og Kræmmerhuse
med Flødeskum; men til Børnene bliver der kogt Sagosuppe,
eftersom ingen af dem uden Christian kan lide Suppe, og saa
syntes jeg det var Synd at give dem det idag paa Fødselsdagen.
Julius fik imorges, inden han gik i Skole, en Rive, en Vand-
kande, et Toug til at springe i, en Cocusnød, og sin Trillebør
gjort istand, samt en Chokoladestang til 8 Øre; og af mig et
Par graa Strømper, jeg havde strikket og som han trængte meget
til; han var meget lykkelig. Nu kan jeg snart vente dem hjem,
thi fra 1. April komme de Kl. 1 fra Skole.

Gerdas Fødselsdag løb meget stille af, da hendes Fæder var
borte; her var kun to Børn om Eftermiddagen til Chokolade.

Børnene har været meget elendige i denne Tid af Frost i Fød-
derne; begge Drengene have store inflammerede Huller, og jeg
har selv megen Frost i Hænderne; det er underligt nu, da Vej-
ret er saa mildt.

Mange Hilsener til Eder Alle fra os her.

Din hengivne Søster

Eggertine.

Pederstrup, d. 19. Juni 1876.

Min kjære Eggertine.

Fra Tante Louise Lützen skal jeg herved hilse Dig, at det
nordre Gjæstekammer staaer Eder aabent naar I nu til Sommer-
ferien kommer herover, enten Md. Kock er hjemme eller ej; og
fra mig selv, at I ere velkomne, saafremt I ville tage tiltakke
med at tilbringe Tiden i Ro og Fred og Tarvelighed; nogen
Festiviteter og Forlystelser kan jeg ikke tilbyde at foranstalte,
men til Gjengæld kan jeg tilbyde Eder at I aldeles ugeneerte
kunne komme, gaae, spadsere, og sidde i Haven og Skoven

ganske som I selv ville, og, saavidt jeg husker, sagde Du at det var det Du helst vilde.

Lehnsgravinden med hele sin Suite har været her paa Slottet nogen Tid, men de rejste igaar til Christianssæde; jeg blev da bedt derover til Middag og maatte naturligviis tage derimod og fortrød det heller ikke; det var rigtig morsomt.

Til Slutning de kjærligste Hilsener fra Bedstemoder og os Alle og haabe vi snart at see Eder herovre.

Din Søster *Oline*.

Nykjøbing paa F., 30te Aug. 1876.

Kjære Eggertine.

Springet er gjort! Springet til en ny Bolig. Bare jeg nu ikke har sprunget feil, men det troer jeg nu ikke. Jeg har nemlig igaar kjøbt Pastor Kochs Sted paa Hjørnet af Nygade og Voldsgaden, hvorom der allerede var lidt Tale dengang I var her. Det kostede da 9000 Kr., som Richard vist erindrer blev for langt. Stedet er opført af Hagen for ca. 10 Aar siden, og den senere Eier, Nedahl, tilkjøbte sig et Stykke Grund, saa at Eiendommen nu paa lidt nær indeholder 1000 Kv. Alen. . . . .

Vi har saaledes til Sommer rigtig god Plads til Jer, da Drengene kunne ligge paa det ypperlige Loft, hvor der hverken er Rotter eller Muus, og to Senge vil godt kunne staae i Gjæstekammeret.

Mange kjærlige Hilsener til Eder alle.

Din Fader *N. Egebeck*,
som nu har faaet Ro paa sig.

Nykjøbing p. F., d. 5te Juli 1877.

Kjære Eggertine.

Min Tak til Dig og Lehmann for Gratulationerne til den store Ære, der saadan er blevet min Ubetydelighed til Deel, hvorover jeg endnu er ganske undseelig. Svigersøn pleier ellers at møde med den første Sprøite, men denne gang havde dog Directoratet to Dages Forspring, thi den 28de havde jeg allerede Brev derom.

I Søndags modtog jeg det Behørige fra Ordens-Kapitlet og har havt travlt med Skriveri i den Anledning. Struckmann har anbefalet mig at anskaffe det lille Ridderkors til Brug istedetfor

det reglementerede store, som man nok sjelden seer Nogen med undtagen ved meget høitidelige Leiligheder.

Med Hensyn til Eders kjære Komme til os Tirsdagen den 17de, da sige vi: vore Tanker mødes! thi den Dag havde vi netop tænkt paa at foreslaae Jer. I to Gamle! skulle ligge i Kaabinettet, som vi kalde Kammeret mellem Gavlen og Dagligstuen, Drengene paa Kvistværelset og Gerda i Tantes og Ingeborgs Sovekammer. Jeg har udlagt et lille Stykke Havejord, hvor Brændestakken senere skal staae, til Børnene at dyrke og beplante efter Behag.

Den modtagne Hædersbevisning glæder mig forøvrig mest, troer jeg nok, for mine kjære Døttres og Svigersønners Skyld, ja jeg er vis derpaa.

Lev nu vel allesammen til vi sees.

Mange kjærlige Hilsener.

Din Fader *N. Egebeck.*

Nykjøbing p. F., d. 16de Novbr. 1878.

Kjære Svigersøn!

Hav Tak for Dit rare Brev. Hvor er det dog fornøieligt at vide Dig og Eggertine saa inderlig glæde over Gjenkomsten af den 7de Novbr. Gud lade om 10 Aar Sølvbryllupsdagen opsrinde ligesaa velsignet for Eder og Eders Børn, som denne sidste Bryllupsdag. Maaske vil Moder og jeg da i Forening kunne kigge ind til Jer deroppe fra og see Eders Glæde. Naar Familielivet er som det bør være, nemlig som Eders Samliv er, da er det jo en Afspejling af Livet Histoppe.

Din hengivne Svigerfader

N. Egebeck.

Nykjøbing p. F., d. 25. Decbr. 1878.

Min kjære Svigersøn!

Modtag min bedste Tak for den kostbare, altfor dyre Julepresent, som Du til min store Overraskelse har været saa god at glæde mig med. Nægte skal jeg ikke, at jeg engang imellem, endog paa mine gamle Dage, kan have været forfængelig nok til at ønske mig en lille Gulduhrkjæde (ikke nogen som denne

Ankerkjæde), men af mig selv at koste den kunde aldrig faldet mig ind. Jeg er endnu idag ganske betagen over, at Du for at glæde mig har sat Dig i saa stor Udgift, men to Betragtninger trøster mig dog noget, og af hvilke den ene er min Glæde over, at Du har Raad dertil, ellers veed jeg Du ikke havde gjort det, og den anden at Kjæden selvfølgelig skal gaa i Arv til Christian, hvilket nu hermed slaaes fast.

Sluttelig mine hjerteligste Lykønskninger til Dig og Egger i Anledning af hendes Fødselsdag imorgen, og de kjærligste Hilsener til Alle.

Din hengivne Svigerfader
N. Egebeck.

Nykjøbing, d. 1. Februar 1879.

Kjære Eggertine!

Vi ere da stadig saa optagne af Frantzolines Flytning til Christianssæde og saa glade ved at faae dem saa næved, at baade Fader og jeg kunne spadsere derhen fra Ryde Station til Sommer, naar vi faae isinde. Der gaar en Sti gennem Skoven lige fra Stationen. Oline har ogsaa sendt os en Tegning af Lejligheden, saavidt hun kunde huske den, og det er rigtignok anderledes storartet og bekvemt, end de ere vante til fra Pederstrup; og saa 4 Gjæsteværelser, foruden Frederikkens, saa de kunne da huse os ogsaa naar I kommer med. Fader er saa opfyldt deraf og tænker ikke paa Andet i disse Dage . . . .

Din hengivne Søster
Ingeborg.

Nykjøbing p. F., d. 12. Maj 1880.

Kjære Lehmann!

Altid takkende Gud for at han gav mig Dig til Svigersøn, beder jeg ham, at Dit imorgen begyndende nye Aar maa blive rigt paa Glæder og fattigt paa Sorger for Dig og Dit Huus.

Din hengivne Svigerfader
N. Egebeck.

Nykjøbing paa F., d. 18de Septbr. 1880.

Min kjære Eggertine!

Under Eet modtage Du og min kjære Svigersøn min Tak for Eders Breve og Lykønskninger i Anledning af de 60 Aar*). Jeg har Grund til at være taknemlig mod Forsynet for det Held, der har fulgt mig, og jeg er det jo ogsaa, kun at jeg maatte være det paa den rette Maade, thi jeg har meget, overmaade meget at takke for.

Ingeborg beredte mig, som hun vist allerede har fortalt, den Dag forskjellige Overraskelser, hvorom jeg ikke anede det Al- lermindste, saaledes med Christianssædernes Komme, som jeg først fik at vide om Morgen. — Sophie Wellejus fornøiede jeg med at fortælle, om hvad der foregik i hendes Faders Huus den 15de Septb. 1820, thi Alting stod for mig som om det havde været ganske nylig. Vi fik Øllebrød til Middag, og Jordemoderen, der havde taget mod Wilhelm, sad i Sofaen. Det var i Kon- trollørboligen, ligeoverfor Huset, hvor vi kom til at bo. Sophie var dengang 2 Aar. — Ja, det gik jo Altsammen heel fornøi- ligt i Onsdags, men beklage maatte vi jo, at Du og Rich. ikke ogsaa vare her.

Af de 2 Maaneders slemme Hoste blev jeg saa stærkt med- tagen, at min daglige Tanke var at jeg nok maatte belave mig paa at søge Afsked i den nærmeste Fremtid, men efter at jeg atter er bleven saa rask som nogensinde, ønsker jeg ogsaa at vedblive, til jeg næste Aar har naaet det første Alderstillæg (1000 Kr.) og de $\frac{2}{3}$ i Pension efter 30 Aars kongelig Ansæt- telse, hvilket vilde mere mig; og forøvrigt er jeg bange for, at jeg skal kjede mig selv og tillige dem i Hjemmet, naar jeg ikke længere har min vante daglige Gjerning at passe, hvorfor jeg maa see at holde ud indtil Vorherre siger Stop. Struckmann sy- nes saa godt om mig, at han har tilsagt mig 5 Aar endnu som Toldforvalter, men den gaar nok ikke.

Din hengivne Fader
N. Egebeck.

Nykjøbing p. F. d. 13. Febr. 1882.

Kjære Svigersøn!

Tak for Dit Brev. Den vanskelige Opgave har Du løst til min fuldkomne Tilfredshed, idet Du netop har besvaret mit

*) Ansættelse i Toldvæsenet siden det 14de Aar. J. L.

Spørgsmaal aldeles som jeg havde tænkt mig, at Dit Svar vilde blive. Jeg har derfor skrevet til Neuhaus og for anden Gang afslaaet Etatsraadtitlen, men selvfølgelig takkende ham for hans gode Villie og erklærende mig tilfreds med, hvad jeg for resten ved hans godhedsfulde Omsorg maatte opnaa at blive benaadet med, selv om det ikke blev Sølvkorset, men kun en AnerkjendelsesSkrivelse. Og dermed er nu den Potte ude, efter at have optaget mine Tanker baade Dag og Nat.

Forudsættende at jeg havde erholdt Tittelen, vilde jeg med Dit og Lützens Minde strax taget de 1000 Kr. ud af Landmands banken og sendt dem til Wemmetofte, men da disse nu spares, har jeg betænkt at lade Ingeborg tilflyde Renterne af dem, saa længe jeg lever, til Indsætning i Sparekassen. Jeg mener, at »een Fugl i Haanden er mere værd end ti som paa Taget gaar«. Paa Klosteret her kan hun slet ingen Regning gjøre, da de allerfleste som søger det har Mangel af ethvert ExistensMiddel, men hvad da heldigviis ikke kan siges om hende.

Gudskelov, at det gaaer saa godt fremad med Christian*), at han vel har naaet til at kunne være oppe hele Dagen og snart kan begynde at komme lidt ud. Og med Gerda er det jo heelt godt.

Ja, vore Tanker har jo stadigt været hos Jer i den lange, saa strenge Tid. Den har naturligviis maattet tage paa Eggertines Kræfter, men hun har jo da Gudskelov holdt sig paa Benene.

Til Slutning mange kjærlige Hilsener fra os begge, ogsaa til de Gamle.

Din hengivne Svigerfader

N. Egebeck.

Nykjøbing F. d. 12. Mai 1882.

Kjære Svigersøn!

Modtag hermed mine bedste Ønsker for Dig i Anledning af Din Fødselsdag imorgen. Gud lade Sundhed, Lykke og Tilfredshed følge Dig Aaret igjennem.

Tak for Ingeborg, der var og vedbliver at være heel fornøiet med sin Reise. Hun synes endnu ikke at være færdig med at fortælle om hvad hun oplevede, men mindes snart Et og snart et Andet af hvad hun saa og hørte, mig til megen »Tidkort«

*) Der var syg af en alvorlig Lungebetændelse. J. L.

naar vi sidde her alene. Men forresten er Tiden hidtil gaet godt for mig i de 4 Uger siden jeg forlod Kontoi-ret, takket være mine gode Been, der ikke synderlig trættes ved mine daglige Spadseretoure i den deilige Natur i Skov og Mark.

Efter at Du nu i 3 lange Aar ikke har besøgt os, haaber jeg Du lægger an paa med Egger at gjæste os i Sommer. Gerda og hendes Veninde vente vi jo Pintse-Aften d. 27de, Julius til Mar-kedet og Christian efter den overstaaede Studenter-Examen, til hvilken Tid Charles med Længsel imødeseer hans Komme; Baa-den skal være parat og Dampskibet gaaer fremdeles hver Søndag til Hamborgskoven.

Jeg nærer ikke mindste Tvivl om, at jeg netop i rette Tid trak mig tilbage fra de mig saa anstrængende Forretninger, og er stedse glad ved at jeg besluttede mig dertil.

Sluttelig mange kjærlige Hilsener

Din hengivne Svigerfader

N. Egebeck.

Nykjøbing F. d. 25de Mai 1886.

Kjære Svigersøn!

Hjærtelig Tak for det fornøielige Brev, som vi idag modtog fra Dig og som glæder os overmaade meget. Jeg vil nu ønske og haabe, at Dit hidtil havde Held paa Din Livsvandring vil flytte med Dig ind i den ny Bolig paa Sct. Knuds Vej, der jo efter den udførlige Beskrivelse Du har givet af den synes at indbefatte alle de Bequemmeligheder, som man kan ønske sig, foruden at Villaen jo ligger paa et smukt Strøg, som Ingeborg veed, og har en lille Have, som vi kan vide I Alle ville komme til at sætte Pris paa. Gid Du vedblivende maa være lige saa veltilfreds med Dit Huuskjøb, som jeg nu i ni Aar har været med mit, hvilket jeg ikke et eneste Øjeblik har fortrudt. Saa er det jo ogsaa saa rart at I kunne faa Christian hjem til Jer igjen.

Tak for Indbydelsen hvortil vi meget glæder os, men selvføl-gelig sige vi: om Gud vil!

Vi har nok tænkt os, at Du i dette Aar, da Eiendomspriserne ere faldne saa meget har speculeret i at kjøbe, naar en passende Leilighed frembød sig. Nu var Nancy her. Hun kjendte godt den yndige Beliggenhed af Villa No. 7. — Resten af Papiret er

til Ingeborg. Endnu engang modtage Du min hjærteligste Lyk-
ønskning forenet med mange kjærlige Hilsener.

Din hengivne Svigerfader

N. Egebeck.

Nykjøbing, d. 8. September 1886.

Kjære Richartine.

Saa ere vi da hjemme i vor gamle Ro igjen, enige om, at det har været en overordentlig vellykket og fornøjelig Rejse, tilfredse med at Fader er kommen rask hjem, glade ved at see det øse ned fra Morgenstunden og fremdeles, medens det gode Vejr holdt ud med os til det Sidste. Baade I to Gamle og Ungdommen skulle have hjertelig Tak for Alt, hvad I have glædet os med, for al Eders Omhu for vor gode gamle Fader, der nu kan sidde og fornøie sig over, hvor yndigt I boe, og tænke paa Alt, hvad vi saae og hørte paa de mange Udflugter. Især foresvæver Sundet ved Skodsborg med de mange Sejlere os bestandig. Rejsen gik meget godt, jeg slap vel hjem med Fader. Her paa Stationen kom Toldforvalteren med Overtoldinspektøren, der skulde rejse, og der var stor Hilsen paa alle Kanter; Plesners og Bolette stode og ventede paa os, og Sophie mødte hjemme, og Elisabeth Clasen kom med en stor Kurv Abrikoser, som jeg nok gad seet Gerda med. Missen var henrykt for os, gned sig og trillede sig i det uendelige. Blomsterne i Haven staae godt. Paa en Indkjøbstur om Eftermiddagen blev jeg raabt an af Larsens ved Vinduet, og Greisens mødte jeg paa Gaden og talte med, ligesaa med Pastor Haar. Fru Schönheyder gik jeg op til med Beretning om hendes Moder. Blangstrups raabte efter mig, det er næsten som vi havde været Verden rundt. Nu maa jeg da ogsaa skrive til Oline og fortælle. Nancy skal være helt daarlig, der maa jeg hen idag. Huskede Gerda Frk. Wolsgaard? Hun var herude igaar efter Avisen. Fra Bolette skal jeg takke saa meget, hun er henrykt over Rejsen. Hils meget hos Bedstefader Lehmanns, jeg er bange han blev heelt ødelagt af den Morgentur til Toget igaar. Endnu engang mange kjærlige Hilsener og Taksigelser til Eder Alle fra Bedstefader og

Din Søster *Ingeborg.*

Min egenhændige hjærteligste Tak til Alle I kjære, Ældre og Unge.

Eders *N. Egebeck.*

Nykjøbing F., d. 21. Septbr. 1886.

Kjære Eggertine!

Jeg maa endnu engang bringe Dig og min kjære Svigersøn, saavel som de kjære Unge min bedste Tak for al Eders Kjærlighed i de rare Dage, vi tilbragte hos Eder og som vi stedse med stor Glæde tit og ofte ville mindes.

Min Tanke dvæler jævnlig ved den ypperlige Tour til Skodsborg og navnlig ved den delilige Udsigt derfra, hvilken staaer som Glandspunktet i Alt hvad vi saae.

Naar Inga seer mig at lave til at gaae ud, spørger hun mig om hvor jeg vil hen og minder mig om ikke at gaa for langt, — Aa, siger jeg saa, jeg gaaer bare her udenfor hen ad Sct. Knuds Vei og maaske lidt hen ad gl. Kongevei!

Da jeg seer udmærket godt og ikke hører daarligt, kan jeg da langt bedre klare mig end Din Svigerfader kan det; han burde da ikke gaa ud uden Helene, hun maa jo være angst og bange indtil hun seer sin Fader vel hjemme igjen. Men, han stritter imod saa længe han kan og det samme gjør jo jeg, man vil saa nødig opgive sig selv førend Tiden absolut fordrer det.

I Torsdags Kl. 1 tog vi til Maribo for at see til Sophie Lørenz, men da Drewes' nu bo saa nær ved Banegaarden gik vi først til dem, og var saa heldige, her aldeles uventet at træffe sammen med Oline, der kom med Toget for at hente Frederikke. Da den kjære Mine var usædvanlig rask og kvik, var det ret en Fornøjelse at see hende.

Sluttelig min hjerteligste Hilsen og bedste Tak til Alle. Hils Din Svigerfader og Helene.

Din Fader N. E.

Nykjøbing F., d. 25de December 1886.

Min kjære Eggertine!

Modtag paa Din 48de Fødselsdag mine hjerteligste Ønsker for Dig, til at Du maa gaae et lykkeligt Aar imøde, rigt paa Glæde, fattigt paa Sorg. Hvor dukker der paa saadanne Mærkedage mangfoldige Minder op fra de svundne Aar. Af glædelige Minder dvæler jeg ofte ved, at Du som Barn hellere vilde blive i Dit simple Hjem i Bandholm end være i det storartede Liv paa Vaarskov, hvormeget der end gjordes deroppefra for at lokke Dig. Og ikke har jeg glemt Visen, som vi dengang gik

og sang paa, men som jeg omlavede, saa den blev til: »Gjerne vil jeg drage op til Vaarskov hen, naar jeg kommer bare til Moer hjem igjen.«

Inga har ikke villet tilstede mig at gaee i Kirke idag, da det er saa glat paa Gaden.

Mange Tak for den prægtige Dyresteg, som vi havde til Middag og Aften igaar.

Endnu engang: et lykkeligt nyt Aar for Dig selv og for alle Dine Kjære, og en glædelig Julefest helt igjennem lige til Knuds Dag.

Sluttelig mange kjærlige Hilsener til Dig og hele Familien. Tak for Dit kjære Besøg, det glædede os at høre at Du var kommen saa godt hjem. Gud være med Dig!

Din Fader
N. Egebeck.

Nykjøbing F. d. 23de Decbr. 1887.

Min kjære Eggertinel

Først modtage Du mit bedste Ønske til, at en rigtig glad Juleaften maa blive Eder Alle til Deel, hvornæst jeg haaber og ønsker at din Fødselsdag maa oprinde og slutte med Glæde for Dig selv og alle Dine Kjære. Saa beder jeg derhos Vorherre om altid at være med Dig og hos Dig i det nye Leveaar, som da begynder og som skal medføre saameget af stor Betydning for Eder Alle; Gud give Lykke dertil.

Min kjære Svigersøn takkes for Bojanen, som Jordan bragte mig idag. Jeg haaber Richard er sluppen godt og vel over hans anstrængende Terminsforretninger. Med imorgen er det da overstaaet, og saa maa og kan han da lade Hvile falde paa sig.

Ingeborg er nu kommen ret godt paa Benene igjen, saa hun kan komme lidt ud til Bedste for Hovedet, der ikke har havt godt af at hun har maattet holde sig saa meget inde.

Sluttelig mange kjærlige Hilsener til Dig selv og alle Dine.

Din Fader
N. Egebeck.

Nykjøbing F. d. 17de Marts 1888.

Kjære Svigersøn!

Saa har da Vorherre taget Din kjære Fader, min trofaste Ven, til sig og omsider udløst ham fra de to saa tunge Kors der tryk-

kede ham i de mange Aar. Lige siden Modtagelsen af Egger's Meddelelse om det ham senest paakomne Sygdoms Anfald, og i Særdeleshed efter Ankomsten af Dit Brev, hvorved Du meddelte mig hans Død, har han næsten intet Øjeblik været ude af mine taknemmelige Tanker. Jeg havde jo saa overmaade Meget at takke ham for, at det vilde blive en lang Liste om jeg vilde opregne det Altsammen, thi lige fra den Gang jeg i 1845 som en forskræmt Fugl kom hertil og fandt Ly under hans Vinger, gjorde han alt hvad der stod i hans Magt for at hjælpe mig frem, og disse hans Bestræbelser lykkedes saa vel at jeg nu i mit Livs Aften kan takke ham for den rundelige Pension jeg nyder og som gør mig uafhængig.

Saa vil jeg da med Dig haabe og være forvisset om, at Vor herre vil være den kjære Hedengangne god for Jesu Skyld og skjænke ham en salig Opstandelse.

Den langvarige og temmelig trange Vinter har vi to her dog hidtil overstaet ret godt, takket være Ingeborg, der hygger om mig paa alle mulige Maader lige indtil at staa op om Natten og lægge i Kakkellovnen. Saa hjælper hun mig ogsaa baade med at klæde mig af og paa. Jeg mærker jo godt, at det gaar ned ad Bakke med mig, hvorfor jeg ogsaa stadig bereder mig paa at vandre herfra, men overladende Tid og Stund til Herren.

Hvor gjerne ønskede jeg at kunne følge min kjæreste Ven til hans sidste Hvilested, men det forbyder sig jo af sig selv. Vil Du sige ham et sidste Farvel fra mig, med Tak for alt hvad han har været for mig og alle Mine.

Sluttelig kjærligste Hilsener til Alle.

Din hengivne Svigerfader
N. Egebeck.

Nykjøbing, d. 9de Juli 88.

Min kjære Eggertine!

Ja vi tænkte paa Eder fra Morgen til Aften den store Feste dag, Gerdas Bryllupsdag, og takke for Dit kjære Brev, vi nu modtog ved Middagstid med Festarrangementet, som vi saa kunde følge. Og vi saae Eder i Tankerne disse Dage, hvor I to — jeg tør ikke sige Gamle — savne de Unge om Eder og føle Tomheden, nu det hele er endt, efter al Travlheden forud. I maa jo være glade for Julius, nu de Andre ere borte. I to skulde

rigtig følges ad herover nogle Dage, nu begynde vore Roser da, og vore gamle Jordbær møde med saamange iaar. . . . .

Din Søster *Ingeborg.*

Nykjøbing, d. 10. November 88.

Min kjære Eggertine!

Tusind Tak begge I kjære for det fornøjelige Besøg hos Eder, for den dejlige Sølvbryllupsfest, jeg var med til, som vi længe kan glæde os ved at tænke paa og tale om. Jeg kom godt hjem, Dorthea tog imod mig ved Jernbanen og jeg traf vor kjære Fader i god Behold og blev taget imod med aabne Arme og med stor Glæde, skjøndt baade Plesners og Bolette havde gjort deres Bedste for ham. Du maa takke hele Ungdommen fordi de ledsagede mig til Banen og muntrede mig saa godt til Afsked. . . . .

Din Søster

Ingeborg.

Mellem Ingeborg Lützens efterladte Papirer fandt jeg i April 1927 nedenstaaende afskrevet af min Tante Ingeborg Egebeck. Hendes gamle Fader havde i sine sidste Aar ofte Møje med at tale, og han udtrykte sig da af og til skriftlig paa en Tavle, han havde liggende hos sig. Dette blev skrevet paa Tavlen den 19. October 1889 til Datteren Ingeborg.

J. L.

»Du spurgte om, hvad jeg tænkte paa, naar jeg sidder her henne og læser. Jeg beder til Gud Dag og Nat om Held og Lykke for mine kjære Børn, som ogsaa for deres, men særlig om hans Velsignelse for Dig, der har det saa trangt med mig. Der næst søger jeg efter Alt, hvad der kan trøste og styrke mig i min egen Trængsel, tænkende paa Pauli Ord: Værer glade i Haabet, taalmodige i Trængsel, varagtige i Bønnen«.

Nykjøbing, d. 6. Novbr. 89.

Mine kjære Børn, Richard og Egger!

Bedstefader kan ikke takke den gode Gud nok for de 26 lykkelige Aar han har skjænket Eder, idet jeg inderlig beder ham om, at han endnu vil forunde Eder mange saadanne gode Aar

at leve sammen, seende glade Børn henleve deres Liv i Gud, helst i Eders Nærhed.

Ja, Gud velsigne Eder med sine bedste Velsignelser til sildigste Alder.

Du, kjære Egger, takkes for Dit Brev.

Mange kjærlige Hilsener til Ældre og Unge fra Bedstefader.
N. Egebeck.

Christianssæde, 3die Juledag 1889.

Min kjære Eggertine!

Jeg beder Dig herved modtage den hjerteligste Lykønskning i Anledning af Din Fødselsdag igaar, samt de bedste Ønsker for Eder Alle i det nye Aar, som snart begynder.

For os Gamle er det jo bedrøveligt nok*), skjøndt det er Juul og Alle skulde være glade. Vi savne og sørge, paa saadan en Tid føler man det dobbelt, og det er jo kun Tanken om, at *hun* har vundet derved, der nogenlunde kan holde En oppe. Vi have jo ogsaa saa meget andet i Hovedet i denne Tid, vi vide at det er den sidste Juul, vi tilbringe her, og hvor vi saa skulle hen vide vi endnu ikke. Frantz naaede ikke at komme omkring til Slægt og Venner paa sin Rejse, men Du kan tro, jeg var glad, da han overraskede os Søndag Morgen istedetfor jeg først havde ventet ham om Eftermiddagen — jeg var forfærdelig ængstelig for ham, saa Glæden blev stor da han kom.

Du vilde rigtig fornøje Dig, hvis Du saa alle mine smaa Fugle herudenfor Vinduet gnave Been og Fedtklumper, her er vist fem sex forskellige Slags; Rødkjælken sidder saa beskedent henne i Busken og tør ikke komme, Bogfinkerne holde

*) Den ældste af de to Døtre, Frederikke, var død om Sommeren i Nykjøbing hos Bedstefader. J. L.

Frederikke Lützen (Frantz Møller Lützens Moder) efter Maleri 1887 af Sønnedatteren Frederikke Lützen.

dem ogsaa tilbage, men Kramsfuglene løbe omkring og hakke i de nedfaldne raadne Æbler; her er en ordentlig Forsamling hver Dag, og det er heldigvis kun sjældent at Rotterne komme om ved denne Side af Huset om Vinteren. Vi vente Drewes's en af Dagene, det er saadan en Opmuntring for os Alle. Bedstemoder har det som hun plejer, hun er næsten ikke til at raabe op og vil dog helst vide Alting; hun er frygtelig bedrøvet over at skulle flytte.

Kærlig Hilsen fra os alle og et godt glædeligt Nytaar!

Din Søster *Oline*.

Trollhättan, 25. Juni 1891.

Kjære Ingeborg!

Tak for Brevet. Vi havde ordentlig travlt, inden vi kom afsted, da vor Gjæst, Barfoed fra Aalborg, rejste et Par Dage før, og Julius jo skulde have alle sine Sager færdige til at afhentes med Vogn Tirsdag Morgen til Hjortekjær til Landmaalingsovelser, medens han selv skulde rejse derud om Eftermiddagen. Saa vi var tidlig paafærde for at faa hans Sengklæder indsyede, og for at smøre Mad til at have med paa vor Rejse, og kort sagt: alt muligt. Og regne gjorde det. Hvordan det senere er gaaet ham vide vi ikke, for vi rejste 9°/₄ om Formiddagen. . . . .

Din *Eggertine*.

Sct. Knudsvej 7, 6. Aug. 1898.

Min kjære Ingeborg!

Tak for Dit rare Brev! Det glædede mig ret, at Du og de gamle Venner havde havt den Kjøreetur til den gamle gode Hamburgerskov og paa gammeldags Maade.

Vi holdt i Søndags Louise Bentleys 80-aarige Fødselsdag med de Faa af Slægten, der vare i Byen, og de Faa af hendes Bekjendte, der endnu levede; hun var rigtig glad over at vi gjorde Stads af hende. Bordet var overalt pyntet med Roser fra en Gartner og Skaalen blev drukken i Champagne. Efter Bordet gik de og morede sig i Haven, og Julius spillede paa Orgel for dem og viste dem sine spanske Billeder. Helene munter sig, hun er rejst til Lyngby hos Julie Hillerup, som til October flytter her til Sct. Knudsvej. Det er helt mærkeligt, som Helene lever op; hun klæder sig finere og vil nok være med til alt muligt. Jeg kan saa tydeligt mærke paa hende at hun er helt livs-

glad, fordi hun er en anseet Person i sin Menighedskreds, og har vigtige Ting at varetage der.

Doktoren har forbudt mig at smage Sukker i Mad, The og Kaffe og aldrig Chokolade, Syltetøj og saadant, da han frygter jeg har Anlæg for Sukkersyge. . . . .

Din Søster *Eggertine*,

Sct. Knudsvej, den 11. Decbr. 1898.

Min kjære Ingeborg!

Ja, jeg vilde gjerne skrive til Dig idag i Anledning af vor Faders Fødselsdag imorgen, — og saa kom netop nu Dit Brev. Tak for det! Ja, det var mange Gange i de gamle Dage, at jeg drog over til Eder til den Dag, hvor der altid var Gjæster og Mad fra den aarle Morgen og til Sengetid, og hvor gamle kjære Tante Ingeborg syntes, at alt, hvad godt var, skulde paa Bordet den Dag. Hvor Sofie Wellejus dandsede Tyrolervals med det gode grimme Ansigt straalende af Livsglæde, saa vi Andre maatte holde os paa Maven af Latter! Det ligger altsammen saa fjernt; hvor Tiderne dog er forandrede siden den Gang!

Paul Sørensen*) er hver Dag til Examen og faar alle sine Maaltider paa en helt anden Tid end vi. Han maa da vartes op fra Morgen til Aften, og vi har den Tilfredsstillelse, at det gaaer ham godt hver Dag; fra først i November har vi havt ham hjemme hele Dagen til Examenslæsning. . . . .

Din *Eggertine*.

Sct. Knudsvej 7, 30te Decb. 1898.

Min kjære Ingeborg!

Forinden Aaret slutter, sende vi Dig vore bedste Ønsker for det nye med Tak for al Kjærlighed i det gamle!

Vi tilbragte da alle Juleaften hos Müllers, hvor Christian og Julius blev noget længere end vi Gamle. 2den Juledag var her Besøg hele Dagen, og til Middag var vi 30 oppe og nede i Køkkenet. Her sejlede af Blomster og Foræringer til mig den 60-aarige. Richard gav mig en stor Buket Roser og en bekvem lille Lænestol ved mit Sybordsvindue. Og alle kappedes om at

*) Nu Direktør for Københavns Vandforsyningsvæsen; han boede hos os som Faders og Moders Gæst i hele sin Studietid ved Polyteknisk Lærestanstalt, og deraf fik de begge megen Glæde. *J. L.*

hædre mig, fordi jeg havde naaet den høje Alder! Doktor Julius holdt en meget smuk Tale, og jeg var nærved at blive undselig som en ung Pige over al den Anstalt. Alle de unge Piger vare i Hvidt, det saae nydeligt ud. Men midt i det Hele maatte Christian afsted til Toget for at komme hjem til Næstved.

Dagen efter laa Anna i Sengen og jeg begyndte mit nye Aar med at sjove fra Morgen til Aften sammen med Johanne; vi maatte jo rydde alt tilside efter Gjæsterne og desuden lægge Tøj sammen til Rulle; men jeg er taknemmelig for at kunne tage fat selv, naar det kniber. Og saa har vi strøget og jeg har faaet Tøjet dampet af og gjemt hen, og idag har Børnene fra Østergade været her med Pige fra i Formiddags, og Axel drog sejrstolt af ved Tanken om at kunne komme igjen om et Par Dage. Jeg venter Helene idag for at blive Nytaar over. . . . .

Din *Eggertine*.

Sct. Knudsvej 7, 31. December 1899.

Min kjære Oline!

Om det er Aarhundredet eller kun Aaret, der lukker sig over os, det er mig ligemeget; men forinden det sker, vil jeg takke Dig for al Kjærlighed i det svundne og ønske Eder et taaleligt godt Nytaar!

Til Müllers kjørte vi Juleaften i Drosche, og de vidste jo ikke, hvor gode de skulde være ved os; de havde alle været i Kirke, og Axel for første Gang. Han spurgte, om Præsten boede der højt oppe over »den store Spilledaase«.

Müllers var her hele Dagen min Fødselsdag, de kom længe før Frokost og blev til Sengetid, men jeg var saa trist over at see paa Richard, han saae ud som kunde han pustes ud. Det var kun med Møje, at jeg tog imod de venlige Menneskers gode Ønsker, der kom for at hilse paa mig; jeg kunde næsten ikke lade være at græde ved Tanken om, at jeg vel næste Gang ingen Mand havde mere. Julius er ogsaa meget nedtrykt over at see os, og jeg vilde ønske, han ikke var kommen hjem fra England, for det har hele Tiden været mig en Trøst, at han ikke saae paa al den Tristhed. Helene har boet her, men er nu rejst hjem; hun er himmelglad over alle sine Juletræer og Fattige. . . . .

Din Søster

Eggertine.

Sct. Knudsvej, d. 1. Febr. 1901.

Min kjære Ingeborg!

. . . . . Ligesom Du er ogsaa jeg ganske ene hele Dagen, men til paa Søndag har jeg inviteret Karen Fog og Ette her hos mig til The; den øvrige Del af Dagen skal jeg være alene, og Aftenanretningen til dem maa jeg selv besørge, da Anna maa ind og hjælpe til hos Gerda ved Selskab. Det er den eneste Maade, jeg kan indrette mig paa, for jeg vil ikke ud til andre, fordi jeg ikke tør lukke mig ind i det store tomme Hus om Aftenen, naar der er mørkt overalt og ikke et Menneske; det har jeg jo aldrig været vant til, og jeg kan ikke taale den Angst. Axel sagde forleden til Gerda: »Tror Du ikke, at vi kunde faa Bedstemoder ind til os, naar Du lavede en rigtig god Æblekage? Jeg vil saa gjerne have hende herind!«

Fra Julius har jeg havt Brev idag, han skriver ofte og rigtig kjærligt; men han, som boer helt nede i Schweiz, kan slet ikke fatte, at hans gode trofaste Støtte er borte! Ja, han var vor Støtte, selv da han blev et Vrag, og det er ligefrem forfærdeligt at tænke paa, at han er borte.

Jeg er beskæftiget hver Dag med at efterse og brænde gamle Breve, store Bunker som er skrevne til Richards Fader fra alle mulige Mennesker. Og der er Henrykkelsesudbrud fra Forskjellige over Helenes Fødsel, at de nu endelig havde faaet en Datter; men først og sidst ønskes han til Lykke med de to brave Sønner, som efterhaanden vokser til, og nu begge ligge i deres Grave. Ja, snart ere jo ogsaa vi Andre døde og snart er det den nu opvoksende Generation som er ældgamle som vi nu. Jeg har bestemt mig til at gaa til Alters i Mathæuskirken paa Fredag, Fjerdingaarsdagen for Richards Begravelse. Siden da har jeg ikke været i den Kirke og nu vil jeg helst komme igjen første Gang som Altergjæst. . . . .

Din Eggertine.

Rødby, d. 1ste November 1901.

Min kjære Eggertine!

Hjertens Tak skal Du have for Dit kjære Brev og fordi Du saa kjærlig tænkte paa vor lille gode Frederikkes Fødselsdag. Jeg mindes saa tidt den besværlige Tid, Du tilbragte hos os, da hun kom til Verden, og hvor trofast og opofrende Du plejede mig; jeg tænker med Taknemmelighed derpaa, kan Du tro. . . . .

Jeg har været ude i Haven og set til vore Vinterasters; jeg vil sende Dig nogle, de er jo ikke fine, men dog rigtig smukke. Jeg skal ogsaa have nogle til Kirkegaarden; Du veed jo, vi have saamange Mindedage i al denne Tid; men Gudskelov at de gik bort, fri for al Sorg og Møje, som jo denne Verden er saa fuld af. Nu har vi mistet vor kjære gamle Vadskerkone, Sophie, som var saa flink til at passe Frantz; vi savne hende saameget. . . . .

Din Søster *Oline*.

Rødby, d. 13. April 1902.

Min kjære Eggertine!

. . . . . Du kan tro, mine yndige Crocus ere blevne mishandlede ude i Haven i den farlige Storm og Kulde, der nu har huseret i flere Dage. Violerne er ogsaa begyndt at springe ud og dufte saa yndigt. Jeg vil da haabe vi kunne faae Haven nogenlunde istand til Du kommer. Glycinen herudenfor Døren plejer at hænge fuld af store blaa Klaser i Pintsen, men iaar kommer denne jo tidligere. Vi have igaar faaet sendt vore Sager efter Søster Ingeborg tilsendt fra Nykjøbing; det er saa veemodigt at see og faae de Ting paa den Maade. Ingeborg har jo faaet gamle Tantes*) Sybord foruden forskjellige andre Sager. . . . .

Din Søster

Oline.

Rødby, d. 5te December 1904.

Min kjære Eggertine!

. . . . . Jeg havde Lyst til at Julius's Smaapiger Rune og Aase skulde have en Dukke hver til Juul, saa nu har jeg faaet anskaffet mig Kroppene og skal see at faae syet nogle Klæder — det morer mig at sidde med saadant noget Pilleri. Gerdas Poul kan jo ikke bruge en Dukke, men Ingeborg har lovet mig at finde paa noget til ham. Af Legetøj, som er ganske simpelt og dog morer de fleste Børn er et firkantet Brædt af en stor Cigarkasse, hvori der er boret smaa Huller overalt; deri stikkes saa smaa Kviste og Blomster, og har man da forskjellige smaa Trædyr at putte ind imellem Buskene og Træerne, saa kan Børn lege længe med det. Jeg kunde maaske faae lavet saadan et til Poul og sende Dig

*) Ingeborg Lassen. J. L.

Smaakviste dertil. Ja, jeg er saa glad og taknemlig, naar jeg kan udrette noget med mine Hænder.

Hils nu alle Dine Kjære og vær selv saa kjærligt hilset fra Ingeborg og

Din hengivne Søster *Oline*.

Rødby, d. 30te Sept. 1910.

Kjære Eggertine!

Hjertelig Tak for Dit kjære Brev, som jeg blev meget glad over, skjøndt det jo var noget veemodigt. Her gaaer det ved det Gamle, vi have jo hver især mange Skrøbeligheder, men vi ere da paa Benene, skjøndt mine næsten ikke kan bære mig.

Jeg kommer nu kun sjælden i Haven, men sidder af og til lidt i Gaarden, og saa kommer min gode Ven, Trofast, og lægger sig gjerne ved Siden af mig; men Spurvene, som altid faaer Mad her, tør saa ikke rigtig komme. . . . .

Bladene falde og Skoven gulner, vi gaae en trist Tid imøde og her er saa bælmørkt udenfor paa Vejen, da vi ingen Lygter have. Jeg kan snart ikke skrive mere og vil nu blot sende Dig og Dine Kjære de kjærligste Hilsener fra Ingeborg og

Din hengivne Søster *Oline*.

(Sidste Brev fra Oline Lützen, som døde 16. December 1910. J. L.).

Oline Lützen, f. Egebeck, i sit Hjem i Rødby, ca. 1907.

EGGERTINE LEHMANN, f. Egebeck:
SANGE OG VERS
I Udvalg ved JUL. LEHMANN

MIN MUSE

Naar ene jeg sidder og lapper og stopper,
og hjælper paa manglende Knapper og Stropper,
mens tit det med Glæden er smaat bevendt,
da kommer min Muse, mild og fornøjet,
hun sætter sig hos mig, midt iblandt Tøjet,
og hvisker i Øret mig saadan omtrent:

»Kom med mig, Du Gamle! nu gaa vi paa Vandring,
man har dog saa godt af en Smule Forandring
fra Prosas og Hverdagslivs blytunge graa.
Tilvejs, til Ideernes herlige Rige
vil dristigt vi sammen mod Højderne stige,
did op, hvor Skyerne ikke os naa!«

Og se! da forskjønnes det grimme og grelle,
da glemmer en Stund jeg det graa, trivielle,
for Toner af fuld og skjøn Harmoni.
Thi Digtningens sælsomme, herlige Verden
forvandler vor grove prosaiske Færden
til Lys og livsalig skjøn Melodi.

VORE STÆRE

PAA SCT. KNUDSVEJ

Marts:

Vel ligger der Sne baade hist og her,
men mod Vaar det dog bær',
og fra *bladløse* Trær
fløjter vor Yndling, den sorgløse Stær
uden Bekymring for Vind og for Vejr
Strofer, den veed vi har kær!

Maj:

Vinteren flygted for Sommersols Skjær,
nu mod Juni det bær',
og vor flittige Stær
til og fra bladtætte *lysgrønne* Trær
flyver med vigtig og ansvarsfuld Air:
Orme til Unger den bær'.

October:

Vel kan det endnu være sommerligt Vejr,
men mod Vinter det bær',
og i *guldgule* Trær
knejses vor livsglade sortgrønne Stær,
fløjter om Rejsen, der nu rykker nær,
byder paa Gensyn os her.

LANDMAALERSANG

TIL MIN JULIUS

i Anledning af hans »uge i Examens-Opmaaling paa Fyen.

Her indeni staaer
en Landmaalersang,
som jeg skrev igaar.
Den skulde ha' været ganske lille,
ét eneste Vers kun, men Skjæbnen vilde,
at den blev lang, ja meget for lang.
Og deri den lignede paa et Haar
en Landmaalerkjæde, som forrige Aar
strakte sig ligesaa lang, som den var,
og et Stykke endnu,
til Skade for »Lu«.

Da Sangen var saa stædig, at den ikke paa nogen mulig Maade vilde gaa paa anden Melodi end den: »At Slyngler hæves til Ærens Top«, var jeg nødt til at føje den, ihvorvel jeg er en Hader af Ukvemsord.

Dette første Vers, som skulde været det eneste, handler om Landmaaling i dens Almindelighed.

Den Landmaaling er dog en ædel Kunst,
jeg tror, jeg vil regne den med til de skjønne,
den bringer En udenfor Byens Dunst,
man har det saa dejligt i Markernes Grønne.
Ja, dér kan man lære
sit Foder at tære,
man tidligt paa Færde
jo altid maa være,
og det er sundt, ja rigtig sundt.

De næste Vers, der kjædede sig til hinanden Led for Led, næsten uden at jeg vidste af det, drejer sig om en bestemt Person og handler altsaa om Landmaaling i Særdeleshed. Men forinden vi gaa over til dem, har jeg indflettet et lille alvorligt Tankebesøg, for ligesom at danne Overgang, eller snarere Sondring mellem det første Vers og de følgende.

Hastig, hastig ruller Tiden,
lig en rastløs Strøm,
og det svundne synes siden
kun en flygtig Drøm.
Timer, Dage, Aar henrinde
og i Glemsels Hav forsvinde.
Aldrig vende mer' tilbage
de hendirte Dage.

Kjender I Kværndrup By? Jo pyt!
I kan li'saa godt sige, I kjender den ikke.
Derhen blev beordret en stud. polyt.,
han skulde en Maaned paa Opmaaling ligge.
Hvor var han ihærdig
for at blive færdig
og optræde værdig,
naar han kom nær de
Landsbyfolk, ja Landsbyfolk!

De Landmaalerstokke blev mal't i en Fart,
han købte sig en af de strikkede Veste;
og da saa det hele var klappet og klart,
og alt var ordnet helt paa det bedste,
saa drog han af Byen
derover til Fyen
med Paraplyen,
thi Regnen fra Skyen
den strømmed ned, ja strømmed ned.

Men han var slet ikke forknyt endda,
det havde ham ikke en Smule generet.
Han syntes just, Rejsen var gaaet helt bra,
og snart blev til Hansens han rekommanderet.
Der blev han logeret
og grueligt feteret,
ja favoriseret,
endogsaa Klaveret
blev ofret ham, ja ofret ham.

Dog, snart efter raabte han »Ak og Vel«,
thi Vejret det blev ham dog for nederdrægtigt.
For Taage saa ofte han ej kunde se,
Humøret begyndte at tabe sig mægtigt.

Han skrev: »Kjære Fader!
Tro ej, at jeg glad er,
thi altid man vader
i Regn, og jeg hader
et saadant Vejr, ja saadant Vejr«.

Men — gik det ham ogsaa lidt skjævt og skidt,
hans Maaling den blev dog helt rigtig og lige.
Og heldigt det var, at han naaede saa vidt,
at »Undermaaler« man ej skulde sige!

Om Vejret, det fule
end plaged ham noget,
og om han en Smule
»i Toget« var gaet.
Det blev brilliant, ja helt brilliant.

Med straalende Øjne og solbrændt Kind
vor Dreng kom tilbage, saa rask og fornøjet.
Og kom han end stormende ind som en Vind,
og var end Moustachen i Lyset røget,
det var dog den Stemme,
vi ej kunde glemme;
og snart var han hjemme,
vi kunde fornemme:
Det var ham selv, ja helt ham selv!

Marts 1892.

INTERIØR

FRA ØSTERGADE N°. 58

Det er hen mod Aften. Lille Ove er begyndt at blive træt; hans Moder er det allerede og har sat sig ned. Hans smaa Ben, som har travet den hele Dag, føler Trang til Hvile; han søger da hen til Mor, medførende begge Dukkerne, en under hver Arm, i den Tanke, at ogsaa de er trætte af Dagens Virke. Foran sin Mo'r standser han og siger:

Her kommer, Mo'r, din lille Uvá
og be'r om at sidde paa »Gød«,
saa skal vi en dejlig Historie ha'
om en Dreng saa kjær og saa sød,
der aldrig mere vil »Dikkerne« ta'e,
for saa brænder man sig, nej uh, jaja!
Hør, Mo'r — var det Uvá?

De smaa Uvá'er, dem har jeg jo her,
saa sidde vi alle paa Rad
og høre om Sommer og grønne Træer
og Kykeliky'ernes Mad;
om Drengen, der tripped saa glad omkring
og ikke var bange for nogen Slags Ting, —
Hør, Mor — var det Uvá?

Og mens du putter os alle i Seng,
»tæl« den, der er allermest rar,
om »Futtoget« og om den lystige Dreng,
som hented derhenne sin »A'er«;
om hvordan de fulgtes saa trøsteligt ad
og »knuskede Laje« paa Vejen saa glad, —
Hør, Mor, var det Uvá?

Men een Historie glemme vi rent,
den her, om hvor »Beffa'er« boer;
nu er det jo rigtignok blevet lidt sent,
men den ta'er ej lang Tid, jeg troer — —
»Beffa'er — Bemmo'er — Kis — og Jus«
(saa kysser Sønnen det lille Pus),
»Nat«, Mo'er, nu sover Uvá.

Efteraar 1892.

TIL OVE MÜLLER

Der færdes omkring os en lille væver Fisk,
blandt Roser og yndelige Blommer;
han springer om og bolttrer sig altid glad og frisk,
det er som den fejre Skjærsommer!

Han kvidrer som Fuglen den hele, lyse Dag,
blandt Roser og yndelige Blommer;
han finder hele Livet det lysteligste Lag,
han troer, det er altid Skjærsommer!

Nu Vaaren er kommen, afsted han drage maa
til Roser og yndelige Blommer;
vi ønske, at derude i Ordrup han vil faa
den dejligste Solskins Skjærsommer!

Saa tag da en Tak, nu Du drager fra os ud
til Roser og yndelige Blommer,
en Tak for al den Glæde, Du spredte paa »Sct. Knud«,
Du elskede lille Skjærsommer!

Foraar 1892.

VED RICH. B. LEHMANN'S
60-AARS FØDSELSDAG

Der er en Mand, hans »Sted« er her paa Vejen,
Her har han funden sig en sikker Havn.
Han fødtes i den skønne Maaned Maj'en,
Og *Rich. B. Lehmann* er hans kjendte Navn.
Her ved hans Hus der er en lille Have,
Hvor Bøgen gror, og Stæren sætter Bo.
Det alt betragter han som Himlens Gave,
Han ser i alt Velsignelserne gro.

Og steg han end ej højt paa Ærens Banker,
Det blev dog heller ej det bare Vand!
En herlig Mand! Sit Hjertes bedste Tanker
Han vier Hjemmet, Kirken og sit Land.
Hel munter han til Arbejd stedse vanker,
Til Retfærds Pleje gør han fuldtud sit.
Og nys — istedenfor de grimme Planker*)
Han satte os et lille fint Stakit!

Iaften har vor kjære »lille Fatter«,
Som altid er saa ung og saa tilfreds,
Og som de gode Venner højlig skatter,
Dem villet samle, thi han fylder 60.
Og sikkert troer jeg om dem Allesammen,
Som mere eller mindre staa ham nær,
At de ham ønske bedste Fryd og Gammen,
Og at han længe blive blandt os her!

1892.

---

*) Plankeværk til Naboens. J. L.

AFTENVANDRING

Aftensolens gyldne Straaler spille
end en stakket Stund paa Træers Top.
Kom! vor Aftentur nu gaa vi ville,
lad os til Sct. Jørgens Sø gaa opl

Der vi vandred jo saa mange Gange
med hinanden hen mod tredive Aar;
snart var Hjertet glad, snart var det bange,
Livet vexler, som med Vinter Vaar.

* * *

Se, hvor skarpt Konturerne sig tegne
mod den dybe Aftenhimmels Blaa;
klart i Søens Spejl vi allevegne
see hvert Træ, hvert Hus paa Hov'det staa.

Solens Afskedsstraaler nu forgylde
Korset hist paa Kirken for Vor Frue,
Fortids Minder, Fremtids Bønner fylde
vore Sind, — nu blegned Solens Lue!

Sommeren 1892.

OCTOBER

PAA SCT. KNUDSVEJ

Gylden er Linden,
Fortouget gruset,
mildt suser Vinden
hen over Huset.
Sagte og rolig
Bladene falde,
Vejmanden trolig
samler dem alle.

Solstriber spille
hen over Vejen,
alt er saa stille;
Børnenes Legen
anes, men svinder
tyst tilbage,
klinger som Minder
fra Barndoms Dage.

»Baude«*) han tripper
sin vanlige Tour,
glad naar han slipper
af Stuernes Bur.
Stille han vanker
Vejen til Ende,
i dybe Tanker
ser jeg ham vende.

*) Kaptajn Bauditz. J. L.

Ude paa Kassen
Stærene knejse,
mærke sig Pladsen,
færdig til Rejse.
Fredelig Stilhed
ene fornemmes,
Vinterens Vildhed
endnu forglemmes.

* * *

Jeg har kun villet
Jer løseligt tegne
et Efteraarsbilled
fra Ungdommens Egne.
Minder af Guld
vil danne Rammen,
naar under Muld
vi hvile tilsammen.

1892.

TIL JULIUS LEHMANN'S

24-AARS FØDSELSDAG

med Løfte om et lille, strikket Kludetæppe.

Af Kjendte Klæders Klude Klipped
Fru »Tipse« Trende Tusind Tommer,
og Samled Samme Skjønsmomt Sammen
at Strikke Store, Stærke Strimler,
dem Føje Fast med Ferme Fingre
til Trøst for »Trut«s de Triste Tanker,
naar Vinter-Vejrets Vilde Vinde
og Kuldens Klamme Knugen Kommer
med Sne i Støvler, Sko og Strømper,
og Varme er en Værdsat Vare.

Naar »Jus« med Jammer Jager hjemad,
med Kummer kommer paa sit Kammer
og Stønner Sorgfuld: »Sikken Skjærsild,
før Frosten flyer for Foraars Fylde!« —
da Synker han med Suk i Stolen,
og Foden Træder Tætte Tæppe;
saa Flux maa Frydes Frosne Fødder,
og hele Gutten Glad sig Gotte,
ja Fløjte Fryde-Fuldt som Fuglen.

Han bort de Mørke Miner Maner
og varmt i Tanken Takker »Tipse«,
som Stedse Støtted Sine Sønner
i Tunge, Trælse Trængsels Tider.

April 1893.

Skrevet da vi ved Førsteopførelsen af Wagners »Valkyrien« blev meget optagne af de i Teksten anvendte Bogstavrim. »Tipse« var et af Moders Kælenavne. J. L.

VED OVERLEVERINGEN
AF DET LOVEDE TÆPPE

Nu blev sidste Stump sat i Dit Tæppe,
sidste Sting syet fast omkring dets Rand;
og nu kan Du sige, der vist næppe
findes Mage i det hele Land!

Sæt da trygt Din Fod paa Tæppets Klude,
slides de, jeg strikker Dig et till
Men naar jeg engang er gjemt histude,
hvem mon da Dig Tæppe strikke vil?

Efteraar 1893.

TALE TIL FADER

PAA 30-AARS BRYLLUPSDAGEN

Falmet og slidt er det meste, vi eje,
gnavet af Tidernes Tand;
derfor dog ikke vi bort vil det feje,
for — selv er vi ligesaadan!
Ungdommen finder, det Nye er bedst,
vort Hjerte staar dog det Gamle næst.

Thi med det gamle vort Bo vi jo satte,
den Gang, — i Ungdommens Vaar.
Var det, kan hænde, ej kostbare Skatte,
for os dog i Guldglands det staar!
Dejligt os syntes det Hjem, som vi fik,
vi saae jo paa alt med et kjærligt Blik.

Er nu end meget lidt slidt og lidt falmet,
borte vor Ungdomstids Vaar,
Eet er dog ungt, er klangfuldt som Malmet,
har holdt gennem tredive Aar:
Trofast vor Kjærligheds prøvede Baand
knytter os sammen, med Hjerte og Aand.

1893.

GYLDNE MINDER

VED 30-AARS BRYLLUPSDAGENS FEST

Mel.: »Og det var i Aaret 1807«.

Bryllupsrejsen

med Extra-Post fra Nykjøbing F. til Kjøbenhavn.

Den 8de November 1863,
da I jo endnu ikke existered,
to Unge med hinanden fløj saa trøstigt og tilfreds
til Hjemmet, som de havde arrangeret.
Og mens de sad paa Grøftekant og tæred deres Mad,
de nikked til hinanden ret saa hjærtenslet og glad.

Thi dette unge Par
saa lykkelige var,
de nærmed sig det Hjem,
som venligt vinked dem.

Og Solen skinned varmt som paa Midsommerdag,
endskjønt man var begyndt paa November.

Livsrejsen.

Og Aarene forløb paa forskjellig Vis; aah ja!
tidt blev der vel paa Glæden lagt en Dæmper;
men — om et Aar fik »Ak!« fik et andet et »Hurra«!
og hvert Aar kom den ottende November.
Saa leved de det gamle om, blev unge, tænkte paa,
hvordan de sad paa Grøftekant med Blikket i det Blaa;
saa fik de rigtig fat
paa gyldne Minders Skat,
og smilede paany,
forsvunden var hver Sky!

Og Solen skinned varmt igen som Midsommerdag,
var end det nys lidt graat som November.

Saa unge som i 63 det er de ikke mer',
det gik jo saadan — af dem efterhaanden.
Og tydeligt og klart man paa dem begge to nu ser,
at ældre blev de ogsaa i Aanden.
Maaske vil alle mene: deres Ungdom er forbi,
men Ingen vil vel sige, at de Ungdom ej kan li'e!
Thi er det paa sin Plads,
I tømme Eders Glas
for dette gamle Par,
som ogsaa unge var!
For endnu skinner Solen varmt som Midsommerdag,
skønt Livet hælder stærkt imod November.

Livsaftenen.

Men skal de følges her paa Jord endnu en lille Tid,
ja muligvis naa helt ind i December,
gid deres Aftenstund da blive fredelig og blid,
om end man uden Held mod Ald'ren kæmper.
Og naar engang det sidste Vintermørke falder paa,
Guds Julestjerne lyse over Vejen, de skal gaa!
Saa disse gamle To,
i Kjærlighed og Tro
maa nærme sig det Hjem,
der hisset vinker dem.
Gid Juletanker varme dem paa Livets sidste Vej,
saa de i Fred maa skue Nytaarsnyet!

1893.

TIL OVE MÜLLERS

4-AARS FØDSELSDAG

Nu nærmer sig atter den 3dje April,
nu fylder Du fire Aar!
Saa maa Du ej længere være saa vild,
for nu bli'r Du stor, og forstaar:

Du *aldrig* maa bide saa grimt Dine Negle,
og *aldrig* la' Tingene flyde og sejle!

Du *aldrig* mer' maa i Møblerne ridse,
og *aldrig* maa Du ad Nogen vrisse!

Du *aldrig* med Fingre i Maden maa rage,
og *aldrig* heller med Misserne jage!

Du *aldrig* maa i mit Sybord rode,
og *aldrig* falde og støde dit Ho'de.

Du *altid* maa høre, hvad Mo'r vil sige,
og *altid* maa lyde den rare Marie!

Nu kan Du gaa ned i Bedstefa'rs Have
og lege dernede, og rive og grave;
Du kan jo ta' med Dig Din nye Kande,
men — vand nu kun der, hvor Du ved, Du maa vande!

1894.

TIL MIN JULIUS'S

25-AARS FØDSELSDAG

Engang for et kvart Aarhundrede siden — jeg husker aldeles nøje Tiden, for det var jo netop, da Vintren var omme, og alt det grønne begyndte at komme, — da fødtes vor »Lulle« som Vaarens Spirer, bestilte sit Pas og andre Papirer til Rejsen gennem de fremmede Egne, hvor Farer kan møde En allevegne. Paa Passet de kaldte ham »gamle Mand«, og dette Navn — i en vis Forstand — passede paa ham til denne Dag. Thi enten han sad i et muntert Lag, hvad eller han gik ad sin ensomme Bane, at søge og gruble var altid hans Vane; saa sige da alle, som ret ham kender.

Naar første kvart Aarhundrede ender, og næste fem og tyve begynder, Aarene mere end før sig skynder, og før man det aner, er man halvtreds; men hvad gør vel det, hvis man blot er tilfreds. Vil Skyer formørke Ens Horizont, man skal blot passe trofast sin Dont; saa spredes de Skyer som Avner for Vinden og graaner ej Haaret, furer ej Kinden.

Mit Brev blev lidt langt, nu maa det ha' Ende; men ingen kan vide, hvor man er henne, naar Verden de næste April'er naaer, og derfor jeg ønsker for mange Aar. Saa tag mit »Lev« vel«, Du Vaarbarnet mit, som nu har et kvart Aarhundrede stridt.

1894.

Ellen Olesen.

Apotheker Andreas Thulin Petersen.

VED PIANISTINDEN
ELLEN OLESENS BRYLLUP
MED APOTHEKER
ANDREAS PETERSEN

PAA SCT. KNUDSVEJ No. 9

- (Andante, piano)* I Sommerkvelden
forlader vor Ellen
Ungdommens Hjem.
- (Forte)* Hjertet banker,
og mange Tanker
trænge sig frem.
- (Allegro con brio)* Vejen fører
nu bort; ej hører
hun mer' til Sct. Knud.
- (Con fuoco)* Fortiden svandt,
med Ven, hun vandt,
staar hun nu Brud.

- (*Doloroso*) Dugget er Øjet,
thi velfortøjet
var hun jo her.
- (*Dolce*) Men snart vil det svundne
blidt henrundne
faa Mindernes Skjær.
- (*Rallentando*) En Taare blinker,
dog Livet vinker
ad Blomstersti.
- (*Scherzando*) Haabet smiler,
trøstigt iler
hun fra No. 9.
- (*Grave*) »Unge Veninde,
gid De maa finde
Lykke og Held!«
- (*Pianissimo*) I Sommerkvelden
forsvinder Ellen,
»Farvel, Farvel!«

Juli 1895.

BADEKUR I WILDBAD

HVORDAN DAGEN GAAR FOR FAR OG MIG

Mit kaltem und mit warmem Wasser
man fängt den Tag an wie bei uns,
det er just noget, som os passer,
en Ting, vi kjender helt tilbunds.

Seht schön es ist, wenn wir am Morgen
zum Psalme geh'n, gleich von dem Bett,
den Salme dulmer Hjemvesorgen,
gjør Hjertet glad og Foden let.

Manch' ander's spielt die Rurkapelle,
doch lange weilen wir nicht da,
her maa Minutterne man tælle,
for halv ni skal vi Frokost ha'.

Der Thee ist gut, das muss ich sagen,
und schön das Brot, wir selbst sind froh;
men aldrig før jeg hørte Magen,
det koster tre Mark for os To!

Sagt Bademeister: „Bad ist fertig“,
und hat die Türe zugemacht,
saa sætter jeg mig stille, værdig
og holder hos min Fatter Vagt.

Ist Bad beendigt, wir blitz-eilig
geh'n zum Hotel, und eins, zwei, drei,
er Far til Ro og kan saa dejlig
en Timestid nu hvile sig.

Und hat die Uhr dann 1 geschlagen,
so kommt das grosse Mittagsfest,
dog inden 2 er vi ved Kagen,
og saadan huer de os bedst.

Das alte Sprichwort: „All's mit Massen“
ist hier in Wilbbad unbekannt:
Syv, otte Retter, hele Stadsen
jeg kjender allerede grant.

Ganz furchtbar essen die Berliner
mit wahrem Wolfen-Appetit;
selv Peb'rodskjødet med Sardiner
og Syltetøj de faar bestridt.

Zulegt kommt Råse, Aprikosen
und Kirshen, Snallbonbons, Ruchlein,
til allersidst man fylder Poßen,
det regnes fair paa denne Egn.

Mit „G'Mahlzeit!“ und mit leichten Grüssen
verlassen wir den Speisesaal;
en Trappe op, ned med Markisen,
saa bli'r vor Stue dejlig sval.

Wir schlafen eine Viertelstunde
so süss und ruhig auf dem Bett,
og derpaa gaar vi os en Runde
paa Bjerget, taalelig adræt.

Bisweilen ohne Schlaf wir ruhen,
dann nehm' ich meinen „Auerbach“^{*)}
og sætter mig med den i Stuen,
mens Fatter nyder sin Tobak.

*) „Vorjgeschlotten“.

Vom Fenster seh' ich einen Wagen,
es ist der Omnibus „zum Klump“,^{*)}
den kjør' til Toget hele Dagen
og rumler ud med tunge Bump.

Kommt Abend, wir bei Peter Rießer
— „zum fühlen Brunnen“ wird's genannt —
vor kolde Aftensmad nu spiser,
dog gaa vi og ad anden Kant.

durch „die Anlagen“ mit einander,
nach „Windhof“ und nach „Rosenau“,
der er saa tyst til alle Kanter,
og hvilken Duft fra Eng og Skov!

Und dann zurück, Tag ist vorüber!
zum Bett durch Stadt und schöne Au'n.
i Søvnens Land vi os fordyber
og drømmer os i Kjøbenhavn.

Juli 1895.

---

^{*)} Hotel.

TIL MARIE VOLTELEN'S

50-AARS FØDSELSDAG

Melodi: Og Ræven laa under Birkerod.

Og Lærken jubled saa højt mod Sky:
»Det er Sommer, herlig Sommer«,
da »Mis« sit Indtog holdt i Nykjøb-By
en lys Skjærsommer, varm Skjærsommer.
Hun skulde været en Dreng, men hvad!
En Pige ogsaa gør Hjertet glad.
Sikken Pige, ingen Lige,
den tredje i Rad.

Fornøjet laa hun, tilfreds og god,
ingen Mukken, ingen Vuggen,
og snart hun hoppede paa letten Fod
først fra Vuggen, saa fra Dukken.
Alt tidlig sang hun sin første Sang,
og siden tolked hun mangan Gang
gamle Weyse, unge Heise,
saa lifligt de klang.

Et Venskab synker saa tidt i Grus,
naar ej Minder sammenbinder;
dog vort blev mere end en flygtig Rus,
det altid vinder, aldrig svinder.
Thi vil jeg synge som jeg formaar,
om lyse Minder, der aldrig forgaar;
flette Kransen, Laurerkransen
om »Mis«s Haar.

* * *

Naar »Gunver monne vandre
saa tankefuld«
da lyttede vi andre
til Sangens Guld.

Og »rulled klare Bølge
mod dunkle Lund«,
vor Fantasi slog Følge
til Guldborgsund.

Om »fjerne Kirketaarne«
ved Aftenstid
Du sang, saa vi blev baarne
fra Dagens Strid.
Og var det »Nattens Stjerne«,
som Sangen galdt,
vi følte fra det fjerne
os kærligt kaldt.

Naar »Ræven laa« og lured
ved »Birkerod«,
mens Haren sorgløs tured
»paa letten Fod«,
da var vi med at danse
hen »over Lyng«
og lod os ikke standse
af nogen Ting.

Hav Tak for dine Sange,
som fryded mig,
og lad mig mange Gange
end høre Dig!
Endnu ej »Fuglen tier«,
men kvidrer glad, —
Dig, Sangfugl, her jeg vier
mit Mindeblad.

Juni 1897.

SNEKKERSTENS LYKSALIGHEDER

Hvor Snekkersten ender ved Skotterup Kro
i Fred for den travle Station,
der hvile sig Byfolk i landlig Ro
saa rart i en Sommerpension.

Den lyse Skjærsommer dem lokked derud,
fra Gaderne Stranden dem drog;
nu søge de Glemsel for Vinterens Slud,
for Saar, som Livet dem slog.

Strandvejen kantes af Prydhaver smaa
hvor rødmende Roser gro;
Lavendler og snehvide Liljer staa
med Duft om hvert sommerligt Bo.

Paa Marehalm strakt mellem Strandbred og Vej,
hvor Fiskeren bøder sit Net,
følge vi drømmende Bølgerens Leg
om Baadene muntert og let.

Er Solen for hed, saa er Skoven jo nær,
den ældgamle Egebæksvang;
under dens kølende, løvrige Træer
vi frydes ved Fuglenes Sang.

Men sænker ved Aften sig Skyggernes Fred
langs Skov, over Eng, over By,
da gør vi en Vending ad Strandvejen ned,
og søge saa hjem til vort Ly.

Der strømmer fra Maanen saa gylden en Flod
i Sundet ved Snekkernes Sten,
som dengang da Tycho paa Borgen stod
og spejded mod Stjerner fra Hveen.

* * *

Om hundrede Aar er vi gjemt under Muld,
men Maanen, den skinner end her;
paa selvsamme Tid, med selvsamme Guld
den gyder paa Sundet sit Skjær.

Juli 1897.

INDPAKNING

Naar Foraarssolen kommer, og alt skal gjemmes hen,
der skjærmed os mod Vintrens barske Stemme,
da tænker jeg bestandig: mon det bli'r mig igjen,
som næste Vinter hygger om min hjertenskjære Ven,
— eller færdes andre dér, hvor jeg var hjemme?

Og er saa Somren svunden, og Løvfaldsstunden nær,
jeg skuer hen mod Løvets nye Ungdom:
Naar næste Vaar det grønnes i alt det fagre Skjær,
mon jeg da endnu vandrer blandt mine Kjære her,
— eller er der for vort Samliv sat et Punktum?

* * *

Se, saadan er det gaæet mig hvert Aar, saa mangen Gang,
og een Gang skal det blive allersidste, —
saa gjemmer jeg ej længer, paa Færde Dagen lang,
saa har jeg tænkt og skrevet min sidste lille Sang,
— saa er det mig, der gjemmes i en Kiste.

1897 ?

EFTERAAR

PAA SCT. KNUDSVEJ

Tung og klam er Luften, ingen Udsigt til Forandring;
halvvejs glemt er Solen, skjult bag Skyer gaar dens Vandring.
Træt og trist jeg ligger, slaaet ned af Sygdoms Kvaler,
først naar hjem min Husbond vender, Fred i Sindet daler.

Udenfor mit Vindu sørger en Robinie ene,
Taagen græder klare Taarer paa dens nøgne Grene;
og naar Blæsten voldsomt bringer Træet til at svaje,
saa dets Grene rejse sig og atter ned sig neje,
falder Taarerne mod Jord som Regn, i hele Masser, —
men i næste Nu har Taagen fyldt de tomme Pladser.

Disse runkne Bælge, som Robiniens Kviste tyngte,
var i Vaar dens skønne, dufterige Blomsterklynge;
thi paa Jord maa alt henvisne: Ungdom, Skjønhed, Glæde;
og naar Vintrens Tid er inde, hver og een maa træde
Livets sidste Vandring, gennem Alderdommens Øde,
frem til Livets rene Kilde for sin Gud at møde.

1897.

VANDALISMEN

PAA SCT. KNUDSVEJ

En Morgenstund i Marts jeg sad i Stuen
med Blikket fæstet fjærnt mod Himmelbuen,
hvor lette Skyer drev for vege Vinde,
mens Solen lyste varmt paa Vejens Linde.

De fine Grene tegned sig mod Himlen,
der gæred Spiretanker alt i Knoppevrимlen:
»Nu kommer Vaaren«, jubled det derinde,
»snart er den triste Vinter kun et Minde«.

Og Træer og Fugle følte alt det skønne,
der ventede dem med Somrens lyse grønne,
hvor hver en Dag er Fryd og idel Glæde,
hvor Solskin vexler med den milde Væde.

* * *

Da naaede Lyd af Øxehug mit Øre,
og Vejen genlød af et sælsomt Røre,
thi Stiger, Bukke, Reb og skumle Save
blev lagt i Bunke udenfor vor Have.

Og som jeg havde frygtet, saa det skete:
før Dag var omme, laa paa Jord de brede,
de stakkels Træer. Hvor kunde man dog nænne,
saa grumt, saa koldt i Døden dem at sende.

Vi aldrig glemme kan de Træer, der dræbtes,
hvis Foraarsknopper henad Jorden slæbtes,
hvis Ungdomskraft af grove Hænder ødtes,
just som det milde, lyse Foraar fødtes.

Marts 1898.

Rune Westring Lehmann
1904

TIL LILLE RUNE.

I sin Krog den lune sidder Bedstemo'r
tænker paa, at Rune snart skal kaldes stor,
hun der er saa lille, endnu ej kan gaa.
Naa, jeg vil ej spille triste Ord derpaa.

For Bedstemo'r siger alligevel altid: »Lille Rune«.

Lad kun Tiden rinde, Rune blive stor,
saa hun selv kan finde Vej til Bedstemo'r,
gammel nu og lille, kan vel daarligt gaa,
Men jeg vil ej spille triste Ord derpaa.

For saa trøster Bedstemo'r sig med »Lille Rune«.

Saa vil Rune sige: »Lille Bedstemo'r,
se her er din Pige, er jeg ikke stor?
Jeg jo næsten naaer dig, blot jeg gør et Hop,
og alene gaar jeg Vejen helt herop«.

Saa klapper Bedstemo'r hende og siger »Lille Rune«.

Foraar 1903.

Aase Westring Lehmann
1904

JULEAFTEN

Det sparsomme Dagslys svinder,
nu ender den larmende Færd,
og Højtidsstunden oprinder,
der blev mig saa inderlig kjær.
Hør Klokkerne kime derude
saa festligt med dæmpet Klang,
det lyser bag Kirkens Rude.
snart toner den jublende Sang.

Der vaagner fra svundne Dage
af Minder en talløs Hær,
og Tankerne søge tilbage
til Barndomstiden især.
Jeg tidlig lærte derhjemme
at lukke min Frelser ind,
ej kan jeg den Juléfryd glemme,
som fyldte mit barnlige Sind.

Hvor bankede dog mit Hjerte,
hvor blussede Kinden rød,
naar Sangen, som Moder os lærte
derhjemme i Stuen lød, —
naar straalende Lys mellem Grene
blev tændte i Hobetal
til Minde om Lyset det rene,
der tændtes i Bethlehems Stad.

Vel maatte min barnlige Glæde
jeg miste i Livets Strid,
og Vejen jeg maatte betræde,
mig smertede vel en Tid, —
og vel har saa ofte, bedrøvet,
jeg staaet ved Elskedes Grav,
naar Herren mig haardelig prøved,
og tog igjen, hvad han gav.

Men har jeg end sænket paa Baare,
hvad dyrest var mig paa Jord,
og fældet mangan en Taare,
fordi min Sorg var saa stor, —
der lever dog herlige Minder
fra Ungdømmens Blomsterbed;
naar Juleaften oprinder,
de stige fra Himmelen ned.

Jeg hører de kendte Stemmer,
livsalig tone de frem,
og Kjære, jeg aldrig glemmer,
mig vinke til Lysenes Hjem.
Den Fred, der syntes at svinde,
den Glæde, der svigted mig brat,
vil Frelseren lade mig finde
fornyset i Julenat.

Ham er det, som Minderne vækker,
mens Klokker nu kime mod Sky,
som kjærlig sin Haand mig rækker
og skjænker mig Haabet paany.
Med Ham kan trods alt jeg fejre
min Jul med et barneglad Sind,
ved Ham skal engang jeg sejre
og lukkes i Himmerig ind.
